

ಕಾಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲ್ಯದ ಓದು

ಹದಿನೈದು ದಿನ, ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕಾದು ಓದಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು
ಮನೆಗೆ ಬಂದ ದಿನವಂತೂ ದೊಡ್ಡ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ! 'ಯಾರು ಮೊದಲು ಓದುವುದು?'
ದ ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಕ್ವೆಶ್ಚನ್!

ಶ್ರೀಲಾಲಾ ಡಿ.ಎಸ್

ವೇಲಾಪುರದ ಗುಪ್ತಧನನೆಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಸೋಮನೆಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನು ಕೆಲಸ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಶ್ರೀಪುರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಎಂಬತ್ತು-ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕಥೆಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು
ಇದು ಯಾವ ಪುಸ್ತಕದ ಸಾಲುಗಳೆಂಬುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ
ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಲ್ಲರು!

ಕಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಊರಿಗೊಂದು ಚಂದದ ಹೆಸರು, ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರಗಳ
ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೊಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳಿರದ ವಿಭಿನ್ನ ಹೆಸರು,
ಜೊತೆಗೆ ಪಾತ್ರದ ಭಾವವನ್ನೂ ಮೊದಲ ಸಾಲುಲ್ಲೇ ಹೇಳುವ ಈ ಬಗೆ
'ಚಂದಮಾಮ'ದ ಕಥೆಗಳ ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಮುದ್ದಾದ
ಚಿತ್ರಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಇಡೀ ಊರಿನ
ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು
ವಿವರಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಂಚಿನಮನೆ, ಮೆಟ್ಟಿಲು, ಮನೆಯ ಪಕ್ಕ
ಮರ, ಅಲ್ಲಿಟ್ಟ ಬುಟ್ಟಿ, ಬಾವಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೇದಿ ಬಿಟ್ಟು
ಹೋದ ಕೊಡಪಾನ, ದೂರದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ
ನಾಯಿ, ಸೋಮನಿಗೆ ಕೆಂಪಂಗಿ, ರಾಮನಿಗೆ ಕಡುನೀಲಿ,
ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನ ರಸ್ತೆಯ
ವಿವರಗಳನ್ನು ಆ ಬಾಗಿಲೊಳಗಿಂದಲೇ ಕೊಡುವ ಸೊಗಸು... ಎಲ್ಲವೂ
ಆ ಊರಿಗೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದೆರಡು ಧಾರಾವಾಹಿಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಚಂದಮಾಮವು ಮಾಸಿಕ
ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ ಕಾರಣ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದಿನ ಎಪಿಸೋಡ್‌ಗಾಗಿ
ಕಾಯುವುದೇ ಮಹಾನ್ ಪರಿತಾಪದಕಾರ್ಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. 'ಡಕಾಯಿತ
ಯುವರಾಜ'ನಂತಹ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೇನಾಗಬಹುದು
ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನನಗೆ-ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.
ಅಣ್ಣ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಥೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು
ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದುದು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಸೋಜಿಗವೂ, ಸ್ವಲ್ಪ
ಕಿರಿಕಿರಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಥೆಯಲ್ಲೂ ಘಟಿಸಿದರೆ
(ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ) ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಚಾಕಲೇಟ್
ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದೇ ಕಿರಿಕಿರಿಗೆ ಕಾರಣ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು
ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಲ್ಲಾ ಅವಳ

ಮೂಡ್ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಅವಳು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವ, ಪಾತ್ರೆ
ತೊಳೆಯುವ ಹೊತ್ತಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಸಿಗಬಹುದೋ ಅಂತ
ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಸಿಗುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ! ಅದೇ ಮೂಡ್ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ
ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಎಪಿಸೋಡ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇನ್ನು ಚಿತ್ರಕಥೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲಮಂಗಳದ ಬಗೆಯೇ ಬೇರೆ
ಥರದ್ದು. ಡಿಂಗ, 'ಶಕ್ತಿಮದ್ದಿ'ನ ಲಂಬೋದರ, ಹಾರುವ ಹುಡುಗ 'ಫಕ್ರು',
ಟುಟ್ಟುರಂತಹ ವಿಶೇಷ ಸೂಪರ್ ಹೀರೋಗಳು. ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿದ
ಮಕ್ಕಳಾರೂ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳವು. ಇಲಿಯೇ
ಸೂಪರ್ ಹೀರೋ ಆಗುವ 'ಡಿಂಗ'ನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಗ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ
ಎಪಿಸೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೋ, ಇಲ್ಲಾ ಡಿಂಗನೇ ಸೋಲುತ್ತಾನೋ
ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹದಿನೈದು ದಿನ ಕಾಯಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಂದಮಾಮವನ್ನು ತರಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು
ಓದದಿದ್ದರೂ ಬಾಲಮಂಗಳವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ವರು ಸ್ನೇಹಿತರು
ಇದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆಗಳ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಏನಾದೀತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ
ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಸುತ್ತಿನ ಮಾತುಕತೆ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದ
ಕಾರಣ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಧ್ಯೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಸವಾಗಿ, ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ
ಹೇಳಲು ನಾನು ಜಾಸ್ತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ.
ಪುಗಸಟ್ಟ ಸೊಕ್ಕು ಮರೆಯಲು ಇದೇ ಸದವಕಾಶ!

ಹೀಗೆ ಹದಿನೈದು ದಿನ, ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕಾದು ಓದಬೇಕಾಗಿದ್ದ
ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ದಿನವಂತೂ ದೊಡ್ಡ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ!
'ಯಾರು ಮೊದಲು ಓದುವುದು?' ದ ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಕ್ವೆಶ್ಚನ್!
ಅಣ್ಣನದ್ದು ಯಾವಾಗಲೂ ವೇಗದ ಓದು. ನನ್ನದು ನಿಧಾನ. "ಹೇಗೂ
ನೀನು ನಿಧಾನ ಓದುತ್ತೀಯೆ. ನಾನು ಪಟಪಟ ಓದಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ" ಎಂದು ಬೈ
ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಅವನೇ ಮೊದಲ ಓದುಗನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ,
ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಕಿತ್ತಾಟದ ನಡುವೆಯೇ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಈ ಡಿಂಗ,
ಲಂಬೋದರರು ನಮ್ಮ ಮನದ ಪುಟ್ಟ ಕಥಾಲೋಕದೊಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ
ಹಾಕಿ ಕೊತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನಂತೂ
ಪ್ರತಿ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲೂ ಮೊದಲು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಚಂದಮಾಮದ
ಪುನರಾವರ್ತನೆಯ ಓದು. ಅಷ್ಟೂ ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಚಂದಮಾಮಗಳನ್ನು
ನನ್ನ ಡೆಸ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಅಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದಲ್ಲಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಕೂತಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ
ಮತ್ತೆ ಅವೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದುವುದು ಎಂದರೆ ಅದೇನೋ ಪಂಚಪ್ರಾಣ.
ಇದಾದ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಬೇರೆ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಎರಡನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ..

ಓದುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ; ಎಲ್ಲರೂ ಮೊಬೈಲ್,
ಟಿವಿಗಳತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆ ನಿಜವೇ ಅದರೂ
ಅವುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಓದುವ ಮಕ್ಕಳು
ಬೇಕಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಮುಂದಿನ ಪುಸ್ತಕ ಕೈಗೆ ಬರುವ
ತನಕದ ಕಾಯುವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಥನ ಕ್ರಿಯೆಯ
ಮಜಾ ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಖೋ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದವರ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೂ
ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಘಟನೆಯೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಚಿತ್ರ: ಹರ್ಷದ್ ಉದಯ ಕಾಮತ್

ಜೋಳಿಗೆಯೊಳಗೆ..

ಕರಾವಳಿಯ
ಕರಗದ ಬಣ್ಣಗಳು

ಗೋಪಿ ಜಾಲಿ

13

ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಗೊಂದಿಷ್ಟು
ಗೀಚಿದ ಸಾಲುಗಳು

ಅನುಭವ ಕಥನಗಳು

ಚಿದಂಬರ ಕುಲಕರ್ಣಿ
ಶ್ರೀಯಾ ಮಿಂಚಿನಡ್ಡ
ವೀಕ್ಷಿತಾ ಕೋಟ್ಯಾನ್

21

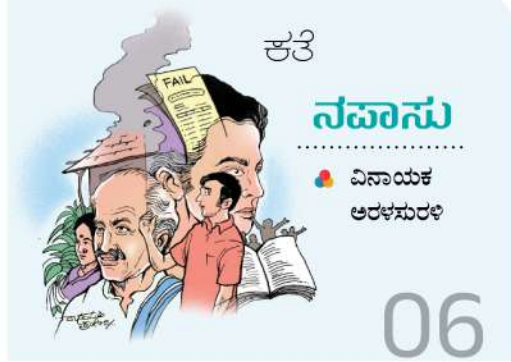

ಪುಟಗಳ ನಡುವಿನ

ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳು

ಮೇಘನಾ ಭಟ್

19

ಕತೆ

ನವಾಸು

ವಿನಾಯಕ
ಅರಳಸುರಳಿ

06

16 ಕತೆ

ಬಚ್ಚ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ

ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸುವ
ಹೈಟೆಕ್ ವಿಧಾನಗಳು

ಚೈತ್ರಕಾ ಕಂಚಿಮನೆ

11

ಶ್ರೀನಿಧಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ

09 ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ತೋಳಿಗೆ ಗಟ್ಟಿ
ವಿಜಯಕುಮಾರ ಹಿರೇಮಠ

04 ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ..
ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಸುಂಕಸಾಳೆ

18 ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಪುಟಕ್ಕೆ
ಜಾಲತಾಣವೇ ಕೈಗನ್ನಡಿ
ರಾಜೀವ ಹೆಗಡೆ

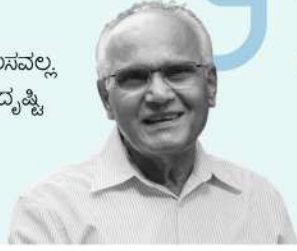
11 ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವಗಳು
ಸಚಿನ್ ಬಿಎಸ್

ಸಾಹಿತ್ಯೋಪನಿಷತ್ತು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಸೆಮಿನಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಸಮೂಹ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಚಳುವಳಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಅನುಭವ, ತನ್ನ ಭಾವನಾದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ

ತೊದಲು ನುಡಿ

ನಲುಮೆಯ ಓದುಗರೇ..

ಮಂದಾರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಅಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಓದಿದ, ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಓದುಗ ಸಹೃದಯಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ನಾವು ವಿನೀತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀವು ತೋರಿಸಿದ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ, ಓದುಗರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ, ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಡಿಲಿಗಿಡುವ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಜಗತ್ತು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಾಲ ಎಂದು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಗಂಧ ಗಾಳಿಗೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಪರಿಪಾಲದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಓದನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಂದಾರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಎಷ್ಟು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮಂದಾರವನ್ನು ಓದಿದಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಓದಿನ ಘಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸಾರ್ಥಕ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಮೊಬೈಲಿನ ಪರಿಚಯ ಇನ್ನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಅಲ್ಪವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬ್ಲಾಕ್ & ವೈಟ್ ಟಿವಿ, ರೇಡಿಯೋ, ಪತ್ರಿಕೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂಚೆಯಣ್ಣನಿಗೆ ಕಾದು ಕೂತಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮೊದಲು ಓದುವುದು ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ರಂಪಾಟವೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಬದುಕೆಂಬುದು ನಿತ್ಯ ನೂತನ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ನೋವುಗಳಿದ್ದರೂ ಒಂದೊಳ್ಳೆಯ ಕಥೆಯೋ, ಬರಹವೋ, ಚಿತ್ರವೋ ಆಶಾಭಾವವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲದು. ಹಿತವಾದ ಓದು ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೆಳೆತದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹುರುಪನ್ನು ತುಂಬಬಲ್ಲದು. ಜೀವನದ ನಿರಂತರ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ

ಮಧ್ಯೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಿಷ್ಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು. ತಂಗಾಳಿಯ ಹಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸೊಗಸಾದ ಓದಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರವಣಿ ಪುಟಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಓದುಮವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಪತ್ರಿಕೆ ಇದು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಓದುಗರಿಗೆ ನೀಡಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಮಂದಾರ' ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿದೆ. ಒಂದಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯದೇ ಸಂಭ್ರಮವಿತ್ತು. ಚಿಣ್ಣರು ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಖುಷಿ ಖುಷಿಯಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ರಜೆಯ ಮಜವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯ ನೆನಪುಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿದ 'ಚಂದಮಾಮ', 'ತುಂತುರು', 'ಬಾಲಮಂಗಳ' ಇತ್ಯಾದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಓದಿನ ಮಧುರಾನುಭವಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆ. 'ಎಷ್ಟಾದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಚ್ಛ ಹಳ್ಳಿ' ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಮೇಘಾಲಯದ ಮಾವುನಾಂಗ ಕುರಿತಾದ ವಿಶೇಷ ಲೇಖನ, ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಣಿತರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರೆದ ಮುದ ನೀಡುವ ಬರಹಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸುಖಕರ ಓದು ನಿಮ್ಮದಾಗಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಸ್ವಾಗತ!

ಸಂಪಾದಕ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಡಾ. ಭಾಸ್ಕರ್ ಹೆಗಡೆ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಮೂಹ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ
ಎಸ್. ಡಿ. ಎಂ. ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ), ಉಜಿರೆ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಚಂದನ ಭಟ್ ಕೋಣೆಮನೆ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಎಂ. ಎಸ್. ಶೋಭಿತ ಮೂಡ್ಯಣಿ

ಕಲೆ & ವಿನ್ಯಾಸ

ಚಂದನ

ಸಹಾಯ - ಸಹಕಾರ

ಸಮೂಹ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ,

ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಭಾಗ,

ಬಿ. ಪೋಲ್ - ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೀಡಿಯಾ - ಫಿಲ್ಮ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ವಿಭಾಗ

ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ), ಉಜಿರೆ

ಹನಿಸಿದ್ದು

ನಾದಾ

ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹೇಳುವರು,
ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲು ಕಲಿತಿರಬೇಕು
ಭಂದಸ್ಸು,
ವ್ಯಾಕರಣ.

ನಂದು ಸಿಂಪಲ್ಲು
ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಗಳ ಕದ್ದು
ನಡೆಸಿರುವ ದೊಡ್ಡ
ಹಗರಣ.

ಶ್ರೀಧರ ಕಾಡೂರು

ಮಂದಾರ ಟೂನ್

ರಘುಪತಿ ಶೃಂಗೇರಿ
raghupathi.ns@gmail.com

ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣ ಮಾಡೋ
ನಟನನ್ನು ಫಿಲ್ಮ್‌ಗೆ ಹಾಕೋಂಡ್ ತಪ್ಪು
ಮಾಡ್ಬಟ್ಟೆ...ಡೈಲಾಗ್ ಹೊಡೆಯೋ
ಅಂದ್ರೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡ್ತಾವ್ವೇ..

ನಾವೇ ಭಯಂಕರ ನಟರು
ಅಂದ್ಕೊಂಡಿದ್ದಿ...ಈ ಪಾರ್ಟಿಗೆ
ಸೇರಿದ್ದೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳಾಯ್ತು...

ಸ್ಪೂರ್ತಿದಾಯಕ

ಬೆರೆತು ಬಾಳೋಣ

ಬೆಳಗಿನ ಶುಭ ಮುಂಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ಎಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಮಂಜು ಹನಿಯೊಂದು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಾ ವಜ್ರದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನೊಂದಿಗೆ ತಾಳಿವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಆ ಹನಿಯು ತನ್ನ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಜಾರತೊಡಗಿತು. "ಇದುವರೆಗೂ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇತ್ತಲ್ಲ, ಇದೇನಾಯಿತು? ನಾನೇಕೆ ನನ್ನ ಸ್ಥಳ ಬಿಡಬೇಕು? ಓ ದೇವರೇ ಇದೇನು ಮಾಡಿದೆ?" ಎಂದು ಹೆದರತೊಡಗಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗೊಳಗಾಗಿ ಎಲೆಯ ತುದಿಗೆ ಬಂದ ಆ ಇಬ್ಬನಿಯು ಇನ್ನೂ ಬೆದರಿತು, ತಾನಿನ್ನೇನು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಸಾವಿರ ಹನಿಗಳಾಗಿ ಸಿಡಿದುಹೋಗುವ, ತನ್ನ ಕಥೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜಾರುತ್ತಾ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿತು. ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ! ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಂಡಂತಾಯ್ತು! ತನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಆ ಹನಿಯು ಸಿಡಿದು ನಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಶುದ್ಧ ಸ್ವಟಿಕದಂತಿದ್ದ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅದರ ಅನಂತ ವಿಶಾಲ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಆ ಹನಿಯು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಯ್ತು.

ಹೌದು, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವುದು ಸಹಜ ಗುಣ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಬೆರೆತು ಬಾಳುವ ಗುಣ. ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಬಯಸಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಜೀವಿಗಳೇ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಬದುಕುವವು. ಬದುಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟದ ಸಮಯ ಎದುರಿಸುವುದೋಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖವನ್ನರಸುವುದೋ!

ಕೆಲವರು ತಾವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಸೊಬಗನ್ನೇ ಸವಿಯುವರು. ಬದುಕಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಸಂವಹನವಾಗಬಲ್ಲದು.

ವಿವಿಯನ್ ಗ್ರೀನ್ ಎನ್ನುವ ಖ್ಯಾತ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯ ಮಾತುಗಳಿವು:

ಬದುಕೆಂದರೆ ಬರುವ ಬಿರುಗಾಳಿ
ಸರಿದು ಹೋಗಲಿ ಎನ್ನುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾ,
ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಹರ್ಷಿಸುವುದೂ
ಸಹ!

ನಾವು ಖ್ಯಾತರಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಆಶಿಸಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ನಿರಾಸೆ ಹೊಂದುವವರಿಗೆ ಈ ಮಾತು ಅತಿ ಸೂಕ್ತ.

ಮಯೂರಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಕಾಯುವಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಕಾವು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲ್ಯದ ಓದು

ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯವಷ್ಟೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರದ ಕನ್ನಿಗೋಳಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಮೂಲ ಊರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಕುಗ್ಯಾಮವಾದ ದರಮನೆ. ರಜೆ ಬಂತೆಂದರೆ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಬಾಲಮಂಗಳ, ಚಂದಮಾಮ, ಚಂಪಕಗಳೆಲ್ಲಾ ತೀರಾ ದೂರದ ಮಾತು. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಅತ್ತೆ-ಮಾವನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೂ ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರಿಗೂ ನಾನು - ಅಣ್ಣ ಹೇಳುವ ಕಥೆ ಕೇಳುವುದೆಂದರೆ ಇಷ್ಟ. ಡಿಂಗನಿದ್ದ ಇಡೀ ಪಂಗಿಲ ಕಾಡನ್ನೇ ಅವರ ಮುಂದೆ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣವಾಗಿ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದೂ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಓದಿ ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಕಿವಿ ಮಡಚಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಕಾಡಿನ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಶರಾವತಿಯ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಸುತ್ತಲಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವಷ್ಟೂ ಮಂದಿ ಸೇರಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಇಳಿಯುತ್ತಾ, ನದಿಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾ, ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರುತ್ತಾ, ಕಲ್ಲುಸೊಂಕದ ಮೇಲೆ ವಾಲಾಡುತ್ತಾ, ಕಾಡಿನ ಬಳ್ಳಿ ಹಿಡಿದು ಜೋತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಥೆಯೊಳಗಿನ ಸೂಪರ್ ಹೀರೋಗಳೇ!

ಈಗ ನನ್ನ ಹನ್ನೆರಡರ ಹರೆಯದ ದೊಡ್ಡ ಮಗ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ಕೂತರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿವೆಯನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಚಿಕ್ಕವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಓದುವ ವಯಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪುಸ್ತಕದೊಳಗಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವನಿಗೆ ಭಲೇ ಇಷ್ಟ. ಇಬ್ಬರೂ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಹಳ ಇಷ್ಟ ಪಡುವ ಮಕ್ಕಳೇ. ಓದುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ; ಎಲ್ಲರೂ ಮೊಬೈಲ್, ಟಿವಿಗಳತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆ ನಿಜವೇ ಆದರೂ ಅವುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಓದುವ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಕಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಮುಂದಿನ ಪುಸ್ತಕ ಕೈಗೆ ಬರುವ ತನಕದ ಕಾಯುವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಥನ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮಜಾ ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಖೋ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದವರ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಘಟನೆಯೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಅವಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಆ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಒಂದು ವಲಯವೇ ಕಥೆಯೊಳಗೆ ಬೆಳೆದು ಅರಳುತ್ತಿದ್ದ ಸೊಗಸು ಮರೆತೇ ಹೋಗಿರುವುದು ಕಾಲದ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಹೌದು. ಇದು ಕೇವಲ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ, ಸಿನಿಮಾಗಳೂ ವಾರಕ್ಕೊಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ವಾರವಿಡೀ ನೋಡಿದ ಅದೊಂದೇ ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಗುನುಗುನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪಾತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಯೋಚಿಸುವ, ಆ

ಮುಖಪುಟ ಬರಹ

ಮೊದಲ ಪುಟದಿಂದ..

ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ, ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮನನ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಎದುರಿಗಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯ ಆಯ್ಕೆಗಳು ನುಂಗಿವೆ ಎನ್ನುವಾಗಲೇ ಪರಿಹಾರವೂ ಅಲ್ಲೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಉಳಿದ ಕೆಲಸ. ಆಗ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾಲ್ಕು ದಿನವಾದರೂ ಮಂಥಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ!

(ಮೂಲತಃ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಕನ್ನಿಗೋಳಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಕಲಾ ಡಿ.ಎಸ್, ಲೇಖಕಿ ಮತ್ತು ಭರತನಾಟ್ಯ ಕಲಾವಿದೆ. ಧಾರಾವಾಹಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆಯುವುದು ಇವರ ವೃತ್ತಿ. 'ದ ಸಂಡೆ ಇಂಡಿಯನ್' ನ್ಯೂಸ್ ಮ್ಯಾಗಜೀನ್, 'ಕನ್ನಡಪ್ರಭ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರು. 'ಬಾಳಂತಿ ಪುರಾಣ' ಅವರ ಚೊಚ್ಚಲ ಕೃತಿ.)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಿರುವ
ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

‘Team RBD ರಾಯಲ್ ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್, ಸಾಗರ’ ಎಂದಿಗೂ ಯುವ
ಬರಹಗಾರರಿಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಇನ್ನುಳಿದ
ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಜೀವಗಳ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿರುತ್ತದೆ.

REAL ESTATE
CONSTRUCTION
LAND DEVELOPEMENT
CONSTRUCTION MATERIAL SYPLY

MAHESH SAGAR

JALEEL SAGAR

CONTACT US: 7292065340, 8618025977

CORPORATE OFFICE
GAJANANA COMPLEX, 1ST FLOOR, COURT ROAD,
SAGAR, SHIMOGA DIST, KARNATAKA 577401

FOR MORE DETAILS

www.royalbuildersind.com

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. 'ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಸ್ತು ನನಗೆ ಕಂಡಂತೆಯೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯದು. ಪೌಢ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಟ ಕಿಯಂ ಅಂಚಿನ ಡೆಸ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ಕೆಟ ಕಿಯಂನ ವಿಶಾಲ ಆಟದ ಅಂಗಳ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬಯಲಿನ ಅಂಚಿನ ಕಾಲಹಾದಿಯಿಂದ ಜನರು ಪೇಟೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ನಿರಂತರ ಧೋ ಎಂದು ಟೇಚರು ಪಾಠದ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದರ ನಡುವೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಜನರು ಸೆರಿದಾಡುವ ಕೆಟಕಿಯಾಚೆಗಿನ ಈ ದೃಶ್ಯದತ್ತ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಗಲ್ಲ ಈ ಚಿತ್ರವು ನನಗೆ ಕಂಡಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವನಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಥವಾ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತುಂಬ ದಿನ ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಸಹೋಪವಿಷ್ಣು ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಾನು ಎಂದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ತಾತ್ಕಿಕವಾದುದು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಆತನಿಗೂ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿ. ಆತ "ಹೆಹೆ.. ಇದೆಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ" ಎಂದು ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟ. ಆಗ ನನಗೆ ಆತನಿಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗವೊದಗಿತು. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು? ಆದರೂ ಆತನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. "ಅಲ್ಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನೋಡು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ಕೆಂಪು ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನಿನಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಆತ "ಹೌದು ಮತ್ತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣು ಸರಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ ಎಂದೆ. ಆತನ ಅಂಗಿಯ ಬಣ್ಣ ಕೆಂಪು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವಲ್ಲ, ಆ ಕೆಂಪು ನನಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ನಾನೇ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ; ಈ ಜಗತ್ತಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಸಮಾನವಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಬೇರೆಯವೇ ಆಗಿರಬಹುದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. ನನ್ನ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದ್ದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಾವವಂತೂ ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನಗೆ ಉತ್ತರವೇನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಇದು ನನಗೆ ಅನಂತರದ ನನ್ನ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಜೀವನಾನುಭವದ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ನನ್ನ ತಿಳಿವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನಾವು ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಚಿತ್ರವು ರೆಟಿನ್ ಮೇಲೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ವಿಜ್ಞಾನ. ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಜಗತ್ತನ್ನೂ ಉಲ್ಲಾಸವೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಅದನ್ನೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದೇವೆಯೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬೇರೊಬ್ಬರ ಮುಖದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಾಗ, ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ಹೇಗೆ ಎಡ-ಬಲ ತಿರುಗಾ-ಮುರುಗಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನೂ ನಾವು ಎಡ-ಬಲ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ನೆಲವು ನಮಗೆ ಸಪಾಟಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭೂಮಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲ್ಮೈದಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಉರುಟುರುಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಕ್ಕಿಂತೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯವೂ ನಾವು ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ ಇವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮತ್ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶಕಾಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಮೇಲೆ ಯಾವುದು? ಕೆಳಗೆ ಯಾವುದು? ಯಾವುದು ಪೂರ್ವ? ಯಾವುದು ಪಶ್ಚಿಮ? ಹಾಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳೂ ತಿರುಗುತ್ತವೆ? ಎಂಬುದು ನಾವು

ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತಿನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ..

ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಸುಂಕಸಾಳ

ನೆಲವು ನಮಗೆ ಸಪಾಟಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭೂಮಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲ್ಮೈದಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಉರುಟುರುಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಕ್ಕಿಂತೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯವೂ ನಾವು ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ ಇವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮತ್ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕವೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಸತ್ಯ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಭೂಮಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೇ ಸುತ್ತುತ್ತಾ, ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಸೂರ್ಯನೂ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತುವಿಕೆ ಎಂಬುದು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೇ ವಿಚಿತ್ರ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಹಾಗೂ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ್ದು.

ಹೀಗೆಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವನಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ

ನಮ್ಮ ಅನುಭವವೂ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಂತೂ ಪಕ್ಕಾ. ಹೀಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ನಮಗೆ ಇಡೀಯ ವಿಶ್ವದ ಒಂದು ಕೂದಲು ಕೂಡ ನಿಲುಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಂಜಾಚೆಗೆ ನಿಲುಕಿದ್ದೇ ಕೂದಲಿನ ತುದಿಗೆ ಸಮ ಎಂದಾದರೆ ನಿತ್ಯ ನಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಪಂಚ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಫೂರ್ತಿದೀಪಕವು!

ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೊಂದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಅಂದರೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಗೊಂದು ಜಗತ್ತಿದೆ. ಅರ್ಥಾತ್ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನ ಜಗತ್ತೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ ನೋಡಿ;

ನಾವು ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅದರ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಈ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಏನು? ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಒಂದು ಮೃದುಪ್ರತಿ (ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಪಿ) ಆದುದು. ಈ ಜ್ಞಾನವು ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಆಮೇಲೆ ಸ್ಮೃತಿ ಅಥವಾ ನೆನಪಾಗಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ಕೂಡ ಹೊರಗೆ ತೋರಿದ ವಸ್ತುವಿನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಾವು ಅದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ, ಇಂಥ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಹತ್ತಿರವಿರದ ಆ ವಸ್ತುವೂ ಇದೆಯೆಂಬಂತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭ್ರಮೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಮೂಗು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಟಕಿಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಿದ ಜಗತ್ತನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುವಿನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೊಂದು ರಚಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟ-ಅನಿಷ್ಟಗಳು, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು, ಅದರ ಬಗೆಗಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಣ್ಣಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೆಲವಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳು ನಮಗೆ 'ಬೇಕಾದವು' ಗಳೆಂಬ ಟ್ಯಾಗ್ ಅಂಟಿಕೊಂಡು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು 'ಬೇಡದವು'ಗಳೆಂಬ ಟ್ಯಾಗ್ ಅಂಟಿಕೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಉಪೇಕ್ಷಿತವೆಂಬ ಟ್ಯಾಗ್ ಜೊತೆಗೂ, ನಾನಾವಿಧದ ಭಾವಗಳೆಂಬ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಹೊರಗಿರುವ ಮೂಲವಸ್ತು ವಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡ ವಸ್ತುಗಳ ಚಿತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಾದ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಮಾನಸ ಪ್ರಪಂಚ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾನಸ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಸಂವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಾಹ್ಯ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಜೊತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆಯೂ ಇರುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ದೂರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆತ ತೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದು ತಂದೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಮಗ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ದುಃಖ ಎಂಬುದು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ; ಇದೇ ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಗನು ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ದಿನ ಮಗನ ಸುದ್ದಿಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ತೀರಿಕೊಂಡ ಎಂದು ತಂದೆ ಭಾವಿಸಿದ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದಾಗ್ಯೂ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ತಂದೆಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದುಃಖಕ್ಕೆ ತಂದೆಯ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿರುವ ಪುತ್ರನೇ ಕಾರಣ. ಅರ್ಥಾತ್ ಮಗನು ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಮಗ ತೀರಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಗ ತೀರಿಕೊಂಡಿರದಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಮಗ ತೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಮಾನಸ ಪ್ರಪಂಚ ಎಂಬುದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸುಖ ದುಃಖಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ಮಾನಸ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಗಳೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವನೋ, ಕೆಟ್ಟವನೋ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಥವಾ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ ನಾವು ಆತನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು. ಇವೆರಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೊರಗಿರುವ ಆಸಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೂಡ ಭಿನ್ನತೆ ಇರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಅರ್ಥ ಸತ್ಯ, ಮತ್ಸರ್ಧ ಊಹಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರಪಂಚ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಾವೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸತ್ಯ.

(ಲೇಖಕರು ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರು, ವೇದಾಂತ ವಿಭಾಗ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶೃಂಗೇರಿ)

ಕೋರೋನಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳವು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಜೊತೆ-ಜೊತೆಗೆ ಭಾಯಾಗ್ರಹದ ಸ್ನೇಹವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಅದೇನೋ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕೆಲದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಚಿಟ್ಟೆಯ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಅದರ ಪೋಟೋ ತೆಗೆಯಲು ಬೆನ್ನಹತ್ತಿದ ಬೇತಾಳಿನಂತೆ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಸುತ್ತಾಟವೇ ಮುಂದೆ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಕೆಲವೊಂದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು.

ನಿಸರ್ಗದ 'ಹಾರುವ ಹೂಗಳು' ಎಂದೇ ಕರೆಯಬಹುದಾದ ವರ್ಣರಂಜಿತ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಯಸ್ಸಾದವರ ತನಕ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಪರಿಸರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾದ ಜೀವನಚಕ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮೊಟ್ಟೆ ಲಾರ್ವಾ, ಪೊರೆ ಮತ್ತು ಚಿಟ್ಟೆ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಪರಾಗಸರ್ಪಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ರೂಪರಿಯಾಗಿರುವ ಇವುಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೂಗಳಿಂದ ಮಕರಂದವನ್ನು ಹೀರುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ವಾತಾವರಣದ ಅಸಮತೋಲನತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಅದೊಂದು ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯ. ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಚಿಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲು ಸಜ್ಜಾದೆ. ಅದೇ ಕ್ಷಣ ಎರಡು ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ರಥವುಪ್ಪದ ಸುತ್ತಾ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ ಮಕರಂದ ಹೀರುತ್ತಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಕೂಡಲೇ ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ನೋಡುವಾಗ ಅವರಡೂ ಜೋಡಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ನನಗೆ ಎಳೆನಷ್ಟು

ತಿಳಿದಿರದ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಭಂಡಾರದ ಮೊರೆ ಹೋದೆ. ಅದುವೇ 'ಗೂಗಲ್'. ಹುಡುಕಿದೆ.. ಹುಡುಕಿದೆ.. ಹುಡುಕಿದೆ... ಕೊನೆಗೂ ನಾನು ನೋಡಿದ ಚಿಟ್ಟೆ 'ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆ' (ಕಾಮನ್ ಮೋರ್ಮನ್) ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಶೋಧಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲೊಂದು ಅಚ್ಚರಿ ಸಂಗತಿ ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದುವೇ 'ಚಿಟ್ಟೆ ಅನುಕರಣೆ'! ಒಂದೆಂದೇ

ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿ ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ಜಾಲವಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಜೀವಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಚಕ್ರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ರಕ್ತ ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ವಿಷಯುಕ್ತ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಭಕ್ಷಕಗಳು ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ಷಕಗಳ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣ್ಣು ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಬಾಹ್ಯ ರೂಪವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಕರಣೆಯನ್ನು 'ಬೇಟ್ಸಿಯನ್ ಅನುಕರಣೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಕ್ಷಕಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಸಮೀಪ ಸುಳಿದರೆ ಅವುಗಳ ದೇಹ ವಿಸ್ಫೂಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇವು ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ರಕ್ತ ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ದೂರವೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಭಕ್ಷಕಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಖರನ್ನಾಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ.

ಶೀಟಿ ನೋಡಿ

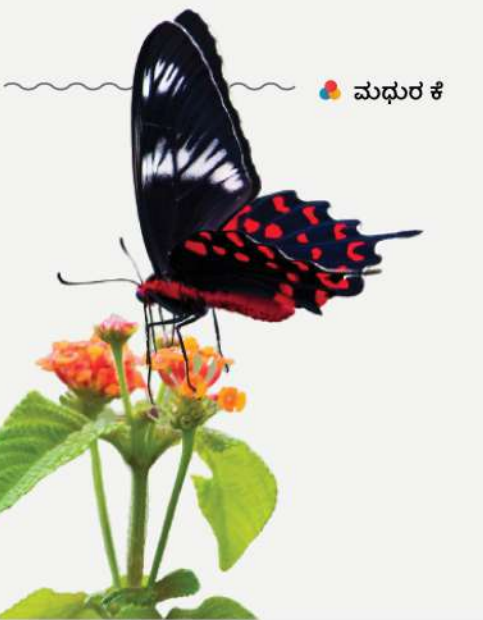
ನನ್ನ ಅಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಅನುಕರಣೆ' ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. 'ಅನುಕರಣೆ' ಎಂದರೆ ಒಂದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಕೂಡ ಬೇರೆ ಕುಲಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಹೆಣ್ಣು ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಯು 'ರಕ್ತ ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆ' (ಕ್ರಿಮ್ಸ್ ರೋಸ್) ಮತ್ತು 'ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆ' (ಕಾಮನ್ ರೋಸ್)ಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಯು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ರೆಕ್ಕೆಯು ಮೇಲ್ಮೈದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ರೆಕ್ಕೆಯು ಮೇಲ್ಮೈದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಗಂಡು ಚಿಟ್ಟೆಯಂತೆಯೇ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ರಕ್ತ ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತಹ ಕೆಂಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಟ್ಟೆಯು ಏಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮನದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

'ಅನುಕರಣೆ' ಎಂಬ ಮಾಯಾಲೋಕವು ಜೀವಿ-ಜೀವಿಗಳ ನಡುವಿನ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಚಾಣಾಕ್ಷತನವನ್ನು ಮೆರೆದಿವೆ! ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಕೆಲವೇ ವಾರಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ನಿಸರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿವೆ. ಇವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅತಿಥೇಯ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅತಿಥೇಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

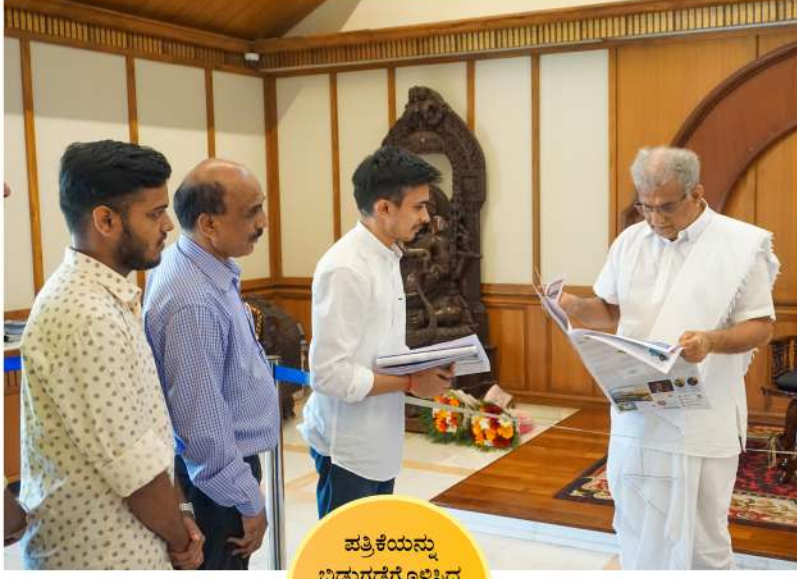
(ಲೇಖಕರು ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆಯಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಬಿಎಸ್‌ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ)

ಅನುಕರಣೆ ಎಂಬ ಮಾಯಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಕಣಾಮುಚ್ಚಾಲೆ!

ಮಧುರ ಕೆ

ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು
ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ
ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ
ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು

ಅಜ್ಜಿನಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ಪರೀಲನೆ

ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು
ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ
ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ
ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು

ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿಯ ಜೊತೆಗೊಂಡು ಚಂದದ ಓದು

ಶ್ರೀ ಹರ್ಷೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಶಿಕ್ಷಣ
ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಹರಿಶ್ ಪೂಜಾ, ಶಾಸಕರು, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಶ್ರೀ ನಿವೇದನ್ ನಂಪೆ, ಅರೆಕಾ ಟೀ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು

ಮಂದಾರ ಓದುಗರ ಮಡಿಲು ಸೇರಿದ ಕ್ಷಣಗಳು

ಸುದ್ದಿಬೀಡು

ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಅವರಿಂದ ಮಂದಾರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಅನಾವರಣ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ: ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಿಬಿಎ ಮತ್ತು ಬಿಎ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಮಂದಾರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ, ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಅವರು ಬುಧವಾರ (01 ಫೆಬ್ರವರಿ 2023) ದಂದು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದರು.

ಬಳಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ, ರೂಪರೇಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು, ಶುಭಹಾರೈಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ.ಭಾಸ್ಕರ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಎ.ಆರ್.ರಕ್ಷಿತ್ ರೈ, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ ಚಂದನ ಭಟ್ ಕೋಣೆಮನೆ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕ ಎಂ.ಎಸ್.ಶೋಭಿತ್ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಪೂರನ್ ವರ್ಮಾ, ಸಿಐಒ, ಐಟಿ & ಹಾಸ್ಟಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್

ಡಾ. ಸತೀಶ್‌ವಂದ್ರ, ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಡಾ. ಎ. ಜಯಕುಮಾರ ಶೆಟ್ಟಿ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಶ್ರೀ ರೋಹಿತ್ ಚಕ್ರತೀರ್ಥ, ಅಂಕಣಕಾರರು

“ನಾನು ಬೇಕೆಂದೇ ಫೇಯ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ!”

ಗೋ

ಪಿ ಹಾಗೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನ ಕಾಲೇಜು ಶುರುವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳೂ ಕಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಊರು, ಹೊಸ ಭಾಷೆ, ಹೊಸ ಕಾಲೇಜು ವಾತಾವರಣ, ತನ್ನದಲ್ಲದ ಕನಸಿಗಾಗಿ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕವಾಯತು.. ಈ ಎಲ್ಲದರೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡ ಎರಡೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಗೋಪಿ ಹೀಗೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ:

“ನಾನು ಫೇಯ್ ಆಗಿ, ಊರಿಗೆ ಮರಳೋಗಿ, ನನಗಿಷ್ಟವಾದ ಆರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಸತಾಗಿ ಪಿಯುಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ!”

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಕೋಣೆಯ ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿ ನಿಂತು ಅವನು ಹಾಗೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಕ್ಕದ ಕಟ್ಟಡದ ಕಿರು ಕ್ಯಾಂಟೀನಿನಲ್ಲಿನ ರೇಡಿಯೋ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಗುನುಗುತ್ತಿತ್ತು:

“ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆಲ್ಲಾ ಜೀವನ ಸಾಗದು ಗೆಳೆಯಾ...”

ಆದರೆ ಗೋಪಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಕೇಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.

***

“ಮನೆ ಬದೀಗೇ ಇದ್ದ ಬರೀ ಒಂಟು ಬುದ್ಧಿ ಬರೆತ್ತ ನಿಂಗ್. ಸುಮ್ಮನೆ ಸಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಿಯುಸಿ ಓದು. ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಜೊತೆ ಬೆಂ. ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ”

ಸೀನು ಮಾವ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದ್ದ ಗೋಪಿ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಂದಿರುವ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಫಿಫ್ಟಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತೇ ರನ್ನಿರುವಾಗ ಅಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಮಾವನ ತ್ರಿಕೂಟ ಸಭೆ ಅವನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದಿತ್ತು. ಕೆಳ ದಿನಗಳ ಹಿಂದಷ್ಟೇ ಹೊರಬಿದ್ದ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗದೇ ಕೇವಲ ಫ಼ಫ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮುಗಿಸಿದ್ದ ಗೋಪಿಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಓದಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾದರೂ ಗಂಭೀರ ಹಾಗೂ ಕಠಿಣ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಏತಕ್ಕೂ ಬರದವನಾಗುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಅವರೆಲ್ಲರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು.

“ಸೈನ್ಸೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ ಕೈಲಿ ಆಗಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆರ್ಟ್ ತಗಂಡ್ಲೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಆಗ್ಲೇಕು ಅಂತಿರೋ ಆ ಟೀಚರ್ ಕೆಲ್ಸ ಹಂಗೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಸಿಗಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಮರ್ಸ್ ತಗಂಡು ಬದುಕಿನ ದಾರಿ ಹಿಡಿ”

ಮಾವ ಆಡಿದ ಆ ಮಾತು ಸಲಹೆಯಂತಲ್ಲದೇ ಬೆದರಿಕೆಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿತ್ತು ಗೋಪಿಗೆ. ತನ್ನ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಅವರವರ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ? ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಬೇಕೆಂಬ ತನ್ನ ಕನಸಿನ ಸುಂದರ ಪಾರ್ಶ್ವ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೇಕೆ? ತನ್ನದಲ್ಲದ, ತನಗೆ ಬಾರದ, ತನಗೆ ಇಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾಮರ್ಸ್‌ನ್ನು ಓದುವುದು ಹೇಗೆ? ಪಾಸಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಅವನನ್ನು ಹೊತ್ತ ಬಸ್ಸು ಸಿಟಿ ತಲುಪಿತ್ತು.

***

“ನಾನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಮಾತ್ರ ಊರಿಗೆ ಕಳಿಸೋದು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಗಮನ ಮನೆ ಕಡೆ ಎಳೆತದೆ. ಓದಿನ ಕಡೆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ”

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದ ಮಾಲೀಕರೂ, ವಾರ್ಡನ್‌ನೂ ಆದ ಚಿದಾನಂದ ಎನ್ನುವ ಆ ಆರಡಿ ಎತ್ತರದ ದೈತ್ಯ ಹೇಳಿದ ಕಟ್ಟುಳ್ಳಟಗಳ ಸುದೀರ್ಘಪಟ್ಟಿಯ ಆ ಕೊನೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಗೋಪಿ ಪಿಳಿಪಿಳಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಾ ಹೊಂ ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದ. ಹಾಗೆನುವುದರ ಹೊರತಾದ ಬೇರೆ ಉತ್ತರ ಅವನ ಬಳಿ ಇರಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಆಡೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರನ್ನು ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಮಡಿಲನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಅನುಭವವನ್ನೂ, ಕೋಣೆಯ ತಾಗಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಮುಂಜಾನೆ ತನಗಾಗಿ ಎದುರನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅಜ್ಜನನ್ನೂ, ಬಾಲ ಅಡಿಸುತ್ತಾ ಮೈಮೇಲೆರಗಿ ಮುದ್ದಿಸುವ ಟಾಮಿಯನ್ನೂ, ಊರ ಹೊರಗಿನ ಕೆರೆಯನ್ನೂ, ಅದರಾಚೆಗಿನ ಆಟದ ಬಯಲನ್ನೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡೇ ಬಾರಿ ನೋಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ? ತನ್ನಂತೆಯೇ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಜಯಂತ, ಸಮೀರ, ಪ್ರಸನ್ನ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತೀ ವಾರವಾರ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವಾಗ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಆ ಖುಷಿಗಾಗಿ ಆರಾರು ತಿಂಗಳು ಕಾಯಬೇಕು? ದೂರ ಮಾಡುವುದು ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ-ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲಿನ ನಮ್ಮ ಸೆಳೆತವನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಗಿಸುತ್ತದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಸುವವರಾದರೂ ಯಾರು?

ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಲಾಗದೇ ವಾರ್ಡನ್‌ರ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದನು ಗೋಪಿ.

***

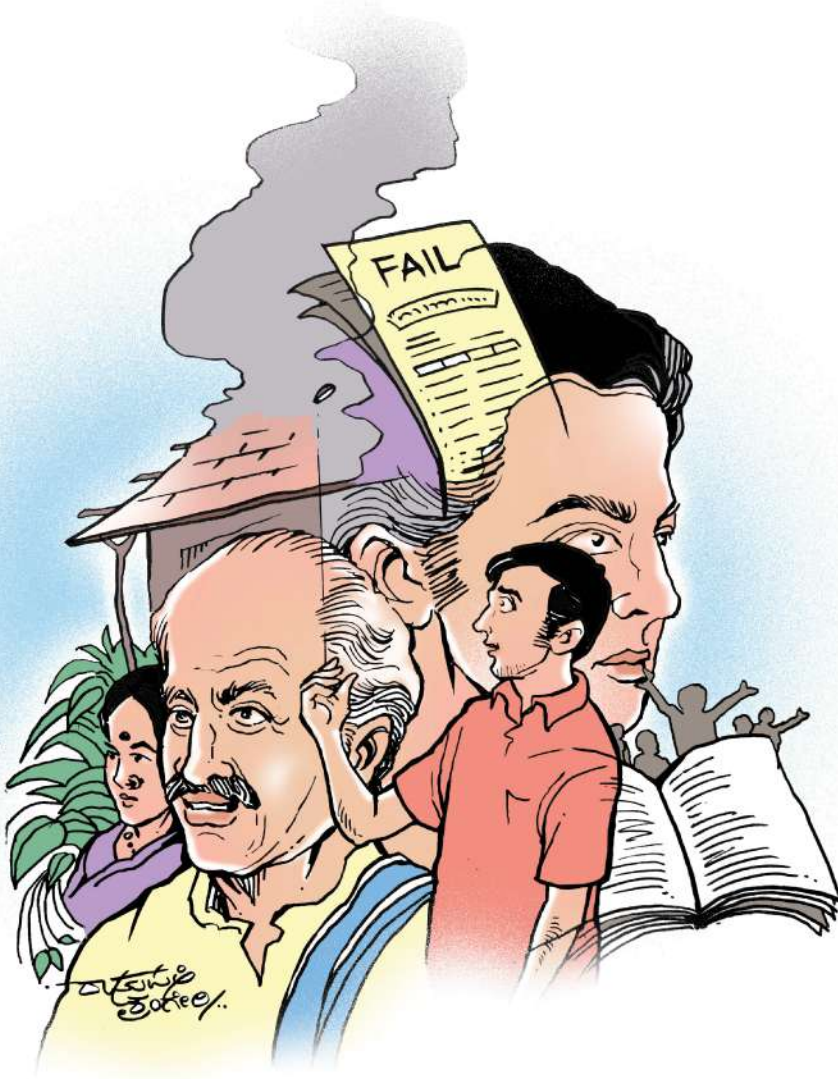
“ಆ ಹೊಸ ಹುಡುಗನೋ ಅಷ್ಟೇನೂ ಚುರ್ಚಿಲ್ಲ ಅನ್ನತ್ತೆ”

“ಹೌದಾದು. ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಎಂತದೋ ಯೋಚ್ಚೆ ಮಾಡ್ತೀರ್ತಾನೆ. ಅಳು ಮುಖ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಕಿಟೀಲಿ ರಸ್ತೆ ನೋಡ್ತಾ ನಿಂತೀರ್ತಾನೆ. ಕಾಲೇಜಲ್ಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆಯೋದಿಲ್ಲ.”

“ನಿಜ ನಿನ್ನಾತು. ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕೋರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತೆ ವಿಹಾಸನೇ ಆವ್ವಿಂತ ಚುರುಕಾಗಿದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಅಳುಮುಂಜಿನ ಎಂತಕಾರೂ ನಮ್ ರೂಮಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ರೋ ಏನೋ?”

ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ತನ್ನ ಸೀನಿಯರ್ ರೂಮ್‌ಮೇಟ್ ಹುಡುಗರಾದ ರವಿ, ರಾಘು, ಗೌರವ್ ಆಡಿಕೊಂಡ ಮಾತುಗಳು

ನಪಾಸು

ಹೊರಗೆ ಬಾಗಿಲಿನಾಚೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಗೋಪಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಕೇಳಿಸಿದವು. ಯಾವಾವ ಮಾತು ಯಾರ್ಯಾರವು? ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ತನ್ನದೇ ಕೀಳಾದ ಭಾವನೆಯೊಂದಿರುವುದನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರ ಅಂಗೈ ಹುಣ್ಣಿನಷ್ಟೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟವರು ಇವರೆಲ್ಲಾ. ತನ್ನ ಆಳುಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಳುವಿನ ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಒಬ್ಬರೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?

ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಲೆಂದು ತಂದಿದ್ದ ಚಾಕೋಲೇಟ್ ಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ ಗೋಪಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಆಗಷ್ಟೇ ಉಕ್ಕಿಬಂದ ನೀರಿತ್ತು.

ಕತೆ

***

ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಂದರ ಕನಸೊಂದರಿಂದ ತಾನು ಮಾತ್ರ ಆಚೆ ಬಿದ್ದಂತೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಗೋಪಿಗೆ. ಗೆಳೆಯರಾದ ಮಧು, ಮಂಜು, ಸೋಮಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲೇ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಯಾವಾವುದೋ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಅದೇ ಮನೆಯೊಳಿವ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಸಂಜೆಯಾದರೆ ಅದೇ ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಆಡುತ್ತಾ ಆರಾಮಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾನು ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಅಪರಿಚಿತ ಜನರೇ ತುಂಬಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳೊರನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತನ್ನ ಊರು, ಮನೆ, ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ, ಊರ ಮಧ್ಯದ ಅಲದ ಮರ, ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಗುಡ್ಡ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲು ದಾರಿ.. ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆನ್ನುವುದು ಗೋಪಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದೇ ಅವನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದಮೇಲೆ. ಮನೆಯದುರಿನ ನಾಲ್ಕಡಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಟಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ ಗಿಡಗಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಸಾಲನ್ನೇ ಹೊದೋಟುವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಈ ಅರ್ಧವಿಲ್ಲದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೊಂದು ದಾರಿ ಮಧ್ಯೆ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದ ಹೊವೇನೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತುವೆನಗೆ. ಕಾಲೇಜು, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲು, ಓದು, ಮಠದಲ್ಲಿನ ಉಟ.. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನವೂ ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊತ್ತು ತರುವುದ ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಜೆ ಬಯಲಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟವಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ದನಕರುಗಳ ಕೂಗಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯಾದೊಡನೆ ಶುರುವಾಗುವ ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಯಿಲ್ಲ.

ಮಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ತಿಳಿ ಗಂಜಿಯನ್ನು ತಿನಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಐದಕ್ಕೇ ಎಳಬೇಕು. ತನ್ನ ಉಳಿದ ರೂಮ್‌ಮೇಟ್‌ಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಕ್ಯಾಂಟೀನಿನಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಹಣ ತನ್ನ ಬಳಿಯಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೊಡಲಾರೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಕಾಣುವಂತೆ ತೆರೆದ ಬಾವಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ, ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಗಂಟೆ ಒಂಭತ್ತಾದರೆ ಸಾಕು, ಕಾಲೇಜು ಕೊಠಡಿಯೊಳಗಿನ ಗೋಡೆಯಿಂದಲೇ ಎದ್ದು ಬಂದ ರೋಬೋಟ್ ಗಳಂತೆ ಘನಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಲೆಕ್ಚರರ್‌ಗಳು ಕಣ್ಣಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿಲೇಬಸ್‌ನ ಹೊರತಾಗಿ ಅವರು ಮತ್ತೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ್ಯಾರೂ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಎಂ.ಎಚ್. ನಾಯಕ್ ಸರ್ ರಂತೆ ಜೋರು ಹೇಳಿ ನಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರೇವಣಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರಂತೆ ಹಾಡು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನವಿಡೀ ಅವರು ಕೊರೆಯುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆನ್ನಿ ಬ್ಯುಸಿನಸ್ ಸ್ಟಡೀಸ್, ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್‌ಗಳು ಆಸಲು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಗಳು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ತನ್ನ ಊರು, ಮನೆ, ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಊರ ಮಧ್ಯದ ಅಲದ ಮರ, ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಗುಡ್ಡ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲು ದಾರಿ.. ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆನ್ನುವುದು ಗೋಪಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದೇ ಅವನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದಮೇಲೆ.

ಈ ಶಹರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ತನ್ನೊರನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಂತೆ ವರ್ಣಮಯವಾಗಿ ಮುಳುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಸಂಜೆಯ ಬಣ್ಣಗಳು ತನ್ನನ್ನು ಸೋಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ತಾನಿಲ್ಲಿ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ನೋಟ್ಸ್ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಆಕಾಶಗಂಗೆಯ ತಾರೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೂಮ್ ಮೆಟ್ಸ್ ಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಬಂದಿರುವ ಗೆಳೆಯರು ಊರಿನಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರಂತೆ ಸ್ನೇಹಮಯಿಗಳಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ಇವರಿಗೆ ಖುಷಿ. ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜಿನ ಗೆಳೆಯರೋ, ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮೊಬೈಲ್, ಗೇಮಿಂಗ್, ಮಾಲ್, ಥಿಯೇಟರ್, ಬಿಗ್ ಬರ್ಬಾರ್ ಅಂತ ತನ್ನ ಡಿಕ್ಟನರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಗೋಪಿಯ ಮನದೊಳಗೆ ಊರಿಗೆ ಮರಳುವ ಯೋಚನೆ ಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಇಷ್ಟು ದಿನ ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿರದ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವನಲ್ಲಿ ಕಿರಿಕಿರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದವು. ‘ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರಲ್ಲಾರದನ್ನೀ ದುಃಖದ ಹೆಸರು ಹೋಮ್ ಸಿಕ್ನೆಸ್ ಅಂತ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಕಾಡಿ ನಂತರ ಇದು ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗಾಗ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಾ ಊರಿನ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೋ’ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ಸಾಕಿತ್ತೇನೋ? ಆದರೆ ಅಂಥವರ್ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದನೂರಾರು ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಂಗೇನು ಕಷ್ಟ? ಎಂದು ಒತ್ತಡ ಹೇರುವ ಅವರ್ಯಾರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕೈಯ ಎಲ್ಲಾ

ಮಾವ ಆಡಿದ ಆ ಮಾತು ಸಲಹೆಯಂತಲ್ಲದೇ ಬೆದರಿಕೆಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿತ್ತು ಗೋಪಿಗೆ. ತನ್ನ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಅವರವರ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ? ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಬೇಕೆಂಬ ತನ್ನ ಕನಸಿನ ಸುಂದರ ಪಾರ್ಶ್ವ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೇಕೆ? ತನ್ನದಲ್ಲದ, ತನಗೆ ಬಾರದ, ತನಗೆ ಇಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾಮರ್ಸ್‌ನ್ನು ಓದುವುದು ಹೇಗೆ? ಪಾಸಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

ಬೆರಳುಗಳೂ ಸಮನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೋಪಿ ಹೇಗೋ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನೇನೋ? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿದ ಆ ಘಟನೆ ಅವನ ಊರಿಗೆ ಮರಳುವ ಆಸೆಗೆ ಇಂಜನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು:

ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ ಹುಡುಗರು ತಪ್ಪಿದರು!

“ಲಿವ್ ಪೂರ್ತಿ ಕರಗಿದೆಯಂತೆ. ಇನ್ನೊಂದೇ ತಿಂಗಳು ಇರುತ್ತಾರಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಡಾಕ್ಟರ್. ನೀನೊಂದು ಸಲ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗು”

ಅಮ್ಮ ಪೋನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದಾಗ ಗೋಪಿಗೆ ಅಳುವೇ ಬಂತು. ಅಜ್ಜನನ್ನುವ ಮಮತೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನಿಗಿಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೇಳಲೆಂದು ವಾರ್ಡನ್ ರ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕ.

“ನಿನ್ನಂಥವರು ಬಹಳ ಜನರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ ಹುಡುಗಾ!”

ಗುಡುಗಿದ ವಾರ್ಡನ್. ಅಂಗಿ ಕೆಳದು ನಿಂತಿದ್ದ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ವಿಹಾರವಾಗಿ ಅದ್ದುರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಿಗರೇಟಿನ ಹೊಗೆಯುಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಬಾಯಿ ಯಾವುದೋ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಭೂತವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿತ್ತು.

“ನಿನಗೆ ಅವತ್ತು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದು ಹೇಳು? ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡೇ ಸಲ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸೋದು ಅಂತ ಅಲ್ಲಾ? ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟ ಕಥೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು! ನಿನ್ನಗೊಬ್ಬನಿಗೆ ರಜೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನ ರೂಮಿನ ಅಷ್ಟೂ ಜನ ನಾಳೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಾರೆ. ಹೋಗು ಹೋಗು. ಈ ನೆಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ..”

ಅವನ ಬೈಗುಳಗಳನ್ನೂ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೋಪಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರನಡೆದ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಅವನು ಯಾರೋ ಮೂರನೆಯವರಿಂದ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಬೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೊರಬಂದು ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ಹಳದಿ ಬೆಳಕು

ಹಾಸಿದ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ನೆರಳಾಗಿ ಕದಲುತ್ಸಾ ನಡೆದವನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಟ್ಟ

ನಾನು ಬೇಕೆಂದೇ ಫೇಯ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ!

***

“ನಾನಿಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ್ಯ ಕಲಿಸಿದ್ದ ನೀನು ಮ್ಯಾಥ್ ಲೆಕ್ಚರಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೀಯಾ?”

ಲೆಕ್ಚರರ್‌ರ ದನಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದ ಗೋಪಿ ಸಂಕಲನ-ವ್ಯವಕಲನಗಳಿದ್ದ ಆ ಪುಟವನ್ನು ಥಟ್ಟನೆ ಮುಚ್ಚಿದನು.

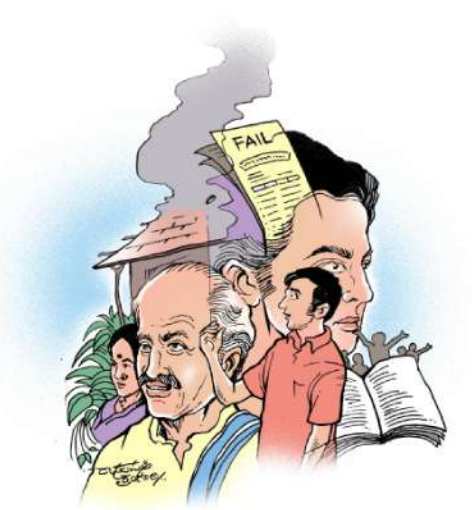
“ಇದೇ ಕೊನೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಥ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ನೇರ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ಹತ್ತಿರ ಕೆಳಸುತ್ತೇನೆ ಹುಡುಗಾ!”

ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಹೊಂ ಎಂದನು ಗೋಪಿ. ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು: ತಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಯಾವ ಗಣಿತವನ್ನೂ ಅಲ್ಲ. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಇಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿನವಾಯಿತು, ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ಬಾಕಿಯಿದೆ ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಎಂಭತ್ತೈದು ದಿನ.. ಇಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಂಭತ್ತೈದು ದಿನಗಳಾಗಿವೆ ತಾನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ತೀರಿಹೋದ ಅಜ್ಜನನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದದ್ದೇ ಕೊನೆ, ಮತ್ತೆ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಯ ನೆನಪು ತೀವ್ರವಾದಾಗಲಾ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೇ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತ ಬಸ್ಸುಗಳ ಪೈಕಿ ಹೊಸನಗರ ಎಂದು ಬೋರ್ಡು ಬರೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ತಾನು ಆದರೊಳಗೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತಂತೆ, ಅದು ಬಹುದೂರದ ತನ್ನೊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲುಪಿದಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಇನ್ನೇನು ಕೆಲವೇ ದಿನ. ದಸರಾ ರಜೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ವಾರಗಳ ರಜೆಯಾದು! ಹುಟ್ಟೂರೇಂಬ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಆ ಶುಭ ಘಳಿಗೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ಬಾಕಿಯಿದೆಯೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೇ ಅವರು ತಪ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಬರಲಿದ್ದ ಆ ದಿನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ದಸರಾ ರಜೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ತೇರಿನಂತೆ ಓಡತೊಡಗಿತು ಅವನೊರಿನ ಬಸ್ಸು. ಊರಿನಲ್ಲಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಭರ್ಜರಿ ಸ್ವಾಗತವೇ ದೊರಕಿತು. ನಿಲ್ದಾಣದ ಗೂಡಂಗಡಿ

ಬಾಬ್ಬಣ್ಣಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾದ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ತನಕ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿಸುವವರೇ. ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈಗ ಬಂದದ್ದಾ? ಯಾವಾಗ ಹೋಗುವುದು?! ಕೊನೆಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಮಾತನಾಡದ ಸಾವ್ವಾರ ಸಿದ್ಧೇಗೌಡರೂ ತಮ್ಮ ಬರಟು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದೂ ಅರಳದ ನಗೆ ಅರಳಿಸುತ್ತಾ ಸಿಟಿ ಹೇಗಿದೆ? ಕಾಲೇಜು ಹೇಗಿದೆ? ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಸಿದಾಗ ಗೋಷಿಗೆ ಒಂದು ಥರಾ ಆಯಿತು. ಯಾಕಾಗಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಗೌರವದ ಸಂಗತಿ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ಇಡೀ ಊರಿನಿಂದ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ವಿಚಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನಿಗೆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಾ ಅಗಲವಾಗಿ ತೆರೆದಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಮುಖಗಳೆರಡೂ ತೆಂಗಿನ ಗಂಗಳೆ ಹಿಂದಿರುವ ಬಿದಿಗೆ ಚಂದ್ರನಂತೆ ದೇದಿಪ್ಪವಾಗಿದ್ದವು. ಅಪ್ಪ ಅವನಿಂದೇ ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆಯೊಂದನ್ನು ತೋಟದಿಂದ ಕಿತ್ತುತಂದ. ಅಮ್ಮ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿಷ್ಟವಾದ ಹಣ್ಣಿನ ಪಾಯಸ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸಿದಳು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಅಮ್ಮ ಅವನ ಕೊರಳನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡಳು. ತಮ್ಮ ಮಗ ಆ ದೊಡ್ಡ ಊರಿನ, ದೊಡ್ಡ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಹೆಮ್ಮೆ ಇವರಿಗೆ! ಇವರೆಲ್ಲರ ಈ ಪರಿಯ ಉಪಚಾರವ ಕಂಡ ಗೋಷಿಯ ಮನದೊಳಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಚಿಲುಮೆಯೊಂದು ಸಣ್ಣಗೆ ಜಿನುಗತೊಡಗಿತು. ತಾನು ಇವರೆಲ್ಲರ ಈ ಸಂಭ್ರಮ, ನಿರೀಕ್ಷೆ, ಹೆಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹವೆಸಗುತ್ತಿದ್ದೀನಾ?

ಅಮ್ಮನ ಅನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಅಪ್ಪಗೆಯ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಬಂದ ಗೋಷಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತನ್ನ ಮುಖ ತೆರೆದ. ಅಲ್ಲಿ ದೇವರೆದುರಿನ ದೀಪದ ಬೆಳಕನ್ನು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿತ್ತು.. ಅವನು ನಂಬಿದ ದೇವ ನಾಣ್ಯ!

ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜೊತೆಗಿರುವ ನಾಣ್ಯ; ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಅಪ್ಪ ತನಗೆ ಸೈಕಲ್ ತರುತ್ತಾನಾ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಠದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿರುತ್ತದಾ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅಜ್ಜ ಈ ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾನಾ ಎನ್ನುವುದರ ತನಕ ಅವನ ಅದಷ್ಟೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ, ಅಜ್ಜ ತನಗಿಂದೇ ಕೊಟ್ಟ ತಾಮ್ರದ ನಾಣ್ಯ!

ಒಮ್ಮೆ ಹೆಡ್-ಟೈಲ್ ಹಾರಿಸಿ ನೋಡಲೇ ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂದು? ಹೆಡ್ ಬಿದ್ದರೆ ಫೇಯ್ಯಾಗುವುದು ಸರಿ. ಟೈಲ್ ಬಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪು..

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಟೈಲ್ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರೆ? ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಮನೆಯಿಂದ ದೂರಾಗಿ ಸಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದಲ್ಲಾ!

ಹೀಗೆ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು: ಅಜ್ಜ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಣೆ.. ಈಗದು ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ! ತಾನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜೀವವೊಂದು ಸದ್ದೇ ಅಗದಂತೆ ಎದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಅದರ ಅಗಲಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಕೊನೆಯ ದರ್ಶನವೂ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ದೂರವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದೂ ಅನಾಥನಂತೆ..

ಇಲ್ಲ.. ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಬದುಕನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಾಜದ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಮೀರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತನ್ನನ್ನಲ್ಲ ಎಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ, ನಾಳೆ ಸಿಎ ಯೋ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೋ ಮತ್ತಂತದೋ ಅಗಲಿರುವ ಭವಿಷ್ಯದ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಗೋಷಿಯನ್ನು ತಾನೇಬ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕನಸುಗಳಿರುವ ಮುಗ್ಧ ಹುಡುಗ ಇವರ್ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ. ಈ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಗೌರವೋಪಚಾರಗಳಿಗೆ ಬಲಿಬೇಳೆಬಾರದು. ಮನೆಯ ಅಗುಹೋಗುಗಳು ತನಗೆ ಕೇವಲ ಪೋಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಸುದ್ದಿಗಳಾಗಬಾರದು. ಖುಷಿಯೋ, ದುಃಖವೋ, ಅವುಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೂ ತಾಮೀಲಾಗಬೇಕು.

ಹಾಗೆ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡೇ ಮರಳಿ ಸಿಟಿಯ ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದ ಗೋಷಿ.

★★★

“ಇವನು ಫೇಯ್ಯಾದ್ದವರೂ ಹೇಗೆ?”

ಗೋಷಿಯ ಅಂಕಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅರ್ಜಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೇಳಿದರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್.

“ನಾಲ್ಕು ಸೆಟ್ಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂಕಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಬ್ರುಸಿಸನ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಐದೈದು ಮಾರ್ಕಿನಿಂದ ಫೇಯ್ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನಿನಗೆ ಈ ಎರಡು ಸೆಟ್ಸ್ ಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ನನಗೋ ಇಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಗೋ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ?”

ಹೇಳಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡ ಗೋಷಿ: ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವೇ ಇದು ಸರ್! ಮುನ್ನೂರೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ದಿನಗಳ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷವಿಡೀ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಾದಿದ್ದೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬೈಯುವ ವಾರ್ಡನ್, ಕುಪಹವಾಡುವ ರೂಮ್ ಮೆಟ್ಸ್ ಗೆದರುವ ಲೆಕ್ಚರ್ಸ್ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡೆ.. ಈ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ. ಹೌದು.. ಇನ್ನೊಂಚೂರು ಓದಿದ್ದರೆ ಆ ಎರಡು ಸೆಟ್ಸ್ ಗಳಲ್ಲೂ ಪಾಸಾಗಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಬೇಕೆಂದೇ

ಓದಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತೇರ್ಗಡೆ ತಾನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿಂದೂ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸದ ಅಜೀರ್ಣಕರ ಲೋಕದೊಳಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ತಲುಪಿಸಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಫೇಯ್ಯಾದೆ.

ಇವಿಷ್ಟು ಮಾತನ್ನೂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿನ ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದ ಗೋಷಿ. ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು: ಊರಿನಲ್ಲಿ ತನಗೀಗ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಾನತೆ ಕಾದಿರುತ್ತದೆ. ಎಂಥಹಾ ತವರೇ ಅದರೂ ಸೋತು ಬಂದವನನ್ನು ಸಮ್ಯಾನಿಸಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಧೃತಿಗಡೆಬಾರದು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು..

★★★

“ಅಯ್ಯೋ ದೇವ್ತೇ.. ಏನು ಹೇಳ್ತೀರೆಯೋ ನೀನು?”

ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಬಾಯಿಂದ ಏರು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಆ ಸದ್ದು ಉದ್ಗಾರವೋ, ಚೀತ್ಕಾರವೋ ಅರಿವಾಗಲಿಲ್ಲ ಗೋಷಿಗೆ.

“ಅಲ್ಲೋ, ನಿನ್ನ ಅರ್ಧದಷ್ಟೂ ಓದದವ, ಆ ಸಂಜೆಯ ಪಾಸಾಗಿದಾನೆ. ಆ ಮಗ್ಗಿ ಬರದ ದಡ್ಡರು, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಪಾಸಾಗಿದಾರೆ. ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಸರ್ತಿಸಲಾರ ಅಂತ ಶಾಲೆಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದ ಅಂಗಡಿ ವೆಂಕಟೇಶನ ಮಗ ಸಾಕೇತ, ಅವನು ತೊಂಭತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದಿದ್ದಾನೆ! ನೀನು ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಫೇಯ್ಯಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತಿರೀಯಲ್ಲಾ, ನಾಚಿಕೆಯಾಗಲ್ಲಾ ನಿಂಗೆ? ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತಾ? ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ! ಬೆವರು ಬಸಿದು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದ ಆ ಅಮೂಲ್ಯ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೆ ಇಂಥಹಾ ಅವಮಾನವನ್ನ ಖರೀದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಲ್ಲೋ..”

ಫೋನ್ ಕರೆಗಳು ಹೋದವು, ಬಂದವು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ನಿರಾಸೆ, ಅವಮಾನ, ಕೋಪ, ತಿರಸ್ಕಾರಗಳೇ ತರಹೇವಾರಿ ಬೈಗುಳಗಳ ರೂಪ ತಾಳಿ ಕಿರುಚಾಡಿದವು. ಇಂಥಹಾ ಮಕ್ಕಳು ಯಾಕಾದರೂ ಹುಟ್ಟಬೇಕು? ಎಷ್ಟು ಸುಖದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೆ ಓದಿ ಪಾಸಾಗಲಿಕ್ಕೆನು ಮುಂಡೇದಕ್ಕೆ..

ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಊರಿನವರು, ನೆಂಟರು, ಪರಿಚಯಸ್ಥರು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಅಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಮಾಧಾನ, ಸಲಹೆ.. ಎಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಬೈಗುಳಗಳನ್ನು ಜೊತೆಮಾಡಿ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುರುಕಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

“ನೀವೇನೇ ಹೇಳಿ ಗಿರಿಜಕ್ಕ, ನೀವು ಮಗನನ್ನ ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿಯೇ ಸರಿಯಲ್ಲ”

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಬದುಕನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಾಜದ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಮೀರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತನ್ನನ್ನಲ್ಲ.

“ಸಾಕೇತನ ಅಪ್ಪ ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ, ಅವರು ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದವರಿಗಲ್ಲಾ ಹೇಳ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ಫೇಯ್ ಅಂತ. ಅವರ ಮಗನದು ನೈಂಟಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ಜನರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ಫೇಯ್ ಅಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.”

ಆಶೀರ್ವವಾಣಿಗಳು ಹೊರಗಿನಿಂದ ನುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಪ್ರತೀ ಬಾರಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಹೋದಾಗಲೂ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಆವೇಶ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಸುಖಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾತ್ರ ಕರೆಯದೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಸೋಲನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗಲ್ಲಾ ನಾನೇನು ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ?

ಇದೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆಯೂ ಕೊಂಚ ಸಮಾಧಾನ ಪಡುವ ಸಂಗತಿಯೊಂದು ಗೋಷಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು:

ಕೆರೆಮನೆ ಐತಾಳರ ಮಗ ನಾಗರಾಜನೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಫೇಯ್ಯಾಗಿದ್ದಾನೆ!

★★★

ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದ ಎರಡು ವಾರಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸೀನು ಮಾವ ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಅವನ ಬರುವು ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿಸಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತಿನ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಕಳೆದರೆಡು ವಾರದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟನೆಯದೋ ಬಾರಿಗೆ ಗೋಷಿ ಎಲ್ಲರದುರು ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತ.

“ನೀನು ಏನು ಮಾಡ್ತೀಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಕಾಲು ಹಿಡಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಪ್ತಮೆಂಟರಿ ಕೆಟ್ಟಿ ಅದೇ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಕಂಡ್ ಇಯರ್ ಗೆ ಸೀಟು ತಗೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲೊಂದು ಹೋಟೆಲ್ ನೋಡಿದ್ದೀನಿ. ಅಲ್ಲಿ ಲೋಟಿ ತೊಳೆಸಬೇಕು. ಇವರೆಡೇ ನಿನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ದಾರಿ. ಹೇಳು.. ಏನು ಮಾಡ್ತೀಯಾ?”

“ನಾನು.. ನಾನು.. ಹೊಸಸಗರ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ. ಆರ್ಟ್ ತಗೊಂಡು ಹೊಸತಾಗಿ ಖಿಯುಸಿ ಮಾಡ್ತೀನಿ”

“ಏನಂದೆ? ಆರ್ಟ್? ಅದೂ ಇಲ್ಲಾ? ಏನಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ ನೀನು ಹಾ? ಏನು ಮಾಡ್ತೀಯಾ ಅದನ್ನ ತಗೊಂಡು? ಏನು ಟೀಚರ್ ಆಗ್ತೀಯಾ? ನಿನ್ನ ಮಾವ ಕೂತಿದ್ದಾನಾ ಅಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್

ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ? ಲಕ್ಷ.. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಲಂಚ ಕೇಳ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಂದ ತರ್ತೀಯಾ? ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒದೆ ಬೀಳ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂಗೆ ಮಾಡು. ಇಲ್ಲಾ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆ!”

ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದವನೇ ತೋಡಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೀರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಮನೆಯೆದುರಿನ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಹತ್ತತೊಡಗಿದನು ಗೋಷಿ. ಹೊರಗಡೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂಥದೇ ಮಳೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಜಿನುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಪವಾದಗಳು, ಎಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಬೈಗುಳಗಳು.. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವ ಮುನ್ನ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ‘ಅಪ್ಪು ಚಂದ ಓದುತ್ತಿದ್ದವನು ಏಕೆ ಫೇಲಾದೆ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?

ಯಾವ ದಾರಿಯನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಬದುಕಿನ ಇಂಜನ್ನನ್ನು ಕೈಯಾರೆ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡೆನೋ ಅದನ್ನೀಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತದೇ ದಾರಿಗೆ ನೂಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲರೂ..

ಗುಡ್ಡದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗೆ ಮೈಕೊಟ್ಟು ನಿಂತವನ ಕಣ್ಣಿಗೆಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ನಿಂತಿರುವ ಆಳ ಬಾವಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಣತೊಡಗಿತು.

★★★

“ನಂಗೆ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು”

ಮುಖವನ್ನು ಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ಕೇಳಿದ ಗೋಷಿ. ಅವನದುರು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

“ಸೈಕಲ್ ನ ಟ್ಯೂಬ್ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಹೊಸತು ಹಾಕಿಸಬೇಕು”

ಮೂತಿಯನ್ನು ಬೂ ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಊದಿಸಿಕೊಂಡ ಗೋಷಿ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ತನಗೆನೂ ಕೇಳಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಅಪ್ಪನಲ್ಲಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸಂಚಲನವೊಂದು ಉಂಟಾಯಿತು.

“ಏನಂದೆ ಅಯ್ಯೋಗ್ಗ? ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ? ಆ ಹಾಳು ಸೈಕಲ್ ಗೆ ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡಿಸ್ಕೊಂಡು ಊತುಂಬಾ ಮೆರೆವಣಿಗೆ ಮಾಡ್ತಾ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆರಾಮಗಿಬೋದು ಅಂದ್ಕೊಂಡಿದೀಯಾ? ಖಿಯುಸಿ ಪಾಸಾಗೋ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಸೈಕಲ್ ಬೇರೆ ಕೇಡು. ಬಾ ಇಲ್ಲಿ ಆಯೋಗ್ಗ..”

ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೀಚಕನನ್ನು ಕಂಡ ಭೀಮನಂತೆ ಮೈಮೇಲೆರಗಿ ಬಂದನು ಅಪ್ಪ. ಒಂದೆರಡು ಬೈಗುಳಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ಮಟ್ಟದ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದಿದ್ದ ಗೋಷಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಭಾರೀ ಆಘಾತವೂ, ಭಯವೂ ಆಗಿ ನಿಂತಲ್ಲೇ ಭಂಗನ ನೆಗೆದು ಉಣುಗೋಲಿನತ್ತ ಓಡತೊಡಗಿದನು. ಇನ್ನೇನು ಉಣುಗೋಲು ನೆಗೆದು ಆಚೆಕಡೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಓಡಬೇಕು, ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಆಕ್ರೃತಿಯೊಂದು ಅವನಿಗೆ ಕಂಡಿತು: ಕೆರೆಮನೆ ಪ್ರೇಮ! ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ, ತನಗೂ ಅತ್ಯೀಯಕಾದರೂ ಅವಳೆದುರು ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪನಿಂದ ಅಟ್ಟಲಟ್ಟು ಓಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಗುತ್ತಿರುವ ಅವಮಾನವನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟುಗೊಳಿಸಿದಂತೆನಿಸಿತು ಗೋಷಿಗೆ.

“ಗೋಷೀ.. ರಾಮಯ್ಯಾ.. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನಿಲ್ಲಿ. ನನ್ನಾತು ಕೇಳಿ!”

ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಪ್ರೇಮ ಗೋಷಿಯತ್ತ ತಿರುಗಿದಳು.

“ನೀವು ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರತಿಗಳು ಓದದಿದ್ದರೂ ಬೇಡ, ಪಾಸಾಗದಿದ್ದರೂ ಬೇಡ, ಕೆರೆಬಾವಿಗೆ ಹಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಸ್ತೇಡಿ!”

ತಮ್ಮೆದುರು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಕುಬ್ಧ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದು ನುಡಿದವಳನ್ನೇ ಅಚ್ಚರಿ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದರು ಗೋಷಿ ಹಾಗೂ ಅವನ ಅಪ್ಪ. ಅಪ್ಪರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ ಗೋಷಿಯ ಅಮ್ಮ ಪ್ರೇಮಾಳ ಹಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಗಿಟ್ಟು ಮೇಲ್ಮನೆ ಏನಾಯ್ತು ಪ್ರೇಮ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

“ಇನ್ನೇನಾಗಬೇಕು ಗಿರಿಜಕ್ಕ? ಹೀಗೇ ಪಾಸು-ಫೇಯ್ಯಗಳ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗ, ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ತಮ್ಮ ನಾಗರಾಜ ಬಾವಿಗೆ ಹಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ!”

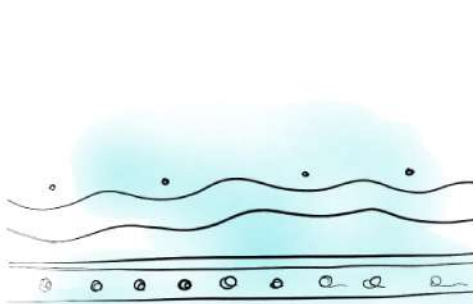
ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಸಿಡಿಲೊಂದು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದಂತೆ ಗೋಷಿ, ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಮೂವರೂ ನಿಂತಲ್ಲೇ ಕಲ್ಲಾಗಿ ನಿಂತುಹೋದರು.

★★★

“ಗೋಷೀ.. ಬೇಜಾರಾಯ್ತಾ ಮಗಾ?”

ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಯ ತಲೆ ನೇವರಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಗೋಷಿ ತನ್ನ ಹಿಂದುಗಡೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಕೇಳಬಂದ ನಯವಾದ ಸದ್ದಿಗೆ ತಿರುಗಿನೋಡಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲಿನಾಚೆಯ ಬೆಳಕಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಅಪ್ಪ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ.

“ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾ ಮಗಾ, ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಶುದ್ಧ ವಕ್ರಗಳು. ಕಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೇ, ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಕಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರು, ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಜೋಬುದ್ಧ ಹುಟ್ಟಿದೆ, ಉದ್ಗಾರವಾಗುವ ಜನ ಅಲ್ಲ ಇದು ಎಂದು ಏನೇನೋ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀನು ಹಾಗಾಗದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವನು ಎನ್ನೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ

ಹಿನ್ನಡೆಯುಟ್ಟಿ ನೋಡೋ? ನಾವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಕಣೋ. ಎಲ್ಲಿ ಅವರ ಟೀಕೆಗಳು ನಿಜವಾಗುತ್ತವೋ, ಎಲ್ಲಿ ನೀನೂ ಕೈ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತೀಯೋ ಎಂಬ ಭಯದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಸಿಟಿಯ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟಿದ್ದು. ನಿನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಫಲ ಅಂತ ನಂಬಿ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿದವು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೂ ನೀನು ಫೇಯ್ಯಾಗಿ ಮರಳಿಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಅಘಾತವಾಯ್ತು. ಇಷ್ಟು ದಿನ ನಾನು ಸುರಿಸಿದ ಬೆವರು, ಪರಿಶ್ರಮ, ಕನಸುಗಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯ್ತು. ಇದಕ್ಕೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಿತತತ್ವಗಳೆಲ್ಲಾ ತಲೆಗೊಂದು ಮಾತನಾಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ದಿನ ನಾನು ಅರಮನೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದು ಹಾಳು ಗುಡಿಸಲನ್ನೇನೋ ಎಂದು ಅವಮಾನವಾಯ್ತು. ಅದೇ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬೈದು ಬಿಟ್ಟೆ. ಬೇಜಾರು ಮಾಡ್ಕೋಬೇಡ ಮಗಾ. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗುಳಿದಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕನಸು ನೀನು. ನೀನೂ ಏನಾದರೂ ಆ ನಾಗರಾಜನಂತೆ..”

ಅಪ್ಪನ ಮಾತುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತವು. ಕಣ್ಣಿಂದ ಜಾರಿದ ಹನಿಗಳು ಮುಂದಿನದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದವು.

“ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ? ಸೈಕಲ್ ನ್ನೇ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅರಾಮಾಗಿ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ ಮಗಾ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹುಟ್ಟೋಬೇಡ. ಒಂದು ಸಲ ಫೇಯ್ಯಾದರೇನಂತೆ? ಅವಕಾಶಗಳೆನ್ನೂ ಮುಗಿದುಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಿನಗಿಷ್ಟವಾದ ಆರ್ಟ್ ನ್ನೇ ಓದುವೆಯಂತೆ. ನಾನೇ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೋಗು, ಒಂದು ರೌಂಡ್ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ. ನೀನು ಖುಷಿಯಾಗಿರೋದೇ ನಮ್ಮ ಖುಷಿ ಮಗಾ..”

ಸ್ವಹಿತದ ಯೋಚನೆಗಳ ನಡುವೆ ತಾನು ಕಾಣದೇ ಹೋದ ಅಪ್ಪನ ಈ ಸುಪ್ತ ಮುಖವನ್ನು ಮಾತು ಬರದವನಂತೆ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟ ಗೋಷಿ. ಅದೇಕೋ ಅರೆಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವರೆದುರು ನಿಲ್ಲಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರನಡೆದು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೈಕಲ್ ನ್ನೇರಿ ಊರ ಹೊರಗಿನ ಕೆರೆದಂಡೆಯತ್ತ ಪಡಲ್ ತುಳಿಯತೊಡಗಿದ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಫೇಯ್ಯಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ ಬೈದಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಊರಿನವರು ಅಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಿದ್ದ ನೋವಿಗಿಂತ ಈಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ನೋವೇ ತೀವ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಸೈಕಲ್ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅಪ್ಪನ ಹಗಲೇರಿ ಅವನನ್ನೇ ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆರೆದಂಡೆ ತಲುಪಿ ಸೈಕಲ್ ನ್ನು ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿದ್ದ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೆರೆಯಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಹೊರಗಡೆ ಮಳೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಚಂಡಮಾರುತವೊಂದು ಆಗಷ್ಟೇ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು.

ಅದಷ್ಟೋ ಹುಡುಗರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದರಲ್ಲಾ? ತಾನೂ ಅವರಂತೆಯೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಜೊತೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ? ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ತನ್ನನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಹೆಮ್ಮೆ, ಖುಷಿ, ಕನಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ಯೋಚಿಸಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ?

ತಾನೇನಾದರೂ ಪಾಸಾಗಿದ್ದರೆ, ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತಂತ ಪಡೆದ ಅಂಕಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಮುಖ ಹೇಗೆ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲಾ? ಆ ಹಿತತತ್ವಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಅವನು ಎಂಥಹಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ?

ಫೇಯ್ ಆಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದನಾ?

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗೋಷಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು.

ಥಟ್ಟನೆ ಏನೋ ಹೊಳೆದು ಜೇಬಿನೊಳಗೆ ತಡಕಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದ: ಸರಿ-ತಪ್ಪು ತಿಳಿಸುವ, ಅವನು ನಂಬಿರುವ ದೇವ ನಾಣ್ಯ!

ಹೆಡ್ ಬಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿ. ಟೈಲ್ ಬಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪು.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹಾಗೆಂದುಕೊಂಡು, ದೇವರೆನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೆನೆದು ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟ. ಈ ಜಗದ ಆಳತೆಗೋಲುಗಳೆಲ್ಲವ ಮೀರಿದ ನಿರ್ಣಯದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದ ಅದು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಾರತೊಡಗಿತು.

ಠಣ್!

ಅದೇನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಮತಟ್ಟು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲೆಂದು ಚಿಮ್ಮಿಸಿದ್ದ ನಾಣ್ಯ ಗುರಿ ತಪ್ಪಿ ದಂಡೆಯ ಆಚೆ ಬದಿಯ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೆರೆಯತ್ತ ಉರುಳುತ್ತಾ, ಸರಿ-ತಪ್ಪು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಅವನ ವಿವೇಚನೆಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೆರೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಯಿತು.

ಒಂದಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸದ್ಯ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿನಾಯಕ ಅರಳಸುರಳ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಸಮೀಪದ ಅರಳಸುರಳಿಯವರು. ಬಿಕಾಂ ಪದವೀಧರರು. ಕವನ, ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ ಹಾಗೂ ಕಥಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಕಥಾಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ. ‘ಮರ ಹತ್ತದ ಮೀನು’ ಇವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕಥಾಸಂಕಲನ.

ದೇವರನಾಡಿನ

ಸುಂದರ ದ್ವೀಪಗಳು

ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಯಾವತ್ತೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜ್ಯ 'ದೇವರ ನಾಡು' ಕೇರಳ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಕೇರಳದ ದ್ವೀಪಗಳು ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ದ್ವೀಪಗಳ ಕಿರು ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಮುನ್ಯೋ ದ್ವೀಪ

ಕೊಲ್ಲೂನಿಂದ 27 ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲ್ಲಾಡಾ ಬೋಟ್ ರೇಸ್, ಕಿರಿದಾದ ಕಾಲುಮಗಳು, ಜಲ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಹಿನ್ನೆಲೆನ ದೋಣಿ ವಿಹಾರ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆ.

ಧರ್ಮದಂ ದ್ವೀಪ

ಏಕಾಂತ ಬಯಸುವವರಿಗೆ, ಶಾಂತತೆ ಇಷ್ಟಪಡುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಾಣ ಧರ್ಮದಂ ದ್ವೀಪ. ಈ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಗ್ರೀನ್ ಐಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ವೈಪಿನ್ ದ್ವೀಪ

ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೋಟವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ವೈಪಿನ್ ದ್ವೀಪ ಎರ್ನಾಕುಲಂ ನಗರದಿಂದ 5 ಕಿಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ವಾಸ್ತವ್ಯ ಬಯಸುವವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂಗಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇದೆ.

ನಾವು ಬದಲಾಗಬೇಕಾದರೂ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಈ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕು!

ರಾಧಿಕಾ ವಿಟ್ಲ

ತೊಂಭತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಮಂದಿಯೂ ಶಾಲೆಯ ತೆಂಗಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಕೊಡಪಾನಗಟ್ಟಲೆ ನೀರನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಬಾವಿಯಿಂದಲೋ, ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಗುದ್ದಿಯೋ ತಂದು ಹಾಕಿರುವ ನೆನಪುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರೋ, ಟೀಚರೋ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದೊಳಗೆ ಉಂಡು ಕೈತೊಳೆಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದಾಗ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹೋ ಎಂಬ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸೇದಿ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನೆನಪೂ ಹಲವರಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಮೈದಾನ ತುಂಬ ಚಲ್ಲಾಶಿಲೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಚುರುಮುರಿ ತಿಂದ ಬಿಸಾಕಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ತುಣುಕಿನ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಹಕ್ಕಿ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಶಾಲೆಯನ್ನಿಡೀ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದ ನೆನಪೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಾರಿವಾಳ ಹಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಬೆಂಚುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಶೀ ಎಂದು ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ನೀರು ಹಾಕಿ ತಿಕ್ಕಿ ತಿಕ್ಕಿ ತೊಳೆದದ್ದು ದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಬೆಂಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಸರದಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತರಗತಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಪಾಠ ಕೇಳಲು ಕೂರುತ್ತಿದ್ದುದು, ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಚಪ್ಪಲಿ ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ಇಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಅನುಭವಗಳಿವೆ.

ಈಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಥ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಮೇಘಾಲಯದ ಮಾವಿನ್ಯಾಂಗ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಪುಟಾಣಿ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೊರಕೆ ಹಿಡಿದು ರಸ್ತೆ ಗುಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮೊದಲು ನೆನಪಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ದಿನಗಳೇ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆ, ನಮ್ಮ ಮನೆ, ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸರ, ನಮ್ಮ ಊರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕು, ನಾವೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಜೋಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಾಗಿರುವಾಗಲೇ ನಾವು ಕಲಿತೆವು. ಆದರೆ, ಇಂದಿಗೂ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತ ಮಂದಿ ತಿಂದು ಕಾಲ ಕೆಳಗೇ ಕಸ ಎಸೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, 'ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ಮಂದಿ ಬರ್ತಾರಲ್ಲ, ನಾವು ಕಸ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಳೆ ಕೆಲಸವೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನೋಡಿ' ಎಂಬ ಕಿಟ್ಟ ಜೋಕು ಹೇಳಿ ದೇಶವರಿಗೆ ನಗೆ ನಕ್ಕು ತಾನು ಕಸ ರಸ್ತೆಗಸೆಯುವುದು ತನ್ನ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಎಂಬ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಮಂದಿ ಎದುರಾಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವಿದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ಮೇಘಾಲಯವೆಂಬ ರಾಜ್ಯದ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದು

ಕೇವಲ ದೇಶವಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಸುದ್ದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಂದರೆ 2003ರಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂಬ ಮ್ಯಾಗಜಿನ್ ಒಂದು, 'ಏಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಚ್ಛ ಹಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇ ತಡ, ಮಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನಿದ್ದ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಚಹರೆಯೇ ಬದಲಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇದೀಗ ಎರಡು ಬಾರಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ದೇಶವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಿಡೀ ಸುತ್ತಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಾಂಗ್‌ನಿಂದ 90 ಕಿಮೀ ದೂರದ ಬಾಂಗ್ಲಾ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಹಳ್ಳಿ ಈಗ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದಷ್ಟೇ ವೇಗವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೊಂದೇ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಸ್ಥಳ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನೂರಾರು ಹೋಂಸ್ಟೇಗಳು, ಟ್ರೀ ಹೌಸ್‌ಗಳು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಬಗೆಬಗೆಯ ಆದ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಊರಿನ ಮಂದಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ, ಕನಸುಗಳೂ ಗರಿಗಿದಿವೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಈ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇವೇನೇ ಇರಲಿ, ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಗರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿ ಎಷ್ಟೇ ಬದಲಾದರೂ, ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು, ಯುವಜನರನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ನಮ್ಮದೇ ನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಇಂದಿಗೂ ನಂಬಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು!

ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ

ಮಾವಿನ್ಯಾಂಗ್ ಎಂಬ ಮೇಘಾಲಯದ ಈ ಹಳ್ಳಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ತರಗಲೆಯೊಂದು ಬಿದ್ದರೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅರೆ ಒಂದು ಹಣ್ಣಿನ ಅಗೋ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದರೂ ಸಾಕು ತಕ್ಷಣ ಗುಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೇನೋ ಎಂಬಷ್ಟು ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಊರಿಡೀ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಊರಿನ ಮಂದಿಯ ನಿಜವಾದ ಕೆಲಸ ನೋಡಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳಿಗೊಂಟಿಗಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗಷ್ಟೇ ಊರಿಗೆ ಊರೇ, ಮಕ್ಕಳು ಮುದುಕರನ್ನೇ ಪೂರಕ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಾನೂನು!

ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟ ಮುನ್ನಾದಿನ ರಾತ್ರಿ ಭಾರೀ ಸುರಿದಿದ್ದ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ತರಗಲೆಗಳೆಲ್ಲ ರಸ್ತೆ ತುಂಬ ಬಿದ್ದಿದ್ದನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುವ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಮಾತಿಗೆಳೆದೆ. "ನಾನು ಶಿಲ್ಪಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪದವಿ

ಮಾವಿನ್ಯಾಂಗ್ ಎಂಬ ಮೇಘಾಲಯದ ಈ ಹಳ್ಳಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ತರಗಲೆಯೊಂದು ಬಿದ್ದರೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅರೆ ಒಂದು ಹಣ್ಣಿನ ಅಗೋ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದರೂ ಸಾಕು ತಕ್ಷಣ ಗುಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೇನೋ ಎಂಬಷ್ಟು ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಊರಿಡೀ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಓದುತ್ತಿರುವೆ. ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬಂದಾಗ ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರದಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಊರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ದಿನವೂ ಗುಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾದರೆ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವೂ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ" ಎಂದ. "ಹೌದೋ, ಓದುವ ವಯಸ್ಸಿನಿವ್ವರು, ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆ ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸವೇನೋ ಬೇಡಿ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ?" ಅಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ, "ನಮ್ಮ ಮನೆ, ನಮ್ಮ ಊರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಕಸ ಗುಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಓದುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮಾತನ್ನಾಡಿದ. ಇನ್ನೂ 20ರ ಹರೆಯದ ಈಗಷ್ಟೇ ಶಿಲ್ಪಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಓದಿ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳಿದ ಯುವಕ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ!

ನಿಯಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇದು ಕರ್ತವ್ಯ!

ಈ ಊರಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದೇ ಊರಿಗೊಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿನ ಮಂದಿ ಆರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆತನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತಂಡಗಳ ರಚನೆಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಗಲವನ್ನೂ ಕ್ಲೀನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ತಂಡ ನಿತ್ಯವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಈ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಗುಳುವುದು, ಧೂಮಪಾನ ಎಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧ. ಕಸ ಎಸೆಯಲು ಪ್ರತಿ ತಿರುವಿನಲ್ಲೂ ಬಿದಿರಿನ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಸೆದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ದಂಡ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು ಬುತ್ತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ನಿಯಮ ಎಂಬಂತೆ ಪಾಲಿಸದೆ, ಇದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವುದೇ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ.

2019ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 900 ಮಂದಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 95 ಮನೆಗಳಿವೆ. ಕೃಷಿ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗ. ಅಡಿಕೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಹುತೇಕ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಮಂದಿ ಈಗ ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ದಶಕಗಳಿಂದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೂ ತೆರೆದುಕೊಂಡು, ಕರಕುಶಲ ಉದ್ಯಮವನ್ನೂ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿದಿರಿನ ಬುಟ್ಟಿಗಳು, ನೇಯ್ಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಕುಶಲ ಕಲೆಯನ್ನೂ ಇವರು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮಂದಿಯ ಆದಾಯ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ 60 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಂದಿ ಬಹುತೇಕರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಚರ್ಚ್ ಗಳೂ ಇವೆ. ಆಸಕ್ತ, ಶಾಲೆಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ, ಪದವಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕನಸು ಕಾಣುವ ಮಂದಿ 90 ಕಿಮೀ ದೂರದ ಶಿಲ್ಪಾಂಗ್‌ಗೇ ಹೋಗಬೇಕು!

ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ಆವರದೇ ಗದ್ದಲದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯೆನಿಸದ ಒಂದು ಶಾಂತ ಸುಂದರ, ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಗಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ವಾಪಾಸು ಬರುವಾಗ, ಅಲ್ಲೇ ರಸ್ತೆ ಗುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯುವಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಮಾತಿಗೆಳೆದು, "ಇದಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದಾರೋ ಹೇಗೆ? ನೋಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಕನಸು ಅನಿಸ್ತಾ ಇದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಮಾಡ್ತೀರಿ?" ಎಂದೆ. ಆತ, "ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆದಲ್ಲೇ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ನನಗೊಬ್ಬನಿಗಷ್ಟೇ ಅನಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವೇನಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಣ್ಣವರಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವೋ, ಸಹಜವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಊರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದೂ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಹಜ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂಜರಿಕೆಗಳಿಲ್ಲ" ಎಂದ.

ಎಷ್ಟು ಸರಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ಮಾತು! ಈತನ ಮಾತು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಸತ್ಯವಾದರೂ ಈ ಸಿಂಪಲ್ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೇಗಿದ್ದೀತು ಎಂಬೊಂದು ಕಲ್ಪನೆ ನಮಗೆ ಬಂದರೂ ಸಾಕು ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ!

(ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಟ್ಟದ ರಾಧಿಕಾ ವಿಟ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಪದವೀಧರರು. ಮುದ್ರಣ, ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ಇವರಿಗೆ ತಿರುಗಾಟ, ಬದುಕಿನ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಮರಾದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ.)

ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ಸ್ವಚ್ಛ ಹಳ್ಳಿ!

ಪೂರ್ವ ಖಾಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಹಳ್ಳಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೂ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲಿನವರ್ಯಾರಿಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಲ್ಲ. "ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಹೀಗಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಯಾರು ಆರಂಭಿಸಿದರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಾವು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂಬ ಉತ್ತರವಷ್ಟೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕೆದಕಿದರೆ, ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದ್ದ ಕಾಲರಾದಂತಹ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಷ್ಟೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಎಂದುಕೊಂಡು ಆರಂಭಿಸಿದ ಅಭ್ಯಾಸವಿದು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಆಗ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳು ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇರಲು ಅಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂದಾಜೂ ಇದೆ.

ಅಮ್ಮ ಹೇಳೋ ಕತೆ ನಂಗಿಷ್ಟ

ತೇಜಸ್ವಿ ಹೆಗಡೆ

ತೋಟ, ಗದ್ದೆ ಬೆಟ್ಟ, ಬಯಲು, ಆಕೆಗೆ ತೀರ ಪರಿಚಿತ. ಮುಂದೊಂದು ಅಡೋಡು ಹಿಂದೊಂದು ಮಾಡೋದು ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಸಿರಷ್ಟೇ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಮತ್ತು ಹಿತ ಅವಳು ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಮುಗ್ಧತೆ.

ರಿತಿಯೇ ಆಪ್ತ.

ಹೀಗೆ ಅಮ್ಮ ನಂಗಿ ತುಂಬಾ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು ಅವಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುವುದು ಅವಳ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳ ಕಥೆ. ಬಾಲ್ಯ ಅಂದ್ರೇನೆ ಮುಗ್ಧತೆ. ಆದರೆ ನನ್ನಮ್ಮ ಈಗಲೂ ಮುಗ್ಧಳು. ಸ್ಪೀನ್‌ಟಚ್ ಮೊಬೈಲ್ ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡಲ್ಲ, ಟಿವಿ ನೋಡಲ್ಲ, ಅವರಿವರ ಕಥೆ ಕೇಳಲ್ಲ, ಹೇಳೋದು ಇಲ್ಲ. ಅವಳಾಯ್ತು ಅವಳ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಆಯ್ತು. ತೋಟ, ಗದ್ದೆ ಬೆಟ್ಟ ಬಯಲು, ಆಕೆಗೆ ತೀರ ಪರಿಚಿತ. ಮುಂದೊಂದು ಅಡೋಡು ಹಿಂದೊಂದು ಮಾಡೋದು ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಸಿರಷ್ಟೇ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಮತ್ತು ಹಿತ ಅವಳು ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಮುಗ್ಧತೆ.

ಅಮ್ಮ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದು “ಆಗಲ್ಲಾ ನಮ್ಮೂರಿಲ್ಲ ಬೇಡೋರು ಬರ್ತಾ ಇದ್ದು, ಈಗಲೂ ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಒಬ್ಬ ಇಬ್ಬರೂ ಬರ್ತಾರಂತೆ, ಮಾವ ಹೇಳಿದ್ದು ಗೋಪಾಲ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಬರೋನು ಎಷ್ಟು ಚಂದ ಹಾಡು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಮಗ, ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪೋರು ಅಷ್ಟು ಚಂದ ಹಾಡು ಹೇಳಾರೋ ಇಲ್ಲೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ಬಾರಿ ಚಂದ ಹಾಡಿದ್ದೆ ನಾನು ಒಂದ್ ದಿನ ಅವ್ ಕೂಸೊಂದ್ ಅಮ್ಮ ಹೇಳೋ ಹಾಡಲ್ಲ ಬರ್ಕಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ಮೇಲಿನ ಕಪಾಟಿನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರೋ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇದೆ ನೋಡು, ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥ ಇರ್ತಾ ಇತ್ತು ಆ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ನನ್ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತೆ ಆ ಹಾಡುಗಳು”.

“ನಾನು ತಟ್ಟಲಿ ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಆಗಲ್ಲಾ ದೀಪಾವಳಿ

ಲಹರಿ

ಆದ್ರೇಲೆ ನಮ್ಮೂರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ನಡೀತಾ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಆಗಿನಷ್ಟು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಲ, ಯಾವಾಗ್ನೂ ಅಜ್ಜನ ಮನೆದೇ ಎರಡನೇ ಕಾರ್ತಿಕ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ಒಳಾಂಗಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿ ಸುತ್ತ ದೀಪ ಇಟ್ಟು ದೇವರಿಗೆ ನಾನಾ ತರದ ದೀಪದ ಆರತಿ ಮಾಡಿ, ದೇವರನಾಮ ಹೇಳಿ, ಕೋಸಂಬರಿ ಹಂಚ್ತಾ ಇದ್ದಿ. ಕಾರ್ತಿಕ ಬಂತು ಅಂದ್ರೆ ಸಾಕು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆ ತನಕ ತಯಾರಿ. ಕೊನೆಗೆ ಏಳು ಗಂಟೆ ಹಂಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗೋದು ಆಗಿತ್ತು. ನಾನ್ ಒಂದ್ಬಿಡಿ ತಟ್ಟಿ ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ್ದೆ.

ಆಗ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದು “ಅದೇನ್ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟಲಿ ಇಷ್ಟು ಶಣ್ಣ ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಇದು” ಅಂತ. ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜ ಕಡಲೇಕಾಳು ಕೋಸಂಬರಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಎಷ್ಟು ರುಚಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ನಿನ್ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ದೇವರನಾಮ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಇಡೀ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತ್ತು. ಅಂತೂ ಕಾರ್ತಿಕ ಅಂದ್ರೆ ನಂಗಿಲ್ಲ ಸಂಭ್ರಮ ಆಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ತುಳಸೀ ಕಾರ್ತಿಕ ದಿವಸ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿ, ಎಲ್ಲರ ಮನೆ ಮುಂದೆಯೂ ಸಾಲು ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ, ದೇವರಿಗೆ, ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡಿ, ಇಡೀ ಊರಿನ ಮನೆಯವರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದ್ ತರದ್ದು ಹಬ್ಬದ ಆಡ್ಡೆ ಮಾಡಿ ತರ್ತಿದ್ದು. ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ ದೇವರನಾಮ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಊಟ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಬರ್ತಾ ಇದ್ದಿ”.

ಹೀಗೆ ಅಮ್ಮ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ, ಒಂದೊಂದೇ ಕಥೆ ಹೇಳುನೇ ಇರ್ತಾಳೆ. ಯಾವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಮ್ಮ ಕಥೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರೂಢಿ, ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲ, ಜೀವನದ ಪುಟ್ಟ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಬಡತನವೋ ಸಿರಿತನವೋ ಅಮ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ದಾಟಲಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಜನ ಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಮಮತೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ತಂಗಿಯರ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ದಿನಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ದಿನಂಪ್ರತಿ ನೆನಪಿಸುತ್ತಾಳೆ, ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆಗಿನ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೂ ಈಗಿನ ಇಪ್ಪತ್ತರ ಇಪ್ಪವಿಯ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅವಲೋಕನಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನೆನಪಿಡಿ ಅತ್ತೀಯರೇ, ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸಲು, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಮತ್ತೆ ಮಕ್ಕಳಾಗೋಣ.

(ಲೇಖಕರು ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿನಿ)

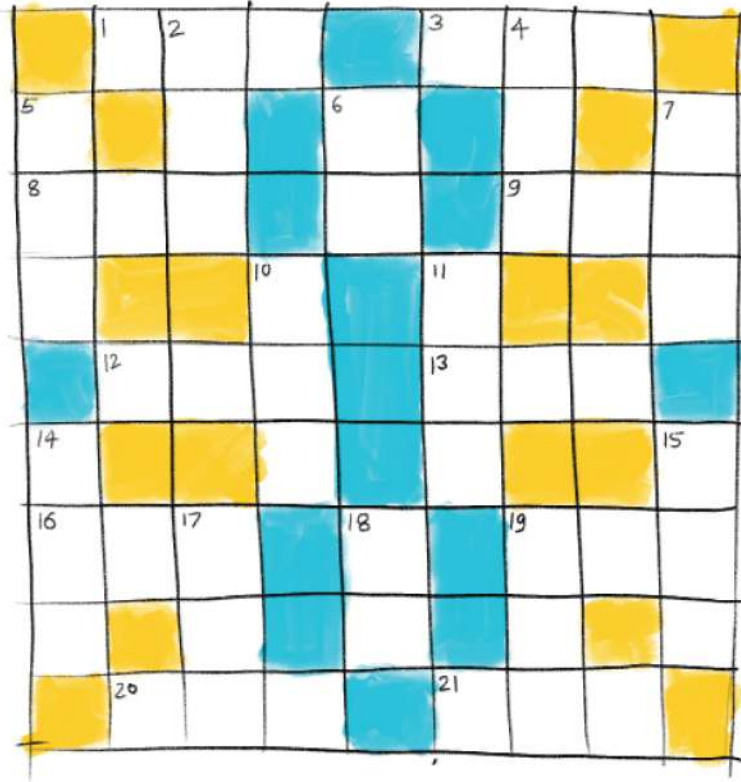
ಪದ ಮಂದಾರ 02 ರಚನೆ: ಸ್ಥಿತಾ ರಾಘವೇಂದ್ರ

ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

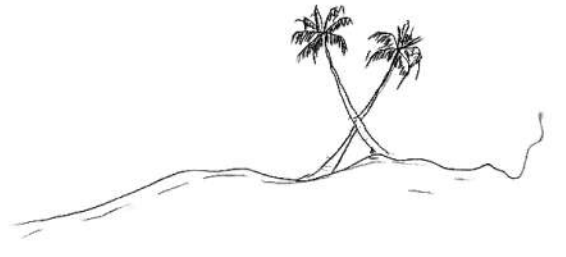
ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

- ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕರೂ ಪಾಲು ಕೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ (3)
- ಮುರಿಯಲಾರದೆ ಉಳಿದ ಕರುಣೆ (3)
- ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ ತಿಂದ ದಧಿ (3)
- ಬಿಡಲಾರದ ಮಾಯೆ (2)
- ಹಸನಾಗಿರುವ ಕೈಗೂಸು (3)
- ಮನದೊಳಗೆ ಉಲ್ಲಾಸ ತುಂಬಿದ ಕ್ಷಣ (3)
- ವರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಪುತ್ರ (3)
- ಅತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದು (3)
- ಏಕಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಧ್ಯಾನ (3)
- ಯಮ, ಸುಗ್ರೀವ, ಕರ್ಣ, ಶನೈಶ್ವರ (3)
- ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ ಕುಹರ (2)
- ಭಾರತದ ಎಂಟನೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ (3)

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

- ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪತ್ರಿಕೆ (3)
- ಸರಿಯಾದ ಕಾಲ (3)
- ಇದೊಂದು ವಾಕ್ಯ ವಿಶೇಷ (3)
- ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಸ್ವಪ್ನ (3)
- ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅವಕಾಶ (3)
- ವನದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಹೆಂಗಸು (3)
- ಅಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತು (3)
- ಕನವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪದ್ಯ (3)
- ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದ ದುರ್ಮಾಂಸದ ಗ್ರಂಥಿ (3)
- ಕೈಗೆ ತೊಡಿಸಿದ ಬಳೆ (3)

ಪದ ಮಂದಾರದ

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಉತ್ತರ

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

- ಬೀಸರ, 2. ಗೆದ್ದಿ, 3. ಪಂಪ, 4. ಮರಣ, 6. ನಳಂದ, 8. ಮಹಡಿ ಮನೆ, 9. ಮಹಾವಿನಯ
- ವಚನ, 12. ನಯನ, 16. ವರದ, 17. ಆರಂಭ, 19. ಶಬರ, 20. ಮತ, 21. ನಗ

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

- ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆ, 3. ಪಂಗನಾಮ, 5. ದಿನಪ, 7. ರಮ, 9. ಮಣ, 10. ಹಯವದನ, 13. ಬೀಡಿ
- ವಿಭು, 15. ನವನವೀನ, 17. ಅನೆ, 18. ಯಶ, 20. ಮದನ, 22. ಭಗವಂತ, 23. ಗಡಿಯಾರ

ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ತೋಳಿಗ್ ಗಟ್ಟಿ

ವಿಜಯಕುಮಾರ ಹಿರೇಮಠ

ಉಜಿರೆಯ ಬಂದಾಗ

ಉಜಿರೆಯ ಬಂದಾಗ ಬರೋಬ್ಬರಿ ಅರ್ಧ ಆತ್ ನೋಡಿ. ಊರಾಗ್ ಇದ್ದಾಗ ಊಟದ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತಾಗ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದ್ರೆ ನಮ್ಮವ್ ಒಲೆ ಹತ್ತ ಕೂತ್ಕೊಂಡು ರೊಟ್ಟಿ ಬಡಕೋತ ಬೇಯಿಸಕ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಮನ್ಯಾಗ್ ಹಬ್ಬನ ಅದು. ಬಿಸಿಬಿಸಿ ರೊಟ್ಟಿ ಜೊತಿ ಎಣ್ಣಾಯಿ ಪಲ್ಟಿ, ಶೇಂಗಾ ಚಟ್ನಿ ಗುರಾಳ ಹಿಂಡಿ, ಮೊಸರು ಸೇರಿಸ್ಕೊಂಡು ಊಟಾ ಮಾಡ್ತಿಕ್ ಚಾಲೂ ಮಾಡ್ತಿ ಅಂದ್ರೆ ಆಹಾ!! ಅದ್ರೆ ಮಜಾನೇ ಬ್ಯಾರೇ ರೀ ಪಾ. ಅದ್ರೆ ಉಜಿರಗೆ ಬಂದಾಗ್ ಗೊತ್ತಾನ್ ನೋಡಿ ನಮ್ಮವ್ ಹೇಳಿದ್ ಬುದ್ಧಿಮಾತು ಕಾರಣ ಈ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ್ ಕಡೆ ಬಂದ್ರೆ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿನೇ ಬ್ಯಾರೇ. ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ಅಂತೂ ದೂರದ್ ಮಾತು, ಅದ್ರೆ ಚಪಾತಿ ಸಿಗ್ತದೆ. ಆದ್ರೂ ನಮ್ಮ ರೊಟ್ಟಿ ರುಚಿ ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಸಿಗುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗ ಅನ್ನೊಂಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅದಮ್ಮಾಗ್ ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಇಲ್ಲಿ ಊಟದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದ್ಕೊಂಡ್ಯಾ.. ಹೊಂದ್ಕೊಂಡು ಸಹಿತ, ಲವ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾ ಹುಡ್ಡಿ ನನ್ನ ಆಗ ಅಕ್ಕಾಳ ಅನ್ನವಂಗ ನಮ್ಮ ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ಅವಾಗವಾಗ್ ನನ್ನ ಆಗತೈತಿ.

ಇಲ್ಲಿರೋ ಮಂದಿಗ್ ಸಹಿತ ರೊಟ್ಟಿ ಅಂದ್ರೆ ಭಾಳ ಇಷ್ಟ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂದಿಗ್ ಹೆಂಗ್ ಕರಾವಳಿ

ನೀರ್‌ದೋಸೆ ಇಷ್ಟಾನೋ, ಹಂಗ್ ಇಲ್ಲಿಯವುಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಖಡಕ್ ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ಅಂದ್ರೆ ಭಾಳ ಇಷ್ಟ ಮೊನ್ನಾ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜ್‌ನ್ಯಾಗ್ ಮೇಡಮ್ ಪಾಠ ಮಾಡ್ತಿತ್ತಾಗ, ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ರು. ಅದ್ರೆ ನಾನ್ ನಂದ್ ಧಾಟಿ (ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಶೈಲಿ) ವಳಗ್ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ ನನ್ನ ನೋಡಿ ಮುಗುಳ್ಳಿತ್ತು. ನಮ್ಮಡೆಯಲ್ಲಾ ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಜೊತಿ ಮಾತಾಡ್ತಿತ್ತಾಗ ಸಹಜವಾಗಿ “ರೀ” ಅನ್ನೋ ಪದನ ಕೊನಿಗೆ ಬಳಸಿವಿ. ಹಂಗಾಗಿ ನಾನ್ ನನ್ ಉತ್ತರ ಹೇಳೊ ಧಾಟಿ ನೋಡಿ, ನೀವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವ್ರಾ ಅಂತಾ ಕೇಳಿ ಬಿಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಪಾ. ನಾನ್ ಅದ್ರ ಹೌದ್ರಿ ಅಂದಾಗ, “ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ಅಂದ್ರೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಫೇಮಸ್ ಆಲ್ತಾ?” ಅಂತಾ ಕೇಳಿದ್ರು. “ಹೌದ್ರಿ ಮೇಡಮ್” ಅಂದ್ಯಾ. “ನಮ್ಮ ಇಡೀ ದಿನದ ತಾಕತ್ತ ಅದು. ಯಾಕಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಾಗ್ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಾಗ್ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗೋರು, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ಯಾಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ ಹೋಗೋರು ಮುಂಜಾನೆ ಮಾಡೋ ನಾಲ್ಕೈದು ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ರೊಟ್ಟಿ ಜೊತಿ ಮೊಸರು, ಶೇಂಗಾ ಚಟ್ನಿ ಇಲ್ಲಂದ್ರೆ ಬದಿಕಾಯಿ ಪಲ್ಟಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಪಾ ಅಂದ್ರೆ, ಹೊತ್ ಮುಳುಗಿದಮ್ಮಲೆ ಮನಿಗ್ ಬರುದ್” ಅಂದ್ಯಾ.

ಕ್ಯಾಸ್‌ನ್ಯಾಗ್ ಇರೋರ್ ಜೊತಿಗ್ಯಾ ಮೇಡಮ್‌ರ ಬಾಯೋಳಗೂ ನೀರು ಬಂದಿದ್ದು. ತಕ್ಷಣ ನಾನ್ ಮಾತಾಡೋದ್ ನಿಲ್ಲದ್ದೆ ತಡ ನಮಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಖಡಕ್ ರೊಟ್ಟಿ ಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ, ಆಯ್ತು ರೀ ಮೇಡಮ್ ಅವ್ವಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡ್ಕೊನಿ ಅಂತ

ನಮ್ಮವುಗ ತಾನ್ ಮಾಡಿದ್ ರೊಟ್ಟಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಿನ್ನೋದ್ ನೋಡಾಕ್ ಭಾಳ ಇಷ್ಟ, ತಿಂದ್‌ಮ್ಯಾಲ ಮಸ್ತ್ ಮಾಡಿರಿ ರೊಟ್ಟಿ ಅಂದ್ರಂತು ಮುಗದ ಹೊತ್ ನೋಡಿ. ಅದ ಖುಷಿ ವಳಗ್ ತೇಲಾಡ್ತಿರ್ತಾಳೆ. ಅಕಿನ ಮುಖದಾಗ ಆ ಖುಷಿನ ನೋಡಿದ್ದೆ ಏನೋ ಸಮಾಧಾನ ಆಗ್ತದ ನಂಗ.

ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡ್ಡ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಾ. ಅದ ಖುಷಿ ವಳಗ್ ರಾತ್ರಿ ರೊಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮವುಗ ಕಾಲ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಗ ಅಕಿಗೂ ಸಹಿತ ಸಂತೋಷನ, ಯಾಕಂದ್ರೆ ನಮ್ಮವುಗ ತಾನ್ ಮಾಡಿದ್ ರೊಟ್ಟಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಿನ್ನೋದ್ ನೋಡಾಕ್ ಭಾಳ ಇಷ್ಟ ತಿಂದ್‌ಮ್ಯಾಲ ಮಸ್ತ್ ಮಾಡಿರಿ ರೊಟ್ಟಿ ಅಂದ್ರಂತು ಮುಗದ ಹೊತ್ ನೋಡಿ. ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುಂದಿಲ್ಲ, ಅದ ಖುಷಿ ವಳಗ್ ತೇಲಾಡ್ತಿರ್ತಾಳೆ. ಅಕಿನ ಮುಖದಾಗ ಆ ಖುಷಿನ ನೋಡಿದ್ದೆ ಏನೋ ಸಮಾಧಾನ ಆಗ್ತದ ನಂಗ.

ನಮ್ಮೂರಿಂದ ಬಸ್‌ನ್ಯಾಗ್ ಪಾರ್ಲ್ ಬಿಸ್ಕಿಟ್ ರೆಸ್ಟೋರಂಟ್‌ನ ವಳಗ್ ಇಟ್ ಕಳಿಸಿದ್ ಅವ್ವ ಮಾಡಿದ್ದ ಖಡಕ್ ರೊಟ್ಟಿ ಜೊತಿ ಶೇಂಗಾ ಚಟ್ನಿ ಮತ್ ಕೆಂಪಿಂಡಿ ಉಜಿರಗೆ ಬಂದಾಗ್ ಮನ್ಯಾಗ್ ಆಗಿದ್ದ ಖುಷಿನ ಬ್ಯಾರೇ. ಯಾಕಂದ್ರೆ ನನ್ ನಾಲಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿ ರುಚಿ ಕಾಣ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು ರೀ ಪಾ. ರೊಟ್ಟಿ ಡಬ್ಬಿ ತಗೊಂಡ್ ಕಾಲೇಜಿಗ್ಯಾ ಬಂದಾಗ್ ಮೇಡಮ್‌ರ ನೋಡಿ ತಾಕ್ ಆದ್ರೆ. ಯಾಕಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಂದಿನ ಹಂಗ. ಒಂದ್ ರೊಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದ್ರೆ ಹತ್ತು ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಡೋರ್ ನಾವ್. ಮೇಡಮ್ ರೊಟ್ಟಿ ಜೊತಿ ಕೆಂಪಿಂಡಿ ಹಚ್ಚೊಂಡು ತಿಂದು “ಸಖತ್ ಟೈಪ್ ಕಾಂಪಿನೇಷನ್ ಇದೆ” ಅಂದಾಗಂತೂ ಎನೋ ಆನಂದ ಆತಿ. “ಕೊನೆಗೆ ಅವ್ವರಿಗೆ ಹೇಳು ಚೆನ್ನಾಗ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ರು ಅಂತ” ನಾನ್ ಸರಿ ಮೇಡಮ್ ಅಂದ್ಯಾ. ಆಮ್ಕಾಲ ಅವ್ವ ಬಾಯ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ ಗಾದೆ ಮಾತ್ ಎನಪ್ಪ ಅಂದ್ರೆ “ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದವ ಗಟ್ಟಿ” ಅಂತ ಅಷ್ಟನೋಡಿ.

(ಲೇಖಕರು ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪ್ರತಿರೋಧಕರು ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿ)

ಸೋತು ಗೆಲ್ಲುವ ಜಾಣ್ಮೆ

ನಿನಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಾಗ ಇರುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಂತದೇ ಹೋರಾಟವೆದುರಾದರೂ ಗೆಲ್ಲುವ ಹಠ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಹಠಕ್ಕೆ ಸೋಲೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವಿಧಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗ.

ಪ್ರಿಯಾ ಭಟ್ ಕಲ್ಲಪ್ಪೆ

ಬದುಕು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವಿಚಿತ್ರ ತಿರುವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ಎನ್ನಿಸುವ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ! ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗೋ ಬೇಡವಾಗೋ ಕೆಲವು ಬಂಧನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಉಸಿರುಗಟ್ಟುವಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿರಲೂ ಆಗದೇ ಹೊರಬರಲೂ ಆಗದೇ ಒದ್ದಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗಲ್ಲ ಮನಸಿನ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕಿಂತ ಬುದ್ಧಿಯ ನಿರ್ಧಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸಿನ ಮೋಹಗಳೇ ಗೆದ್ದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಮೋಹಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಬದುಕಿನ ವಾಸ್ತವಗಳಲ್ಲಿ ಅನವಶ್ಯಕ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕತೆಯ ಆರಂಭ.

ಮನಸೇ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಡಿದ ಮಾತು ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಅಥವಾ ನನ್ನನ್ನೇ ಕಾಡುವ ಭೂತವಾಗಿ ಎದುರು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬರೆದಿರುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಮನಸಿನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸದ ತಳಹದಿಯಿದೆ. ಅದೇ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತವೆ. ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ, ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ತೆರೆಯೇಳುವ ಈ ಮನಸಿನ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಯೋಚನೆಗಳು ಮಡುಗಟ್ಟುತ್ತವೆ.

ಬದುಕು ನಮ್ಮ ಅಧೀನವಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರಾಧೀನವೂ ಅಲ್ಲ. ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆಯೇ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತೀ ಬಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಇಂತಹ ತಪ್ಪು ಮತ್ತೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಾವುದೋ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳ ನಿರ್ಣಯ ಒಹಕೆ ಕಷ್ಟ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಎರಡು ಮುಖಗಳು. ಬೇಕಾದರೆ ಸರಿ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೇಡವಾದರೆ ತಪ್ಪು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾರದ್ದೋ ಮಗು ಬಿದ್ದು ಅಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅಳುತ್ತದೆ. ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ನಾವು ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಗು ಇನ್ನೂ ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಪರಿಚಿತತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಯವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲೋ ಮನಸ್ಸು ಇರಿಸು ಮುರುಸು. ಆ ಮಗುವಿನ ಅಮ್ಮ ನಾವಾಗಲಾರವು ಎಂಬುದು ಮಗುವಿನ ಸತ್ಯ. ಮಗು ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಹಾಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಲಾಗದ್ದು ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಸತ್ಯ. ನೋವು ಮತ್ತು ಬಿಳುವಿಕೆಯ ಆ ಎರಡೂ ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಭಾವಗಳ ಆ ಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಸತ್ಯವೂ ಹಾಗೇ. ಅದು ಹಲವು ಮುಖಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿಬಲ್ ಆಗಿರುವ ಮತ್ತು ಆ ಕ್ಷಣದ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವೆನಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ನೈತಿಕತೆಯ ವಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಜಾತೀಯತೆಯ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪದೇ ಪದೇ

ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವೆನಿಸುವ ಧರ್ಮ ಸತ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇ. ತತ್ತ್ವಜ್ಞರ ವಾಸ್ತವವೆದುರು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸತ್ಯಗಳೆಂಬ ಸತ್ಯಗಳೂ ಮಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ!

ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಥವಾ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲದ ಒಂದಿಷ್ಟು ದಿನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಿ ಯೋ, ಕರ್ಮವೋ, ದೈವವೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಮಗಿಂತಲೂ ಮೀರಿದ್ದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬದುಕನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಡ್ಡುಹೊಡೆದು ಬದುಕುವ ಭಲವೇ ನಮ್ಮ ಈ ಬದುಕಿನ ತುಂಬ ನಡೆಸುವ ಹೋರಾಟ. ಇಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿಯೆಂದರೆ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀವ ಕೆಳಗಿಟ್ಟ ಆರ್ಜುನನ ಶರಣಾಗತಿಯಂತೆ. ನನಗೆ ಕೃಷ್ಣತತ್ತ್ವ ಪ್ರಿಯವೆನ್ನಿಸುವುದೂ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ. ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ದೈವಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ. ಹೋರಾಟದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಹೇಡಿಯಾಗಬಾರದು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕುಸಿಯುವ ಬಲಹೀನರಾಗುವುದು ನಮಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಾಗ ಇರುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಂತದೇ ಹೋರಾಟವೆದುರಾದರೂ ಗೆಲ್ಲುವ ಹಠ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಹಠಕ್ಕೆ ಸೋಲೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವಿಧಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗ.

ನಿನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಡಿಗ್ರಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡ ಹುಡುಗಿ ಯೊಬ್ಬಳು ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವುದೆಂಬ ನಿಶ್ಚಿತತೆಯೇ ಇಲ್ಲದೇ ತೊಳಲಾಟದಲ್ಲಿದ್ದಳು! ಅವಳಿದ್ದು ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದೆರಡಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದರೆ ಅವಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಕ್ಕೆ ಸಿಗಲಾರದು. ಅಷ್ಟು ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಓದಿಸಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಂತದ ಓದು ಮುಗಿದಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆ ಅವರದ್ದು. ಅದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರಿಯೇ. ತಂದೆ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಅವರ ಯೋಚನೆ. ಮುಂದೆ ಓದಿದರೂ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವ ಯೋಗವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಒತ್ತಡಗಳೂ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬಹುದು. ಆಗಲೂ ಅಷ್ಟು ಅಮ್ಮನ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ ಅವಳಿಗೆ. ಸಿಇಟಿ ಬರೆದರೆ ಇದೇ ಊರಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಸೀಟು ಸಿಗುವುದೆಂಬ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಕಳಿಸೋದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ಹಣದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವೂ ರಗಳೆಗಳ ನಡುವೆ ಅವಳು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಓದುತ್ತೇನೆಂಬುದು. ಹೇಗೆ ಏನು ಎಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಆ ನಿರ್ಧಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಕರಗಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಸಿಇಟಿ ಫಾರ್ಮ್ ತುಂಬುವಾಗ ಇನ್ನಷ್ಟು 'ರೆ' ಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು! ಊರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಒಬ್ಬಳೇ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಕಾಲಿಡದಿದ್ದ ಅವಳು ದೂರದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಹೋಗಬರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತೆಲ್ಲ ವಿರೋಧಗಳನ್ನೂ ಅವಳ ನಿರ್ಧಾರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕರಗಿಸಿತು. ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೋ ಹೊಂದಿತು. ಅದೊಂದಾದರೆ ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯದ ಎದುರು ನಿಲ್ಲುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಿಇಟಿಯ ಒಳ್ಳೇ ಅಂಕಗಳು ಅವಳನ್ನು ಇದೇ ಊರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಷನ್ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾದವು! ಈಗವಳು ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ! ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದುವ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮದುವೆಯೇ ಎಂದಾದರೂ ಓದು ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡ ತೃಪ್ತಿ ಅವಳಿಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ್ದುದರ ಅರ್ಥವಿಷ್ಟೇ. ಬದುಕನ್ನು ಭೂತಗನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದು ವಿಧಿಯ ಸ್ವಭಾವ. ಒಮ್ಮೆ ಬೆಚ್ಚಿದರೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿದರೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲಾಗದು. ಹಾಗಂತ ಬದುಕು ತುಂಬಾ ಈಸಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ನಾಳೆಗೆ ಕುರಿತು ನಾವೆಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಬದುಕಿದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಸುವ ಮನಸ್ಥೈರ್ಯ ಎಂದಿಗೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಸಾಕು ಬದುಕಿನ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಬಿಡಲು! ಯಾರೋ ಒಬ್ಬವ್ವಕ್ಕೆ ಸಾಕು ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿಸಲು. ಹಾಗಂತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯಿಲ್ಲದ ಬದುಕು ಬದುಕಲಾಗದು. ಅದು ಸರಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಬದುಕಿನ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆಯಲ್ಲ. ಇದು ವಿಧಿಗೆ ನಾವು ಹಾಕುವ ಸವಾಲು. ಏನೇ ಬರಲಿ ಬಂದಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಬಿಡುವ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿನ ಕನಸಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೋರಾಟದ ಜೊತೆಗೆ ಎಂತ ವಿಧಿಯೂ ಸೋಲಬೇಕು! ಸೋತು ಗೆಲ್ಲುವ ಜಾಣ್ಮೆಯಿದು.

(ಲೇಖಕರು ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು. ಕುಮಟಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಇವರು ಇದುವರೆಗೆ ಮೂರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ)

ಮೆಚ್ಚಿ ಕಳೆದ ದಿನಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಮೆಲುಕು

ಟಿ. ಎಸ್. ಕೃತಿಕಾರಾಣಿ

ನವಯುವಕರ ಈಡೇರದ ಕನಸಿನ ಪ್ರವಾಸೀ ತಾಣ! ಬೀಚು, ಮೋಜು, ಮಸ್ತಿ, ಪಾನೀಯಗಳ ಬೃಹತ್‌ಕೇಂದ್ರ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಯುರೋಪ್, ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಚಡ್ಡಿ ಕಾಲ್‌ಗೆ ಹಿಂಡು.. ನಾನೂ ಹೀಗೇ ಎಣಿಸಿದ್ದೆ ನಾನಾಗಿ ನೋಡುವ ಮೊದಲು. ಇಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಯಾರೂ ಓದುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬರುವ ರೂಢಿಯಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಬಿಡಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಷ್ಟೇ, ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಓದಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಯೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಜೆಯ ಮಜದ ದಿನಗಳಿಗಿರುವ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಅಂದಹಾಗೆ ಈ ವಿವರಣೆ ಯಾವುದರ ಕುರಿತೆಂದು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ ತಾನೇ?

ಏನೇ ಸಹಾಯಕ್ಕಾದರೂ ಕರೆ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಪೈಲಟ್ (ಬಾಡಿಗೆ ಬೈಕ್) ಮೆಹಬೂಬ್ ಸಾಬ, ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪಾನಿಪುರಿ ಮಾರುವ ದಾಂಡೇಲಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹೋಗುವ ನನ್ನ ಗುರುತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಕ್ಕು ಸಿಹಿ ಎಳನೀರನ್ನ ಕಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಎತ್ತರದವ ಇವರೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೋವಾದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸ್ನೇಹಿತರು.

'ಗೋವೇ ಕೂಸು', 'ಗೋವಾ ಹುಡುಗಿ', 'ಗ್ರಾವೆ ರಾಣಿ' ಇವೆಲ್ಲ ಇತ್ತೀಚಿನ ನನ್ನ ಅನ್ವರ್ಥನಾಮಗಳು. ಊರಲ್ಲಿ ಆಚೀಚೆ ಹೋದರೆ, ನನ್ನನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ 'ಇದೆಲ್ಲದೇ ಮೀನು ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ನೀನು ಬಂದೆ' ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ, ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನಿಸಿ, ಹೊರಡುವಾಗ ಎರಡು ಸುತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೆಂಟ್ ಸುರಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇತ್ತ ಗೋವನ್ನರಿಗೆ ನಾನು ಅಪ್ಪಟ ಸಸ್ತಹಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಚಿಕನ್‌ಸಮೋಸಾ ತಿಂದ ಮೇಲೆಯೇ ಶಕ್ತಿ ಬರಬೇಕು. ಮೀನು-ಮೊಟ್ಟೆತಾಣಾಹಾರದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವುದೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ನನ್ನ ಸಂಗವಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಅಲ್ಲ. ಮೀನು ತಿನ್ನದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಗಳಗಂಡ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದಾಚೆಗೆ ನನಗೆ ಸೋಜಿಗವೆನಿಸುವುದು ಗೋವನ್ನರ 'ಪಾವ್' ಮೋಹ! ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೀವನಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ಪಾವ್ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಪೆಜ್-ನಾನ್ಸೆಜ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹುಡುಕಿದವಳಿಗೆ, ಗೋವಾದ ವೃದ್ಧ ಮರಾಠಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮನೆಯ

ಪಿಜಿಯೇ ಗತಿಯಾಯಿತು. ಅದೂ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅದೃಷ್ಟವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಡೋಣ. ಹೊರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೆಖಾದ ಮಕ್ಕಳೂ, 3-4 ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಫ್ಯಾಟೊ, ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವೆನ್ನನ್ನೂ ಇರುವ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಗೋಜೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆಯಾಕೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹಾಜರಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೂ ಗೋವನ್ನರಿಗೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರಿಂದ ಬಳುವಳಿ ಸಿಕ್ಕ ಪಾವು ತಿನ್ನದೇ ಇವರ ದಿನಕಳೆಯದು. ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೆನಿಷ್ಠ ಮೂರುದಿನವಾದರೂ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರ, ರಾತ್ರಿಯ ಊಟ ಪಾವೇ! ಚೀ, ಯಕ್.. ಜೆಗುಪ್ಪೆ ಬರುವಷ್ಟಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮೈದಾ ತಿಂದು ಹೆಚ್ಚಿರುವ ನನ್ನ ಮೈ-ಕ್ಲೈ, ಹಲವರಿಗೆ ಚಟದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೂ ಕಂಡದ್ದುಂಟು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಸಮೋಸಾ, ಮಿರ್ಚಿ ಭಜಿ, ಕಾಂದಾ ಭಜಿಯನ್ನು ಪಾವನೋಳಿಗೆ ನೂಕಿಸಿ ಇಷ್ಟಗಲ ಬಾಯೊಳಗೆ ಇಳಿಸುವುದ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಪಾವ್ ಬಗೆಗಿನ ಅಪಾರ ಶೃದ್ಧ ಮತ್ತು ಭಯಂಕರ ಭಕ್ತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಚಯವಾಗಿದ್ದು.

ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದಿನಗಳು ಮಜವಾಗಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ತರಕಾರಿ ಮಾರುವ ಗಿಡ್ಡ ನೈಟಿಯ ಗಾವಡಿ ಅಜ್ಜಿಯರಿಗೆ ಹಾಯ್‌ಬಾಯ್ ಹೇಳಿಯೇ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಸೇವದ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅವರು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಉಪ್ಪು ಸವರಿದ ಸೌತೇಕಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಐಸ್-ಕ್ರೀಂ ಪಾರ್ಲರ್‌ನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಂಟಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಫ್ಲೇವರ್‌ನ್ನು ನನಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದೇ ಖುಷಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟಡದ ಎರಡನೇ ಮಹದಿಯ ಬಾಲ್ಕನಿಯಿಂದ ಇಣುಕುವ ಬಿಳಿ ಕೂದಲ ಮುದುಕಿ ಕ್ರಮೇಣ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಶುರು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಕನ್ನಡದವಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಸಹಾಯಕ್ಕಾದರೂ ಕರೆ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಪೈಲಟ್ (ಬಾಡಿಗೆ ಬೈಕ್) ಮೆಹಬೂಬ್ ಸಾಬ, ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪಾನಿಪುರಿ ಮಾರುವ ದಾಂಡೇಲಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹೋಗುವ ನನ್ನ ಗುರುತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಕ್ಕು ಸಿಹಿ ಎಳನೀರನ್ನ ಕಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಎತ್ತರದವ ಇವರೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೋವಾದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸ್ನೇಹಿತರು.

ಇದೀಗ ಎರಡು ವರ್ಷ ನನ್ನ ಪೊರೆದ ಗೋವಾ, ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಡಗಾಂವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುವ ಸಮಯ; ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ಊರುಗಳೇ ಹಾಗಲ್ಲವೇ? ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ, ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಅನುಭವ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪರ್ಯಾಯವೆಷ್ಟು ಪಾಠ, ಮೂಟೆ ಹೊರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ.

(ಲೇಖಕರು ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರರು)

ಸಿರಿಯಲ್ ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ

ಆನಂದ ಜೇವೂರ್, ಕಲಬುರಗಿ

ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ 30 ನಿಮಿಷದ ಧಾರಾವಾಹಿ ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಕಾಣದ ಕೈಗಳ ಹಲವಾರು ಜನರ ಪರಿಶ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ. ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೈಟ್‌ಬಾಯ್, ಮೇಕ್‌ಅಪ್ ಮ್ಯಾನ್, ಸ್ಟಿಪ್ಸ್, ರೈಟರ್, ನಿರ್ದೇಶಕ, ನಟರ ಅಭಿನಯ ಕೊನೆಗೆ ಎಡಿಟರ್ ಕೈ ಚಲಕ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವುದು 30 ನಿಮಿಷದ ಎಪಿಸೋಡ್.

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಓಡಿದು ವಯಸ್ಕರರ ವರೆಗೂ ಧಾರಾವಾಹಿ ನೋಡದೆ ಇರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿರಳ ಎನ್ನಬಹುದು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು 'ಅಮೃತವರ್ಷಿಣಿ' ಧಾರಾವಾಹಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮಾತು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ಬದಲಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇತ್ತು. ಅಂದು ಯಾಕೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹುಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಗ ಓದಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲೆಂದು ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಟಿ.ವಿ ಆಗಮನವಾಯಿತು! ಕಾರಣ 'ಚಂದನ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ 'ದಿಶಾ ದೀಪಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿಯ ನೋಡುವ ಹವ್ಯಾಸ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೇವು ಬೆಲ್ಲದಂತೆ ನನಗೂ ಧಾರಾವಾಹಿಯ ನಂಟು.

ಅದೊಂದು ದಿನ 'ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಾರಮ್ಮ'ದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೋಡಲು ಆರಂಭವಾಗಿ ಧಾರಾವಾಹಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅನಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಸಿನಿಮಾ, ಧಾರಾವಾಹಿ ನೋಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೀಕ್ಷಕರಿಗೂ ನೆಚ್ಚಿನ ನಟರ ಜೊತೆ ಪೋಷಿಟಿವ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಅದೊಂದು ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಶುಕ್ರವಾರ ನನಗೆ ಶುಭ ಶುಕ್ರವಾರವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ ನೆಚ್ಚಿನ ನಟ-ನಟಿಯರನ್ನು ನೋಡುವ ಆಸೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಧಾರಾವಾಹಿ ಶೂಟಿಂಗ್

ನೋಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಅಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಿರಿಯಲ್ ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೆ. ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಜೆ - ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಟೀ, ಕಾಫಿಯ, ಆಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇತ್ತು. ನಾವು ಟಿ.ವಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ 30 ನಿಮಿಷದ ಧಾರಾವಾಹಿ ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಕಾಣದ ಕೈಗಳ ಹಲವಾರು ಜನರ ಪರಿಶ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ. ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೈಟ್‌ಬಾಯ್, ಮೇಕ್ ಅಪ್ ಮ್ಯಾನ್, ಸ್ಟಿಪ್ಸ್, ರೈಟರ್, ನಿರ್ದೇಶಕ, ನಟರ ಅಭಿನಯ ಕೊನೆಗೆ ಎಡಿಟರ್ ಕೈ ಚಲಕ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವುದು 30 ನಿಮಿಷದ ಎಪಿಸೋಡ್.

ಕಲಾವಿದರ ಅಭಿನಯ ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ವೇಳೆ ನಟರು ಓದಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದರೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇನೋ. ಕಾರಣ ಸ್ಟಿಪ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ದದ ಡೈಲಾಗ್‌ಗಳು, ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಅಂತು ಸೂಪರ್. ನಿರ್ದೇಶಕ ಆಕ್ಟರ್ಸ್ ಅಂದಾಗ ನಟರು ಪಾತ್ರದ ಒಳಗೆ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ, ಕೆಚ್ ಅಂದಾಗ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಡುವಿನ ಹಾಸ್ಯದ ಚುಟುಕು, ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತು ಮತ್ತು ಮರೆಯದ ರೀಲ್ ಮಾಡುವುದು.. ಹೀಗೆ ನಟರಿಗೆ ಸಿರಿಯಲ್ ಸೆಟ್ ಎರಡನೆಯ ಮನೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಜನರನ್ನು ರಂಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಾವಿದರು ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿನವಿಡೀ ಶೂಟಿಂಗ್ ಇದ್ದರೂ ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೇ ನಟನೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಲೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ 30 ನಿಮಿಷದ ಒಂದು ಎಪಿಸೋಡ್ ನೋಡಿ ಕೇವಲ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ನಟರಿಗೆ ತೋರಿಸುವಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಧಾರಾವಾಹಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕ್ಸೆಸ್‌ನಿಂದ ಬೇಜಾರಾಗಿ, ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡದ ನಡುವೆ ಸಲ್ಲ ಹೊತ್ತು ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಂಡಿತ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನೇ ನೋಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಅಂದಹಾಗೆ ನೀವು ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಧಾರಾವಾಹಿ ಯಾವುದು?

(ಲೇಖಕರು ಮೂಡುಬಿದಿರೆಯ ಆಕ್ಯಾಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ದ್ವಿತೀಯ ಎಂಎ ಪ್ರತೀಕೋದ್ಯಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ)

ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿವೆ. ತಾಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಬಂತು ಎಂದಕೂಡಲೇ ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿ, ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಹಿ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ. ಅವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ನೆನಪಾಗುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ - ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದು, ಮೂರ್ಖರ ದಿನ!

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ಮೂರ್ಖರಾಗಿಸಲು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಈ ವರ್ಷ ಯಾರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುವುದು, ಬೇರೆಯವರು ತೋಡಿಟ್ಟ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ನಾವೇ ಮೂರ್ಖರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು - ಹೀಗೆ ಮೂರ್ಖರ ದಿನದ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಖರ ದಿನದ ತಯಾರಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವೇ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಿನ್ನ ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಗೆ ಹಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದೆಯೆಂದು ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿರಲಿ, ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲು ಮೇಷ್ಟರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಸಹಪಾಠಿಯನ್ನು ನಂಬಿಸುವುದಿರಲಿ - ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ, ಇತರರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳ ಹಾಗೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಫೋನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಐಟಿ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಕುಚೇಷ್ಟೆಯ ಇಮೇಲ್ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ತಾಣವೊಂದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು 'ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೃತಿಕ್ ರೋಶನ್ ಬರ್ತಾರ' ಎಂದು ಅಪ್ಪರೊಬ್ಬರನ್ನು ನಂಬಿಸಿದ್ದು ಅಮೇಲೆ ಅವರಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದೆ!

ಹೀಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಜನರನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ.

ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಇತಿಹಾಸ

ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ದಿನವನ್ನು ಮೂರ್ಖರ ದಿನವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವುದು ಏಕೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಖರವಾದ ಉತ್ತರ ಗೂಗಲಿನಲ್ಲೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ! ಈಸ್ಟರ್ ಹಬ್ಬದಂದು ಹೊಸವರ್ಷ ಆಚರಿಸುವ ಬದಲು ಜನವರಿ 1ರಂದೇ ಹೊಸವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಅನೇಕರು ಆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಏಪ್ರಿಲಿನಲ್ಲೇ ಹೊಸವರ್ಷ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಜನರನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೆಳೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಎನ್ ಸೈಕ್ಲೋಪೀಡಿಯ ಬ್ರಿಟಾನಿಕಾ ಹೇಳುವ ಒಂದು ಕತೆ.

ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸುವ ಹೈಟೆಕ್ ವಿಧಾನಗಳು

ಟಿ.ಜಿ. ಶ್ರೀನಿಧಿ

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪಂಕ್ತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಗೂಗಲ್, ಮೂರ್ಖರ ದಿನದ ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿತ್ತು (ಕೋವಿಡ್-19 ಆತಂಕದ ನಡುವೆ ಗೂಗಲ್ ಕಳೆದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರ ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ). ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ ಮೂರ್ಖರ ದಿನದಂದು ಗೂಗಲ್ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅನೇಕರು ಕಾತರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಅಂಧ್ರಾಯ್ ಪೋಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಪ್ ಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರೈ ಸ್ಕೋರಿನಿಂದ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ನಾಯಿ-ಬೆಕ್ಕಗಳೂ ತಮಗಿಷ್ಟವಾದ ಆಪ್‌ಗಳನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಶುರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಗೂಗಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ 2018ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರಂದು ಘೋಷಿಸಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮೊಬೈಲಿನಲ್ಲೂ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ವೀಡಿಯೋ ಇರುವ ಜಾಹೀರಾತನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು.

ಗೂಗಲ್‌ನ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಹೊಸದೇನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಮೇಲ್ ಖಾತೆಗೆ ಬರುವ ಇಮೇಲ್ ಸಂದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ 'ಜಿಮೇಲ್ ಪೇಪರ್' ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಶುರುಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅದು 2007ರಲ್ಲೇ ಘೋಷಿಸಿತ್ತು. ಅತಿವೇಗದ ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಗರದ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು

ನಾವು ಹುಡುಕುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಥಟ್ ಎಂದು ತಂದುಕೊಡಲು ನಾವು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಪಾರಿವಾಳಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಿಜನ್‌ರ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಗೂಗಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ 2002ರಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಹಾರಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು!

ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಗೂಗಲ್ ಟಾಯ್‌ಟ್ ಐಎಸ್‌ಪಿ', ಜನರನ್ನು ಆ ವರ್ಷ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಕುಚೇಷ್ಟೆ ನಾವು ಹುಡುಕುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಥಟ್ ಎಂದು ತಂದುಕೊಡಲು ನಾವು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಪಾರಿವಾಳಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಿಜನ್‌ರ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಗೂಗಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ 2002ರಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಹಾರಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು!

ಅಂದಹಾಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇನೂ ಹಿಂದುಳಿದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೆಗೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೇ ನಮ್ಮಿಷ್ಟದ ಲೇಖಕರನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೇವೆ ಶುರುಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಅಮೆಜಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆ 2018ರ ಮೂರ್ಖರ ದಿನದಂದು ವೀಡಿಯೋ ಜಾಹೀರಾತೊಂದನ್ನು ಹರಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಚಾರ್ಜರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನಂತೆ, ಮೊಬೈಲ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಮೂಲಕವೇ ನಿಮ್ಮ ಮೊಬೈಲನ್ನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ 'ಜಿಯೋ ಜ್ಯೂಸ್' ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದೇ ವರ್ಷ ಜಿಯೋ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೇಳಿತ್ತು. ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಹಾಗೂ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಶಿಯೋಮಿ, ಬಳಕೆದಾರರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾನಿಬೂಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಅಂದರೆ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ, 2022ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರಂದು ಘೋಷಿಸಿತ್ತು.

ಇಂತಹ ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಳ್ಳುಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವೇ? ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬಂದ

ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಸುಳ್ಳುಗಳು ಮುಂದೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಬೇಕಾದಾಗ ಬೇಕಾದ ಹಾಡು ಕೇಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಪಲ್ ಐಪಾಡ್ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಉತ್ತುಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, "ಐಪಾಡ್ ಜೊತೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಜೋಡಣೆಯೊಂದನ್ನು (ಆಡ್-ಆನ್) ಆಪಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಿದೆ" ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯೊಂದು 2004ರ ಮೂರ್ಖರ ದಿನದಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದ್ದ ಈ ವಿಷಯ, ಮುಂದೆ ಐಫೋನ್ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಾಗ ಬೇರೆಯೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ.

ಮೂರ್ಖರ ದಿನದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬಂದ ನಿಜವಾದ ಟೆಕ್ ಸುದ್ದಿಗಳು ಕೂಡ ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಕುಚೇಷ್ಟೆಯಿರಬಹುದು ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಮೂಡಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಗೂಗಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ 2004ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ 'ಜಿಮೇಲ್' ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದಾಗ ಇತರ ಇಮೇಲ್ ಸೇವೆಗಳು ತೀರಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಬಿಯಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಗೂಗಲ್ ಹೇಳಿದಾಗ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಇದು ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೋನ್ ಕುಚೇಷ್ಟೆಯೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು!

(ಲೇಖಕರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಾಫ್ಟ್ ವೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿ. ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು ಇವರ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಹವ್ಯಾಸ)

ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವಗಳು

ಮನಸ್ಕೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಿರುಚುವ ಹಾರನ್ನು ಸದ್ದುಗಳ ನಡುವೆ ಕಸದ ಗಾಡಿಯ ಸುತ್ತಾವ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿದಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಕೊಳೆಯು ಅಂಟಿದ ಈರುಳ್ಳಿಯ ಎಸಳುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಚೀಲಗಳು, ಅಪ್ಪಚ್ಚಿಯಾದ ಟೊಮೆಟೊಗಳು, ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಬಾಡಿದ ಸೊಪ್ಪುಗಳು, ಖಾಲಿ ರಟ್ಟಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಇದೀಗ ರೋಡು ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆಂದು ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದೆ.

ಸಚಿನ್ ಬಿಎಸ್

ಹೊಸರೂ ರಾಜಪಥಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಮಹಾನಗರಿಯ ತುಣುಕುಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಮಾಯಾನಗರಿಯ ಎದೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೈವೇ ರಸ್ತೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಕವಲೊಡೆದು ಪೇಟೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಿಲ್ಕು ಬೋರ್ಡನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲೆಂದು ಹವಣಿಸುವ ದಿನಗೂಲಿ ಕಂಪನಿಯ ಬೈಕುಗಳಿಗೆ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಗಲ್ಲಿಗಳು ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಿಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಲುಗಳೂ ರಸ್ತೆಯ ಇಕ್ಕಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಷ್ಟೇ ಕೊಂಡ ಬಿಳಿ ಟೋಪಿಯಂತಹ ಹಲ್ಲೇಟನ್ನು ತಾತ ಅರವತ್ತರ ಅಜ್ಜಿಗೆ ತೋಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹೆಲ್ಮೆಟಿನ ಬೆಲ್ಟ್‌ನಿಗೆ ಬಿಗಿಯಾದರೂ ಒಂದೆಡೆ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಹೋದೀತೆಂಬುವ ನಂಬುಗೆ ಅವಳದ್ದು. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು ತೋರದ ತೇಲಿ ಹೋಗಲೂ ತಲೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಲ್ಲವೇ.

ತನಗೆ ಮುಡಿಯಲು ಆಗದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾಲೆಯನ್ನು ತಾನಂದಿಗೂ ಕಟ್ಟಲಾರೆ ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಹೂವಿನ ಗಂಡ ನೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಕಟ್ಟಿನ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು, ಮಾರಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಅವನ ಜಗತ್ತು ಅರಳಬೇಕು. 'ಹೂವು ಸಾಕು ಕಾಣ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿ ಒಳ್ಳೆದೇನೋ' ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ದಿನವೂ ಸುಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮಡಿವಾಳದ ಅಂಟಿಯ ಮನೆಯಿಂದ ತಂದ ಎಂಟು ಎಸಳಿನ ತುಳಸಿ ಗಿಡ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಅಕ್ಕಿಪಾದಲ್ಲಿ ಕೂತ ಪುಟ್ಟಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವಿನಂತೆ ಸುತ್ತಿ ಮಲಗಿದ ಚೆಂಡುಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಂದೆ ಕೂತ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಅಂಟಿಯ ಮಗನ ದೊಡ್ಡ ಹಳದಿ ಬುಲ್ಲೋಜರ್ ನೆನಪಾಗಿದೆ. ಅಡಿದ್ದು ಸಾಲದು. ವರಸಿದ್ದು ವಿನಾಯಕನ ಗುಡಿಯ ಗೇಟಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೊಂಡ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲಿನ ಅಜ್ಜಿಯ ಬಳಿ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿಗಿಂತ ಚೂರೇ ದೊಡ್ಡ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣ್ಣುಕೂದಲ ಯುವಕ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡದೇ ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾನೆ. ವಧುಗಳ ಫೋಟೋ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡ ಅಲ್ಪಮೃತ ಅಮ್ಮನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಊರಿನ ಊಟದ ರುಚಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತೇ ಎಂದು ತರಕಾರಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡ ಕೈಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಮಗನಿಗೆ ಬಡಿಸಲು ಕೈಗಳು ಸಿಗಬಹುದೇ ಎಂದು ಬಾಲ್ಕನಿಯಿಂದ ವಾಕಿಂಗ್ ಯುಜನೆಯರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಮನಸ್ಕೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಿರುಚುವ ಹಾರನ್ನು ಸದ್ದುಗಳ ನಡುವೆ ಕಸದ ಗಾಡಿಯ ಸುತ್ತಾವ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿದಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಕೊಳೆಯು ಅಂಟಿದ ಈರುಳ್ಳಿಯ ಎಸಳುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಚೀಲಗಳು, ಅಪ್ಪಚ್ಚಿಯಾದ ಟೊಮೆಟೊಗಳು, ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಬಾಡಿದ ಸೊಪ್ಪುಗಳು, ಖಾಲಿ ರಟ್ಟಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಇದೀಗ ರೋಡು ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆಂದು ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದೆ. ಬಾಬರ್ ಕಬಾಬಿನ ಚಿರುಗುಡುವ ಬಾಂಡಿಯ ಸದ್ದನ್ನು ಪಾಪಲ್ ಒಯ್ಯಲು ಅಪ್ಪನನ್ನು ಎರಿ ಬಂದ ಪೋಲ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. 'ಇನ್ನೋ ಯಿಹೀ ಛೋಡ್ತುಂಗಾ. ಫರ್ ಮೇ ದೂಧ್ ಸೇ ರೋತಾ ಹೈ ಕಬಾಬ್ ದೇಖ್ತು ಹಸ್ತಾ ಹೈ ಸಾಲಾ' ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಹುಮಾಯೂನ್ ನಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ. ಏಸಿನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿದ ನೀಲಿ ರೆಕ್ಕೆಯ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚಿಸುವವರಲ್ಲ, ಫಿಜ್ಜಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಸಲು ಮರೆತ ಹುಡುಗ ಭಯ್ಯಾ ಒಂದೆ ನಿಮಿಷ ಅಚೆ

ಲಹರಿ

ಹೋಗಿ ಬರಬೋದಿತ್ತು ಎಂದು ಹತ್ತನೇ ಬಾರಿ ಮಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಗಂಟಲು ಅರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಶಿರಶ್ಚಂದನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಕೈದಿಗಳು ಫ್ಯಾನಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ. ರಾಶಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಬಣ್ಣದ ಸ್ವಿಪ್ಪರ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ಚೆಂದದ ಬೂಟು ಟವಲ್ ಹೊದ್ದ ನೈಟಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನೂರೇ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಉಬ್ಬು ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೀದಿ ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಹಳದಿ ನಗು ಬೀರಿವೆ. ಕ್ಲಿಪ್ಪುಗಳು, ಬಾಚಣಿಕೆ ಬೇಕಾ ಎಂದು ಪಕ್ಕದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಸ್ಮಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ಯಾಂಟು, ಟಿ ಶರ್ಟ್ ತೊಟ್ಟ ಇನ್ಯಾರನ್ನೋ ಕೇಳಿದೆ. ಬಗೆಬಗೆಯ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸಿಟ್ಟ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಾಕ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಖಜಾನೆಯೇ ಅಡಗಿದೆ.

ಇನ್ನೆಮ್ಮತ್ತು ಪ್ರೇಟು ಖಾಲಿಯಾದರೆತಾನು ಮನೆಗೆ ತೆರಳಬಹುದು ಎಂದು ನಸುಕೆಂಪು ತುಟಿಯ ಬಿಜಾರಿ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಪೂರಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಡೆದು ಅಲೂ ತುಂಬಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗಿರಾಕಿ

ಬರುವವರೆಗೂ ಆ ಪೂರಿಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಲೂ ತಿನಬೇಕು. ಪಾನಿಪುರಿಯವನ ಎದುರೇ ಲಿಕ್ಟರ್ ಸಿಟಿಯ ಝಗಮಗಿಸುವ ಎಲ್‌ಇಡಿಗಳು ಹಗಲಿಡೀ ದೇಗದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮತ್ತೇರಿಸಿವೆ. ಮನದ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಅರಿಸಲು ಪೂರಿ ಪಾನೀನೋ, ಹಾಟು ಪಾನೀನೆಯವೋ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ನಿಪ್ಪಾನ್ ಪೇಂಟಿನ ಡಬ್ಬದಿಂದ ಪೇಂಟಿನಷ್ಟೇ ದಪ್ಪದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಲುಂಗಿ ತುಂಡಿಗೆ ಕೆಟ್ಟಿಹೊಂಡು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಯವ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಸುರುಮಿದ್ದಾನೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯವೇ ಕೆಂಪೋ ಬೀದಿಬಿಡುವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಫೈರ್‌ಸೈನ ತಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದವ ಒಂದ್ ಹಾಕಿ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮೀಡಿಯಂ ಖಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯ್ತು ಎಂದು ಹಲಬಿದ್ದಾನೆ. 'ನೂರೈವತ್ ರೂಪಾಯ್ ಮೂರು; ಕೆಲರ್ ಬಲ್ಲು ಚಾಜಿಂಗ್ ಬಲ್ಲು ಆಟೊಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಬಲ್ಲು ನೂರೈವತ್ ರೂಪಾ, ನೂರೈವತ್ ರೂಪಾ'.

'ಆ ಮಾನುಗಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಹದಬೇ ಶೇಟಿನ ಬಳಿಯೇಕೆ ನೋಟುಕಂತೆ ನುಂಗಿದ ಲೆದರ್ ಬ್ಯಾಗುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ' ಎಂದು ಪಕ್ಕದ ಪಾತ್ರೆ ಅಂಗಡಿಯವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಆಭರಣ ಅಂಗಡಿಯ ಗಾಜಿಗೂ 'ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನಾವು ಹಣ ಕಳೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಚೆರಾಕಿನ ಪ್ರತಿ ಅಂಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಲ್ಲೇನೋ ಧಂಧೆ ಇದೆ' ಎಂಬುದು ಅವನ ಗುಮಾನಿ. ತನ್ನ ಸ್ಟೇಷನ್ ಸ್ಟೀಲಿನ ಬಿಳುಪಿನ ಮುಂದೆ ಶೇಟಿನ ಬೆಳ್ಳಿ ಕಪ್ಪೇ ಕಾಣುತ್ತೆ ಎಂದು ನಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ. 'ಕ್ಯಾ ರೇ ಕೋಳಿ ಫಯಾಜ್ ಕಿತನೇ ಮುರ್ಗಿ ಖಿಲಾಸ್ ಕಿಯಾ ರೇ' ಎಂದು ಸೈಕ್ಲೆ ಟ್ಯೂಬು ತೋಳಿನ ಪಾಪಾ ಶಾಪ್ಪು ತೆರೆದೇ ಇಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಆಯಿಲ್ಲು ಅಂಟಿದ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ತಾಜಾ ಅಂಡಾ ಅರಿಸಿ ಕಪ್ಪು ಕವರೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ದೋಸನ ಗೆಳೆತನ ಅವನ ಜೀವನದ ಸೈಕ್ಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತುಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಕಿಲೋಮೀಟರಿನಷ್ಟು ದೇಹವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಪೇಟೆಗೆ ಗದ್ದಲವೇ ಜೀವಾಳ. ವಿಧ ವಿಧದ ಜನರು ಜಗತ್ತುಗಳು ಬೆರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು, ಹರಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಜೀವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕಿಂದರಿಜೋಗಿಯ ಕೊಳಲಿನ ಸ್ವರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನುರಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವಗಳು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರಾದಂತೆ ಬಣ್ಣದ ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಲೇಖಕರು ಅಭಿಯಂತರರು ಹಾಗೂ ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರರು)

ನಾನೂ ಶಾಲಾ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದೆ!

ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ನೆನಪಾಗುತ್ತೆ, ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಚುನಾವಣೆ!

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ನೀವೇ ಹೇಳಿ
ಸರ್ಕಾರ ಜೈಕಾರ

ಏಳನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರೈಸಿದ್ದ ನಾನು, 8 ನೇ ತರಗತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ನಗರದ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆ. ಆಗ ನನಗೆ ನಗರ ಜೀವನ ಹೊಸದು. ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಗಲೂ ಏನೂ ತಕರಾರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಶಾಲೆ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಮಾಡೋದೇ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಚಾಲೆಂಜ್ ಆಗಿತ್ತು. ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಮಾತಾಡಿಸಲ್ಲ, ಯಾರಾದ್ರೂ ಮಾತಾಡಲು ಬಂದ್ರೂ ಅವರು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ. ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಒಂದಷ್ಟು ತಿಂಗಳೇ ಆಯ್ತು ಅನ್ನುತ್ತೆ. ಇಂತಹ ಹುಡ್ಡೆನೊಬ್ಬ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಅನ್ನೋದು ನಂಬಲಾರ್ಹವಾ, ಹೇಳಿ!

★★★

ಇತರೆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಂತೆ, ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ ಶಾಲಾ ಸಂಸತ್ತು ಇತ್ತು. ಶಾಲಾ ನಾಯಕ, ಉಪನಾಯಕನನ್ನು ಆರಿಸಲು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. 8ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇವಲ ಮತದಾರರು. ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 9ನೇ ತರಗತಿಯವರು ಉಪನಾಯಕ ಹಾಗೂ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರು ನಾಯಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು.

9ನೇ ತರಗತಿ ಆರಂಭವಾದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಚುನಾವಣೆಯ ಘೋಷಣೆ ಆಯಿತು. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅನ್ನೋ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ನಷ್ಟ ಆಗುತ್ತೆ ಅನ್ನೋ ವಿಷಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವೇ ಹೊಸತಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಚುನಾವಣೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅನ್ನೋದೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ನಾನ್ಯಾಕೆ ಅದೃಷ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಇಳಿದಾದ್ರೆ ಅಂತನಿಸಿ ನನಗೂ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸೋ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ಉಪನಾಯಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಯಾಕೆ ಯೋಚಿಸಿದೆ? ಯಾಕೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದೆ ಅನ್ನೋದನ್ನು ಈಗ ಯೋಚಿಸುವಾಗ ನನಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತೋ ಏನೋ!

★★★

ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜು 150 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಮತ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಅನ್ನೋ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಜಾತಿ ವಿಷಯ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ. ಬದಲಾಗಿ, ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ, ಹುಡುಗಿಯರ ಮತ, ಜೂನಿಯರ್‌ಗಳ ಮತ - ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರೆ, ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳು ಆತನಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಬ್ಬಳು ಹುಡುಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮತಗಳು ಅವಳ ಪಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವಂತಹ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು.

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇತ್ತು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಹುಡುಗರೇ ಶಾಲಾ ನಾಯಕ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಲೋಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು, ಗೆಲಿಸಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಹಠ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು.

★★★

ಈಗ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾ? ನನಗೆ ಮತ ನೀಡಿ ಅಂತ ಮತದಾರರ ಬಳಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಾ! ಆಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ ನನ್ನದು ಮಾತು ಕಡಿಮೆ ಅಂತ. ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋದ ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲ. ಬಂದ ಮತ ಬರ್ತದೆ, ನೋಡುವ ಅನಿಸಿತು. ಆದದ್ದು ಆಗಲಿ ಅಂತ ನಾನು ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇದ್ದೆ.

ನೆನಪಿನ ದೋಣಿ
ಇಂದುಧರ ಹಳೆಯಂಗಡಿ

ಮತದಾನದ ದಿನ ಬಂತು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮದ ವಾತಾವರಣ. ಅಂದಹಾಗೆ, ಉಪನಾಯಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯ 4 ಮಂದಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೂ ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೇ ಗೆಲ್ಲೋದು, ಬದಲಿಸಲು ಆಗಲ್ಲ ಎಂದೇ ತಲೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮತದಾನ ಆಯಿತು. ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂತು. ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮತಗಳು ಹತ್ತರ ಒಳಗೇ ಇದ್ದವು. ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೇ ಉಪನಾಯಕ ಆಗಿದ್ದು!

ಆದರೆ ಆ ಚುನಾವಣೆ ಇತಿಹಾಸ ಪುಟ ಸೇರಿತ್ತು! ಆ ವರ್ಷ ಶಾಲೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ, ಒಬ್ಬ ಲೋಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಾಲಾ ನಾಯಕ ಆಗಿದ್ದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತಗಳೂ ಆತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕವೆ ಅನ್ನೋ ಊಹಾಪೋಹದ ಮಾತುಗಳು ಆಗ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಸೋತರೂ, ನಾಯಕ ಆಗಿದ್ದು ಲೋಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನ್ನೋದು ಹೆಮ್ಮೆ ಆಯಿತು.

★★★

ಚುನಾವಣೆ ಬಳಿಕ ಶಾಲೆಯ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತೆ ನಾರ್ಮಲ್ ಆಗಿತ್ತು. ಸೋತವರೂ, ಗೆದ್ದವರೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಕೋಪ, ಜಗಳ ಏನೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪಾಠ, ಪರೀಕ್ಷೆ, ಕ್ರೀಡೆ,

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ನಾನು ನನ್ನ ಸೀನಿಯರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಜೂನಿಯರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. 9ನೇ ತರಗತಿಯ ನಾನು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲ 6, 7 ನೇ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ದಿನಗಳಂತೆ 6ನೇ ತರಗತಿಯ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ, “ಅಣ್ಣಾ, ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ನಾಯಕ, ಉಪನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ತರಗತಿಗೆ ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಬರುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ನಿಮಗೇ ಮತ ಹಾಕಿದ್ದೆ” ಅಂದುಬಿಟ್ಟ. ಹೋ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆ ನಾನೂ ಗೆಲುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಎಂದು ಒಳಗೊಳಗೇ ಅನಿಸಿತು.

ಅವ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೀರಿಯಸ್‌ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ವರ್ಷ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, “ಅಣ್ಣಾ ನೀವು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿ, ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ” ಅಂತ ಆ ತರಗತಿಯವರು ಅಂದೇಬಿಟ್ಟರು! ನನಗೆ ಶಾಲಾ ನಾಯಕ ಆಗೇ ಬಿಟ್ಟೆ ಅನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು!

★★★

10ನೇ ತರಗತಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನನಗೆ ಆಗ ಶಾಲಾ ನಾಯಕನ ಚುನಾವಣೆ ಇರುತ್ತೆ ಅನ್ನೋ ಪರಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲೇ ಜೂನಿಯರ್‌ಗಳು ಬಂದು “ಅಣ್ಣಾ ಈ ಸಲ ನೀವೇ ನಾಯಕ” ಅಂದಾಗಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಘೋಷಣೆಯೂ ಆಯಿತು, ನಾಮಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಕೆಯೂ ಆಯಿತು. ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಅಂತರವೂ ಇತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜೂನಿಯರ್ ತಂಡದವರೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲರದ ಪ್ರಚಾರ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಸಹಪಾಠಿ - ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.

★★★

ನೋಡಲು ಜಾಮುನ್ ಬೌಲ್‌ನಂತೆ ಅಥವಾ
ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇರೋ ಇದನ್ನು
ಹೊರಭಾಗದಿಂದ ಮರದ ಹಿಡಿಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಟ್ಟಿ,
ಹಾಗೇ ಮರದ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಅದರ ಸುತ್ತಾ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರೆ,
ಒಂದು ನಾದ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ.
ಅದನ್ನು ಒಂಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು.

ಕೊಡು ಎಂದು ರಾವಣ ಕೇಳಿದನಂತೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಇಷ್ಟೊಂದು ಚಂಚಲ. ಬಹಳ ಸಲ ಗುರಿಯನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಮುಂದೆ ನಿಂತಾಗ ಮನಸ್ಸು ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಚಿಪ್ಪಲಿ ಸುತ್ತಾ ಮುತ್ತಲೇ ಆಲಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಘಂಟೆ. ಅದೊಂದು ತರಹ ಹಾಡುಗಾರನ ಶ್ರತಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ.

ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಿ, ಯಾವುದೇ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಜೋರಾಗಿ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದ ನಂತರದ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಷಣಗಳು ಏನನ್ನೂ ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯಲ್ಲ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೇ ಘಂಟೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ.

ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಒಂಕಾರ ನಾದವನ್ನು ಶ್ರತಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಘಂಟೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪೂಜನೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಘಂಟೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯಾ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಉತ್ತರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಹೇಳಲು ಹೊರಟ ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಮಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಉಗುಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತರಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ, ಪೀಠಿಕೆ ತುಸು ಜಾಸ್ತಿಯೇ ಆಯ್ತು.

ನಿಮಗೆ ಈ ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾ?

ಕೆಲವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬುದ್ದ ಗಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ನೆನಪಿಗಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್

ಅದು 2014. ಆಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ನೇತೃತ್ವದ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಭಾಜಪದ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಎಂದರೆ ‘ಆರ್ ಕೆ ಬಾರ್, ಮೋದಿ ಸರ್ಕಾರ’. ಆ ವರ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮೋದಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮೋದವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಚುನಾವಣೆ ಅದೇ ವರ್ಷ ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆಗ, ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಸೇರಿ, ‘ಆರ್ ಕೆ ಬಾರ್, ಇಂದು ಸರ್ಕಾರ’ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಭಾವಚಿತ್ರವಿದ್ದ ಒಂದಷ್ಟು ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹ ತಯಾರಿಸಿ ಹಂಚಿದ್ದರು. ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳಲ್ಲೂ ಅವು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಆಗಿತ್ತು.

★★★

ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ 4 ಮಂದಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು. ಅದರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಹುಡುಗ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಲೋಕಲ್ ಹುಡುಗ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಲೋಕಲ್ ಹುಡುಗಿಯರು. ನಾವು ಮತಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮತಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ, ಹುಡುಗಿಯರ ಮತಗಳು ಹೇಗೂ ಇದ್ದಾಗ ಆಗುತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಲೋಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನನ್ನ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಒಂಚೂರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದವು. ಗೆಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಒಂಚೂರು ಅಂಚಿಕೆ. ನಮ್ಮ ಸೀನಿಯರ್‌ಗಳು ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಮತ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಅನ್ನೋ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಜಾತಿ ವಿಷಯ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ. ಬದಲಾಗಿ, ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ, ಹುಡುಗಿಯರ ಮತ, ಜೂನಿಯರ್‌ಗಳ ಮತ ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

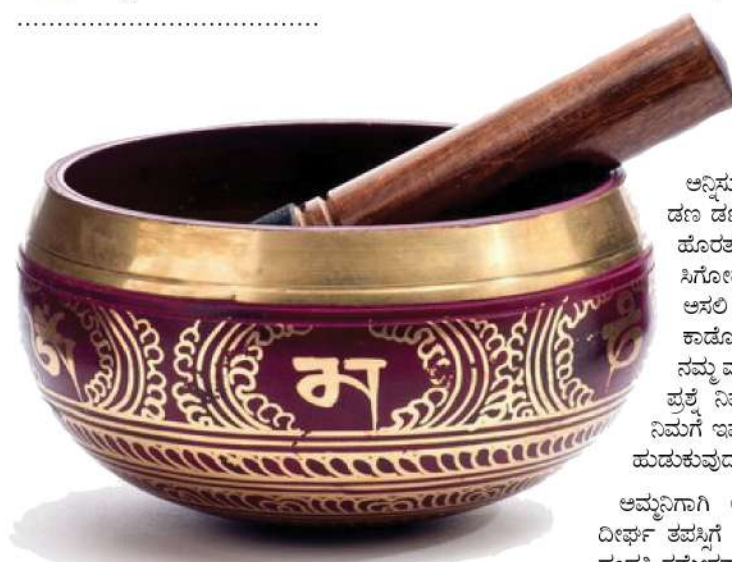
ಶಾಲೆ ತುಂಬಾ ಹವಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಫಲಿತಾಂಶದ ದಿನ ಏನಾಗುತ್ತೋ ಏನೋ ಅನ್ನೋ ಭಯ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಒಂದು ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದ್ದರು. ಒಂದೊಂದು ಚೀಟಿ ತೆಗೆಯುವಾಗಲೂ ಡೆವ್ ಡೆವ್ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತಗಳು ಲೆಕ್ಕ ಮುಗಿದಾಗ ನಾನು ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಲೀಡ್ ಪಡೆದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮುಷಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ, ಫಲಿತಾಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆದ ಬಳಿಕವೇ ಮುಖದಲ್ಲೊಂದು ಮಂದಹಾಸ ಬೀರಿತು.

ಬಳಿಕ ಶಾಲಾ ಆಡಿನೋರಿಯಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಘೋಷಣೆ ಆಯಿತು. ಶಾಲಾ ನಾಯಕನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂದೆ ಜನಬೆಂಬಲ ಇದ್ದಾಗ ಆತ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲ ಎಂಬುವುದರ ಅರಿವು ನನಗಾಯಿತು. ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜೂನಿಯರ್‌ಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಗೆಲುವು ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಾನು ಶಾಲಾ ನಾಯಕನಾದೆ!

(ಲೇಖಕರು ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು)

ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್ ಎಂಬ ಮನಸ್ಸಿನ ತೃತಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ

ಆಮ್ಲಜನಕ

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ದೇವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಘಂಟೆ ಸರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು.

ಹಿಂದುಗಳೆಲ್ಲರ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಘಂಟೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ. ನಾಳೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಳಿಯಬಹುದು, ಆದರೆ ಈ ಘಂಟೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತನವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಹಸುಮಂತ ಇರುವ ಘಂಟೆ, ನಂದಿ ಇರುವ ಘಂಟೆ, ಚಿಕ್ಕ ಇರುವ ಘಂಟೆ, ಎರಡು ಘಂಟೆಗಳಿರುವ ಘಂಟೆ, ಐದು ಘಂಟೆಗಳಿರುವ ಘಂಟೆ.. ಹೀಗೆ ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವಿಧತೆ ಇದೆ. ನಂದಿಯ ಘಂಟೆ ಬಳಸುವವರು, ಹಸುಮಂತ ಇರುವ ಘಂಟೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಇದರ ನಡುವೆ ನಾವು ಘಂಟೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ತುಂಬಾ ಸಲ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಡಣ ಡಣ ಸದ್ದು ಮಾಡುವ ಘಂಟೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದರ ಆಸಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಘಂಟೆ ಸಿಗೋದು ತೀರಾ ವಿರಳಾತಿವಿರಳ. ಈಗ ಘಂಟೆಯ ಆಸಲಿ ಕೆಲಸವೇನು ಅನ್ನೋ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡೋದು ಸಹಜ. ತಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಘಂಟೆಯೂ ಸರಿ ಇಲ್ಲವಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಹೊಕ್ಕುಬಹುದು. ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟದ ಮಾತಲ್ಲ.

ಆಮ್ಲಜನಕ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ತರಲು ಹೊರಟ ರಾವಣನ ದೀರ್ಘ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಶಿವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಮೊದಲ ಬಾರಿ ದಂಪತಿ ಸಮೇತವಾಗಿ ಶಿವ ಕಣ್ಣೆರೆದು ಬಂದರೆ, ಅವನ ಬಳಿ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಕೇಳುವ ಬದಲು, ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನನಗೆ

ತಂದಿದ್ದೆ, ತರುವಾಗ ಇದರ ಹೆಸರೇನು ಅನ್ನೋದು ಸಹ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಗೆ ಬಳಸೋ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆ ತರಹ ಇತ್ತೆಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು ಬಂದಿದ್ದು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ನೋಡಿ ದಂಗಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋ ಮಾಹಿತಿ ನನಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ್ದೇ ಹೆಸರಿಡಬಹುದು ಅಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಶ್ರತಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಕಳೆದು ಹೋಗುವ ಫೀಲ್ ಬರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕು. ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಗಳ ಮಾತಲ್ಲ.. ಕುಳಿತ ನಂತರ ಸುಮಾರು ಸಮಯ ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಉಳಿಸಬಹುದು.

ನೋಡಲು ಜಾಮುನ್ ಬೌಲ್‌ನಂತೆ, ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇರೋ ಇದನ್ನು ಹೊರಭಾಗದಿಂದ ಮರದ ಹಿಡಿಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಟ್ಟಿ ಹಾಗೇ ಮರದ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಅದರ ಸುತ್ತಾ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ನಾದ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಇದು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೋ ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಘಂಟೆ ಕೂಡಾ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾದ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ, ಎಂದೆನಲ್ಲ. ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ತವರ, ಸೀಸ, ಪಾದರಸ, ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ತಾಮ್ರ ಹೀಗೆ ಸಪ್ತ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕರಗುವ ಬಿಂದು ಕಡಿಮೆ. ತಾಮ್ರವನ್ನು ಕಾಯಿಸಿದಾಗ ದೋಸೆಹಿಟ್ಟಿನ ಹದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮೊಸರಿನಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೋಹಕ್ಕೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಹದದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬಟ್ಟಲ ಅಕ್ಕಿ ತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್‌ಗಳು ತುಸು ದುಬಾರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್‌ನ ಬೆಲೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ.

18ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ..

ಕರಾವಳಿಯ ಕರಗದ ಬಣ್ಣಗಳು

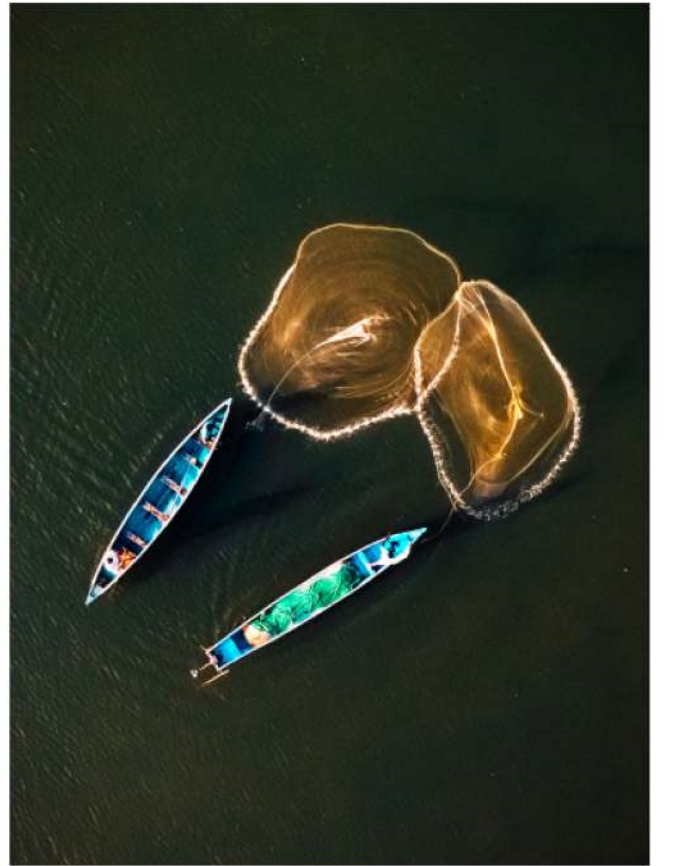
ಗೋಪಿ ಜಾಲಿ

‘ನಲಿತ ಕುಣಿತವೆನ್ನ ಶೀಲ ಚಲನೆಯೆನ್ನ ಜೀವಾಳ’ ಎಂಬ ಕವಿವಾಣಿಯಂತೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಲಪಾತಗಳಾಗಿ ಹರಿವ ನದಿಗಳೆಲ್ಲ ಅರಬ್ಬಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಆ ಹೊಳೆಯೋ! ಅದು ಹರಿವ ಬಗೆಯೋ! ಅದು ಹರಡುವ ಹಸಿರೋ! ಆಹಾ! ನದಿ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರಗಳೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನಾಡಿಗಳು? ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ಮಳೆ, ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ಬೆವರು, ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ಉಪ್ಪು, ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ಮೀನು, ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿನಿಯರು, ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ಕಣ್ಣಿನಗಳನ್ನು ತುಂಬುವ ನದಿ ತೀರದ ಗದ್ದೆಗಳು, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಉಕ್ಕುವ ಸಮುದ್ರ, ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ನದಿ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ಜೊತೆಗೇ ಸಾಗುವ ಬದುಕು! ಕಡೆಗೆ ಕರಾವಳಿಯೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಭಾವಳಿ!

ಬಿಸಿಲ ಧಗೆ, ಮೈಪೂರ್ತಿ ತೋಯಿಸುವ ಬೆವರು, ಗೋಕರ್ಣ ಮೆಣಸನ್ನು ಸಂಡಿಗೆ ಮೆಣಸಾಗಿ ಸುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು, ಬೇಣದಲ್ಲಿರುವ ‘ಮಾಣಿಭಟ್ಟ’ ಮರದ ಹಣ್ಣು ಬೀಳಲು ಕಾದಿರುವ ಮಕ್ಕಳು, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗೇರು ಬೀಜವ ಸುಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತಿಟ್ಟಿರುವ ಅಜ್ಜಿ ಹಿತ್ತಲ ಒಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಚ್ಚಲಕ್ಕಿಯ ಘಮ, ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟುಗತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ‘ಮೀನು ಮಾಡುತ್ತ’ ಕುಳಿತಿರುವ ಹೆಂಗಸು, ಕೊನೆಕೊಯ್ಲು ರುಚಿಯಾದ ನೀರಿರುವ ‘ಶೀಯಾಳ’, ಶರಾವತಿ, ಕಾಳಿ ಮತ್ತು ಅಘನಾಶಿನಿಗಳಂತಹ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆವ ಮೀನುಗಳ ಹಿಡುವ ಮೀನುಗಾರರು, ನೀಲ ಶರಧಿಯ ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ದೋಣಿ, ದಡದಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿರುವ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಮೀನುಗಳು. ಹವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಉಪ್ಪು ಸಂಜೆ ಆರಾಗುವುದೇ ತಡ ಮನೆಸೇರುವ ತವಕದಲ್ಲಿರುವ ಗೇರುಬೀಜದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವ ಸಮುದ್ರದ ಭರತ ಇಳಿತಗಳು ಮತ್ತದರ ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ನಾವೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಬಿಂಬ! ಪ್ರತಿಸಂಜೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಕರಾವಳಿಯ ಕಡಲ ತಡಿಯ ಕಡತಗಳು.

ಸಾಲು ಕೊಟ್ಟವರು: ಸೌಮ್ಯ ಭಾಗತ್

ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದ ಪೋಟೋಗ್ರಫಿಯನ್ನೇ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೋಪಿ ಜಾಲಿ ಉತ್ತರಕನ್ನಡದ ಕುಮಟಾದವರು. ಉತ್ತರಕನ್ನಡದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನನಗೆ ಕಾಡು, ನದಿ, ಸಮುದ್ರ ಪೋಟೋಗ್ರಫಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು ಎನ್ನುವ ಇವರು ಪೋಟೋಗ್ರಫಿಯ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ‘ಕ್ಯಾಪ್ಟರ್ ಲೈಫ್’ ಇದು ಗೋಪಿ ಜಾಲಿ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ಧ್ಯೇಯ.

ಮಾನವ ಸಂಘಜೀವಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ, ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತಾ ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವುದೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮತನವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಲು ವ್ಯವಧಾನವೆಲ್ಲಿದೆ? ಹೀಗೆ ಹಲವರು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇಳುವ ಇಂತಹ ಸಹಜ ಸಂಗತಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಕೃತಿ 'ನಾವಲ್ಲ'.

ಇದು ಆರು ಕಥೆಗಳ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಚ್ಛ. ಒಂದೊಂದು ಕಥೆಯೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂದಿಗೂ, ಇಂದಿಗೂ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ, ಮುಂದೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹುಜನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪೀಠವನ್ನೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ರೋಲ್‌ಮಾಡಲ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಹಲವು ಮಂದಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕ್ಕರ್ಥದಷ್ಟು ಜನ ಆ ಸಂತರ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಗರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಷಡ್ಧಂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಹೇದ ಆಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಬರೆದ ಕಥೆ 'ಮೋಕ್ಷ'.

ಇನ್ನು 'ಮೌನಿ' ಎಂಬ ಕಥೆ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಗಂಡನ ಉಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಡಿದೆಳೆಳುವ ಒಂದು ಕಥೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾದ ಶೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅವಮಾನಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೇಗೆ ಸಿಡಿದೆಳೆಳುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮಂದಾಕಿನಿಯ ಬಾಯಿಂದ ಬರುವ 'ತಾಯಿಯಾಗದಿದ್ದರೇನಂತೆ ದೇವರಾಗುತ್ತೇನೆ' ಎಂಬ ಮಾತು ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲೇ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಭೋದಿಸುವಂತಿದೆ.

ಸಂಭವಾಮಿ ಎಂದೊಡನೆ ನಮಗೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಹೇಳುವ ಮಾತು. ಯಾವಾಗ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೋ ಆಗಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಬಂದು ಅಧರ್ಮವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಬರುವ

ಮಾತೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಸಂಭವಾಮಿ' ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ (ಯುಗೇ ಯುಗೇ) ಹುಟ್ಟಿಬರುವುದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ದೇವರಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಜನರ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದು ಹಣ ತಿನ್ನುವ ರಾಕ್ಷಸ ಇಂಥವರನ್ನು ದೇವರೆನ್ನಬಹುದೇ? ಜನರು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ದುಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಡೆದು ಅದರಿಂದ ಆರಾಮವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ದುಡ್ಡಿನ ಆಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ವದಾ ಉಪದ್ರವಕಾರಿಯಾದ ಧನದಾಹಿಗಳಿಗೆ ಮುಖಪ್ರಕ್ಷಾಲನ ಮಾಡುವ ಕಥೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಒಂದೊಂದು ಕಥೆಯೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂದಿಗೂ, ಇಂದಿಗೂ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ, ಮುಂದೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಸತ್ಯದಯಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಯೋಚಿಸಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಥಾಗುಚ್ಛವನ್ನು ನೀವು ಓದಬೇಕು.

ತಾಯಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮೊದಲ ದೇವರು. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವಂತದ್ದು. ಭೂಮಿಯಷ್ಟೇ ತಾಳ್ಮೆ ಉಳ್ಳವಳು ಆಕೆ. ಮಗು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ತನ್ನ ಮಗು ಎಂದು ಆಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಆಚಾರಾರ್ಥವಾದರೂ ಆಕೆ ಮಾಡಿದ ಆಚಾರಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಂಡಿಸುವ ಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ ಕಥೆ 'ಸ್ಕೂಲ್'. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಗಳ ಮಾತು 'ಓ ಡೈಡ್, ಆನ್‌ಕೇಡ್ ಆಂಡ್ ಆನ್ ಆಟೆಂಡೆಡ್' ಎಂಬುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಕಿ ಸಲಹೆ ಬೆಳೆಸಿದ ತಾಯಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗಾಗಿ ಅನವರತ ಶ್ರಮಿಸಿ ನಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಯನ್ನೇ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನಾಗಿ ಬಗ್ಗಿದ ತಾಯಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೊಡುವಂತಹ ಉಡುಗೊರೆ ಎಂತಹದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಥೆ ತೋರಿಸಿ ಇಂತಹ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತಿನೇಟು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿದ್ದು 'ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ'. ಈ ಕಥೆ ತಾನು ಮದುವೆಯಾದ ಗಂಡನಿಂದ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಉಪಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅವನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸುಖವನ್ನು ಕಾಣದೆ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ಮಗುವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪಡೆಬಾರದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಗಂಡ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಕರೆದಾಗ ಮತ್ತೆ ಅವನಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಕಥೆ ಇದು.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟದಿಂದಿರಲಿ, ದೇಶವೇ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯುತ್ತಿರಲಿ ಅದ್ಭಾವದಕ್ಕೂ ನಾವು ಭಾದ್ಯಸ್ವರಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಕುಡಿದು, ಜೂಜಾಡಿ ತಾವು ಜನರಿಂದ ಮೋಸದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಂಠಕಪ್ಪಾಯಿರಾಗಿರುವ ಜನಗಳ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆ 'ನಾವಲ್ಲ'.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆರು ಕಥೆಗಳು ಕೂಡಾ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಸಿಗದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಅಲೆಯಾಗಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಗಾಢವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಎಸ್. ಎನ್. ಸೇತುರಾಮ್ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಮರ್ಶೆ ಅಪೂರ್ಣವಾದೀತೇನೋ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳೂ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳ ಮಿಶ್ರಣ ಇಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ವಾಕ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಳಸಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳು, ವಾಕ್ಯಗಳು ನಾನು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿದಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಹೊರಟ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಓದುಗನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಓದಿದ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವಕ್ಕಿಂತ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ವಿಭಿನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದು. ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಂಡುಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ರಾಚುವಂತೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಲೇಖಕರ ಶೈಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮನಸಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿತು. ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಶೈಲಿಗೆ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪಾತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಗೆ ಬೆರಗಾಗದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

(ಲೇಖಕರು ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಂತಿಮ ಬಿಎದ್ನಾರ್ಥಿ)

ವಿಶಿಷ್ಟ ಕತೆಗಳ ಗುಚ್ಛ ನಾವಲ್ಲ

ಅಭಿರಾಮ್ ಭಾಗ್ವತ್

ನಾವಲ್ಲ
(ಕಥಾಸಂಕಲನ)

ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಎಸ್. ಎನ್. ಸೇತುರಾಮ್

ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಡಾ.ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ ಅವರು ಬ್ರಿಟೀಷರು ನಡೆಸಿದ ಗ್ರೇಟ್ ಟ್ರಿಗ್ಗಾಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸರ್ವೆ ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಪ್ರಮೇಯ' ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕಿ ವಸುಮತಿ ಉಡುಪ ಅವರ 'ವಿಳಾಸ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಓದಿನ ಮಧುರಾನುಭವವನ್ನು ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗದ ಸಹನಾ ಅಭಿಷೇಕ್ ಇಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಮಾಪನದ ಅಪೂರ್ವ ಕಥನ

ಪ್ರಮೇಯ ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಳಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಶಿರ್ಷಿಕೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದಾಗ ಒಂದಷ್ಟು ಅರ್ಥಗಳು ದೊರೆತವು. ಪ್ರಮೇಯ ಎಂಬುದು ರೇಖಾಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಧನವನ್ನು ಆಳೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಧನೀಯ ತತ್ವ ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವಂತಿತ್ತು.

ಗಜಾನನ ಶರ್ಮರು ಪ್ರಮೇಯ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮಹಾಮಾಪನದ ಕತೆಯೊಟ್ಟಿಗೆ, ಭಾರತದ ಬೇರುಗಳಾದ ದೈವಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ಆಳಿದ ಕತೆ, ಅಳಿದವರ ಕತೆ, ಅಳಿದು ಮತ್ತು ಅಳಿದು ಉಳಿದವರ ಕತೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯುವಾಲ್ ನೋವ ಹರಾರಿ ತನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - ಎಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಕಾದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ, ಮಾನವರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ; ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರತಿ ಖಂಡಕ್ಕೂ ಹರಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇತರ ಮಾನವರ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ತನಕ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮದ್ವೈತವಾದ ಯೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಯೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲ ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅನ್ಯ ಖಂಡದವರಾದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತೀಯರಾದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ನಾವುಗಳು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತದ ಭೂಮಾಪನಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿದ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಅದೇಷ್ಟೋ ಅಂಶಗಳು ಕಣ್ಮರೆತು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಯೋಚನಾಪರಿಯ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಭಾರತದಂತಹ ವಿಶಾಲ ಭೂಖಂಡವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಳಿದು ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅದೇಷ್ಟೋ ಘಟನೆಗಳು, ದುರ್ಘಟನೆಗಳ ಕಥೆನವು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ ಕಣಿವೆ, ಪ್ರಪಾತಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಸೇರಿಯೂ ಸೇರಿರದ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಜೀವಿಸಿದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಯದೆ ಇದ್ದಿತಾ? ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂದ ನಂತರ ಮಾತ್ರವಾ ನಮಗೆ ಮೌಂಟ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಎಂಬ

ಒಂದು ದೈತ್ಯ ಪರ್ವತವಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದ್ದು? ಈ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲವಾ?

18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ನಂತಹ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದ ನಂತರ ಮಾತ್ರವಾ ಈ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಎಂದು ನಾಮಕರಣವಾಗಿದ್ದು? ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಈ ಪರ್ವತವನ್ನು ಆಳೆಯಲು ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲವಾ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಅದಷ್ಟು ಕುತೂಹಲಕಾರಿ!

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಸಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರ ತರುವಾಯವೇ ಆಯಿತೆಂದು ಎಣಿಸಿದರೂ, ಪರದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಭಾರತೀಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಅಪೂರ್ಣವೇ ಆದಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೀರ್ತಿ ಮನುಷ್ಯಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರದ್ದೇ ಆದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಭಾರತೀಯ ನೆರವು ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಭೂಮಾಪನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಟ್ರಿಗ್ಗಾಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸರ್ವೆ ನಡೆಯಿತು. ಟ್ರಿಗ್ಗಾಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸರ್ವೆ ಎಂದರೆ ರೇಖಾ ಗಣಿತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಡೆಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭೂಮಾಪನದ ಮಾದರಿ. ತ್ರಿಕೋನವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮೂರು ಬಾಹುಗಳ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ಮೂರು ಕೋನಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಬಾಹುವಿನ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ಎರಡು ಕೋನಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಒಂದು ಕೋನ ಮತ್ತೆರಡು ಬಾಹುಗಳ ಉದ್ದವನ್ನು ಗಣಿತ ಸೂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬಹುದು. ಟ್ರಿಗ್ಗಾಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸರ್ವೆ ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿ ತ್ರಿಕೋನಗಳ ನಡುವಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಭೂವಿವರಗಳನ್ನು ರೇವನ್ನೂ ಸರ್ವೆಯ ಮೂಲಕ ಅಳಿದು ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸರ್ವೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು, ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರಾದ ರಾಧಾನಾಥ ಸಿಕ್ತರ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಭಾರತದ ರಕ್ಷಾ ವಚನದಂತಿರುವ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಪರ್ವತವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವವಾದರೂ, ಅದನ್ನು ಅಳಿದವರು ರಾಧಾನಾಥ ಸಿಕ್ತರ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಇದು ನಮ್ಮ ವಿಪರ್ಯಾಸ!

ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದುವ ಪ್ರತಿ ಓದುಗನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೇದೇಳುವ ಭಾವನೆ ಏನೆಂದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಈ ನೆಲ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರತಿಫಲವಾದರೂ ಏನು? ಕಾಯಕಷ್ಟಾಗಿ ಕೈಲಾಸವೇರಿದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚಳಿ, ಗಾಳಿ, ಬಿಸಿಲು, ಬೆಂಕಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರದೇ ಕಣಿವೆ ಕೊರಕಲು ಕಾನನಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವವನ್ನು ಎಡೆಗೈರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠರಾಗಿ ಪರ್ವತವೇರಿ ಆಳತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಉದ್ದೇಶವೊಂದು ಇತ್ತು ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳಿದ ಇರದಾ?

ಇಂತಹುದೇ ನೂರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹಾಗೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹೊರ ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ಒಳ ಜಗತ್ತುಗಳನ್ನು ಡಾ.ಗಜಾನನ ಶರ್ಮರು ಮಹಾಮಾಪನದ ಅಪೂರ್ವ ಕಥನವಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀವ ಚೈತನ್ಯದ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ವಿಳಾಸ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ

ಬದುಕು ತಂದಿಡುವ ಅನೇಕ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಳೆಯುವ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವ ಚೈತನ್ಯದ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನವೇ 'ವಿಳಾಸ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ' ಕಾದಂಬರಿ.

ಪಟದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾದ ಅಮೃನೊಂದಿಗಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳೇ ಪ್ರಮುಖ ವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡರೂ ಯಾವ ಪಾತ್ರವೂ ವೈಭವೀಕೃತಗೊಳ್ಳದೇ, ಇಡೀ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯು ತನ್ನ ಓದುಗರ ಮುಂದೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಥಾ ಹಂದರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಎಳೆಯಾಗಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯು ನೀಡುವ ವಿವರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕಥೆಯು ಸುಮಾರು 80-90 ದಶಕದ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು ಅಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರವೇಶ, ಸಿನಿಮಾ, ದೂರದರ್ಶನ, ದೂರವಾಣಿಗಳ ಹಠಾತ್ ಆಗಮನದ ತರುವಾಯ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿಣಿಯಾದ ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಳನೋಟವನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ವಯೋಮಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಗಳಿಗೆ ಕಂಕಣ ಭಾಗ್ಯ ಕೂಡದೇ, ಮದುವೆಗೆ ಬಂದ ತಂಗಿಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಣ್ಣನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮರೆತು ಕಳವಳವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯು ತಾಯಿಯ ಹೃದಯದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಮೇಯವಾದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿಸಿ ಕೊರಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಶ್ಯವೂ ಓದುಗರನ್ನು ಭಾವ ಪರವಶವರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಣ್ಣನ ಮದುವೆ, ಅತ್ತಿಗೆಯ ಆಗಮನದಿಂದ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಆಳುಕದೆ ಚೊಚ್ಚಲ ಬಸುರಿಯ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅತ್ತಿಗೆಯ ಹಡೆಯುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನದೇ ಮಗು ಎಂದು ಸಾಕುವ ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯ ಮಾತೃವಾತ್ಸಲ್ಯವು ಸ್ವೀಕರಣದಾಯಕ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಹಣಬರಹದ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯದ

ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯು ಮದುವೆಯ ಕನಸನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯು ಭಾವುಕ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಗಟ್ಟಿಗಿತ್ತಿ. ಇವಳ ಪ್ರಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಣ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುವುಗಳು ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ತನ್ನ ಹೆತ್ತವರ ಸಂಸಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ ಕಾಣುವ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮರೆತ ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯ ಪಾತ್ರವು ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿ ಚಿತ್ತಶಕ್ತಿಯ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಭಾವ ಪ್ರವಾಹದ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯ ಅಂತರಂಗದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅಂತಹ ಪಳಗಿದ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಮೂಕವಾಗಿ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರದಷ್ಟು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಭಾವೋದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಕುಲದ ಸಂಕಟವೆಂದು ಓದದೆ, ಒಬ್ಬ ನಿರ್ವಾರ್ಥ ಸ್ತ್ರೀಯ ನಿತ್ಯ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಅವಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವೈಚಾರಿಕ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಕಾದಂಬರಿ 'ವಿಳಾಸ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ'.

ವಿಳಾಸ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ

ವಿಳಾಸ ಬದಲಾಗಿದೆ: (ಕಾದಂಬರಿ)

ಲೇಖಕರು: ವಸುಮತಿ ಉಡುಪೆ
ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಅಂಕಿತ ಮಸ್ತಕ

ಪ್ರಮೇಯ: (ಕಾದಂಬರಿ)
.....
ಲೇಖಕರು: ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ
ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಅಂಕಿತ ಮಸ್ತಕ

- ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಬದುಕು
ಚಂದವೆ ಇನ್ನು
ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
ಕಳೆವಾಗ ಹೊತ್ತು
ಪ್ರೀತಿ
ಸುಧೆಯೊಡನೆ!

ಮಾಗಿದ ಪ್ರೀತಿ
ನೇಸರನ ಹೊಂಗನಿಸಿನ ಭಾಯಿಯು
ಮತ್ತಷ್ಟು ರಂಗೇರಿಸುತ್ತಿದೆ
ಹೊಸ ಆಶಾಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ
ಮುದ್ದಾದ ಮಗುವಿನ ಆ ನಗುವಿಗೆ
ಪುಟ್ಟ ಹಸು ಮನಸೋತಿದೆ..

ಕಿಟಕಿಯ ನಡುವೆ ಹಾಯ್ದು ಹೋದ
ಕಿರಣಗಳು ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿನ ಕಾಣ್ಕೆಗೆ
ಮುತ್ತಿಡುತ್ತ ಹುಸಿನಗೆ ಬೀರುತ್ತಿವೆ
ಪುಟ್ಟ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ..

ಎರಡು ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನಕ್ಕೆ
ನೇಸರನ ಕಿರಣಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ
ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ನಗೆ ಬೀರುತ್ತಾ
ಮತ್ತಷ್ಟು ಹರಸಿ, ಹಾರೈಸಿವೆ..

ದೀಪಾ ಆಶಿ

ಕರು ನೀನು ಗೌರಿ ಅಮ್ಮನೊಡಲಲ್ಲಿ
ಹೋಲುತಿರೆ ರೂಪವದು ಅವಳೆ ಎಂಬಂತೆ!
ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಮನೆಯು ನಿನಗಂತೆ ನೋಡು
ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೂವಂತೆ!

ಆಟ ಪಾರಗಳೆಲ್ಲ ನೂರಾರು ಇರಲು
ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ದಾರಿ ಅಂಗಳದ ಬದಿಗೆ!
ದನಿಯು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ ನೀನೆ ಕರೆದಂತೆ
ಹುಲ್ಲಗೊಂಚಲನೆಳೆದು ತರುವೆ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ!

ಮುದ್ದುಗೊಂಬೆಯ ಹಾಗೆ ನೀನೆ ಇರುವಾಗ
ಒಡನಾಟ ಇನ್ನೇಕೆ ನಿರ್ಜೀವದೊಡನೆ!
ಬದುಕು ಚಂದವೆ ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
ಕಳೆವಾಗ ಹೊತ್ತು ಪ್ರೀತಿ ಸುಧೆಯೊಡನೆ!

ಆಶಾ ಹೆಗಡೆ

ಎರಡು ಜೀವಗಳು. ಈ ಎರಡು
ಜೀವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮ್ಯತೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು.
ಎರಡೂ ಕೂಡ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ
ಲೋಕವ ಕಾಣಬೇಕಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ
ಜೀವಗಳು ಕೂಡ ಮುಗ್ಧತೆಯ
ಆಗರವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಸೋಜಿಗವನ್ನು
ಕಾಣಬೇಕಿದೆ ಅಂತೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ
ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ದಾಟಬೇಕಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ
ಜೀವಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆತಿವೆ.

ಚಿತ್ರ ಮಾತಾಡಿದೆ..

‘ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಸಾವಿರ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮ’ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ‘ಮಂದಾರ’ ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ಪುಟಾಣಿಯೊಬ್ಬಳು ಕರುವಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿದ
ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಕವಿತೆ, ಕಥೆ ಅಥವಾ ಬರಹದ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿ
ಕಳುಹಿಸಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಆಹ್ವಾನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದು
ಆಯ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳು/ಬರಹವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗೋವು ಮತ್ತು ನಾನು

ನಂಜೆ ಇಷ್ಟೊತ್ತಾಯ್ತು
ದನ ಇನ್ನೂ ಮನೆಗೆ
ಬಂದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಮ್ಮ
ಹೇಳಿದಾಗ, ಮೇಯಲು
ಹೋಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ
ಹೋಯ್ತೋ ಅಂತ
ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹುಡುಕಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು
ಈಗಲೂ ನೆನಪಿದೆ. ದನ ಕರುಗಳನ್ನು ಮನೆಯ
ಸದಸ್ಯರಂತೆಯೇ ನೋಡಿದ್ದಿ.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮೇಯಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ
ಬರ್ತಾವೆ ಅಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದ
ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ! “ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ
ಹೋಗಲ್ಲಾ ಮನೆಗೇ ಬರ್ತಾವಾ?” ಅಂತ..

ಸಣ್ಣ ಕರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ
ಹೋಗಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆಯೇ
ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದು ಕರುಗಳು.
ಅವುಗಳ ಕುಣಿತ ನಮಗೂ ಮಿಷಿ.

ಹಾಲು ಕರೆಯುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಕರುಗಳಿಗೆ
ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ. ಹಾಲು ಕುಡಿದ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ
ಜೊತೆ ಅವುಗಳ ಆಟ (ಅಥವಾ ಅವುಗಳ
ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಆಟ) ಕರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂಡ್ಡ
ದಾಗುವ ತನಕ ತೋಟದಲ್ಲೇ ಮೇಯಲು
ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ದನಗಳ ಜೊತೆ ಹೊರಗಡೆ
ಮೇಯಲು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಕರು ಹಾಕುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು
ಊರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಕಡಿಮೆ. ಅಮ್ಮ ಪೋನಿನಲ್ಲಿ
ಕರು ಹಾಕಿದ ವಿಷಯ ಕೇಳಿ ಮಿಷಿ ಪಡ್ಡಾ
ಇದ್ದಿ. ಅವತ್ತೊಂದಿನ ಊರಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ.
ಅಮ್ಮ-ಅಪ್ಪ ಅವಾಗವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ

ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, “ಗಂಗೆ
ಇವತ್ತು ಕರು ಹಾಕೋದೇನೋ ಬಹಳ
ಸುಸ್ತಾದಂಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ” ಅಂತಿದ್ದು ಅಮ್ಮ.
ರಾತ್ರಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಘಂಟೆಗೂ
ಕೂಡ ಅಲಾರಂ ಇಟ್ಟೊಂಡು ನೋಡಿಕೊಂಡು
ಬರ್ತಿದ್ದು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂತೆ ಅವೂ ಇದ್ದವು. ಕರು
ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಬಾಣಂತಿ ಆರೈಕೆ, ಗಂಜಿ,
ಖಾರ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮಕ್ಕಳು ಹಲ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ
ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು
ಮಾತಾಡಿಸಿದರೆ ಹಲವಲ್ಲಾ ಮಾಯ.. ಅಲ್ಲಿ
ದನಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು, ಮಾತಾಡುವುದು
ಮಾಡುವುದೇ ಒಂಥರಾ ಮಿಷಿ.

ಮನೆಯ ನಾಯಿ ಮತ್ತು ದನಗಳು ಒಳ್ಳೆ
ಜೋಡಿ, ನಾಯಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು
ಇದು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯ ಅಂತ, ಬೇರೆ
ದನಗಳು ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ಬಂದರೆ ಜೋರು
ಮಾಡಿ ಓಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಮನೆಯ ದನಗಳಿಗೆ
ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಿತ್ತು..

ಒಮ್ಮೆ ಗಂಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ,
ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ
ಊರಿನವರು ಒಬ್ಬರು ಮನೆಗೆ ಬಂದು
ಹೇಳಿದರು, ಆ ಫೀಲ್ಡ್ ಹತ್ತಿ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಿದ್ದು
ಗಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಅಂತ. ಆಮೇಲೆ
ಆಟೋದಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ್ವಿ, ಎಷ್ಟು
ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಆದ ಬೇಸರ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ..

ಆದರೆ, ಈಗಿನ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು
ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ
ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು ಆದರಾಚೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.
ದನ-ಕರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ
ಇಲ್ಲ. ಅದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಜೊತೆ
ನಂಟೇ ಇಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಬದುಕು
ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಲಾಭದ ಯೋಚನೆಯೇ
ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದನ-ಕರುಗಳನ್ನು
ಮುದಿಯಾಯ್ತು ಅಂತ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ,
ಅದನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ,
ಇದು ನನ್ನ ಆಯ್ಕೆ.

ರಕ್ಷಿತಾ ಎ ಹೆಗಡೆ
ನಂದೋಡಿ

ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಮುಂಜಾನೆ ಮಾತು..

ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಹುಲ್ಲು
ತಿನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಿನ್ನು
ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ತಿನ್ನೋಕಾಗಲ್ಲ,
ನಂಗೊತ್ತು ನಾನೂ ಹುಟ್ಟಿ ತುಂಬಾ ವರ್ಷ ಆಗಿಲ್ಲ,
ಅದರೂ, ಮೆಚ್ಚಬೇಕು, ಅಮ್ಮ ಊಟ ಮಾಡ್ತಿಲ್ಲ
ಅಂದ್ರೂ ನಡೆಯುತ್ತೆ, ಸಿಟ್ಟು- ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ..
ಏ! ಹೇಳೋ,
ಹೊಸಾ ಬಟ್ಟೆಲಿ ಚನಾಗಿ ಕಾಣ್ತಾ ಇದೀನಾ?
ನೀನೂ ಇದೀಯಾ, ಬಟ್ಟೆನೇ ಹಾಕಲ್ಲ..!
ಗೆಜ್ಜೆ.. ಗೆಜ್ಜೆ ಹೇಗಿದ್ದೋ?
ಅಪ್ಪಿಗೆ ಹೇಳಿ ನಿಂಗೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಿಸೀನಿ..
ನೋಡು.. ಸೂರ್ಯ ಕಾಣುವೆ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ,
ಕಪ್ಪಾಗಿರೋ ಪಚ್ಚ ಬಾಳೆ ಕೊಡ್ತೀನಿ ಯಾರ್ಗೂ ಹೇಳ್ಬೇಡ
ಹುಶಾರಿಲಂತ ನೆವ ಮಾಡಿ ನಾನಿವತ್ತು ಶಾಲೆಗೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ..
ಏನ್ ಗೊತ್ತೇನೋ..
ನಿಂಗೇ ಈ ಕೊಟ್ಟೆಲಿ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಾಡಿದಾರೆ
ನಂಗೂ ಶಾಲೆಗಲ್ಲೋದೆ ಹಾಗೆ ಅನ್ನುತ್ತೆ..
ಬೇಡ ಬೇಡ ಅಂದ್ರೂ ಅಮ್ಮ ಹಾಕೋ ಒಡೆ,
ಮಣ ಭಾರ ಪಾಟಿ ಚೀಲ, ಸಾಕ್ಸ್-ಬೂಟು..
ಅಲ್ಲಾ.. ಇಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದಿನ ಇಡಿ
ಆ ಬೂಟು ಹಾಕೊಂಡು ಹೆಂಗೆ ಕೂರ್ತಾರೋ?
ನಂಗೇ ಓಡಬೇಕು.. ಕಟ್ಟಿರೋ ಕೂದನ್ನ ಬಿಚ್ಚಿ
ಖಾಲಿ ಕಾಲನ್ನ ಛಂಗನೆ ನೆಗೆದು , ಕೈಯನ್ನ ಚಾಚಿ ಓಡ್ಬೇಕು..
ಗೆಜ್ಜೆ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಜನ ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗೋ ಮುಂಚೆ
ನಾನು ಮಾಯ ಆಗಿಬೇಕು..
ನಿನ್ನೂ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ, ಬರ್ತೀಯಾ ತಾನೆ?

ಪ್ರಸಾದ
ತೃತೀಯ ಬಿಎಸ್ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಎಸ್ ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜು ಉಜಿರೆ

ನಿರ್ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರೀತಿ

ಶಾಲೆ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದ ಪುಟ್ಟ
ಪಾಟಿ ಚೀಲ ಎಸೆದು ತಿಂಡಿಯೂ
ತಿನ್ನದೇ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಓಡುವುದು
ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಂಬಾ
ಅನ್ನುವುದು.. ಇದೇ ಇರಬಹುದೇ
ನಿರ್ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರೀತಿ..

ಮೊಬೈಲು, ಪಜಲ್ಲು
ಎಂದಿಗೂ ಮುಗಿಯದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಾಂ
ಚಾನಲ್ಲಾ.. ಇದ್ದುದೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟೂ ಓಡಿ
ಬರುವ ಪುಟ್ಟ..
ಹಗ್ಗ ಬಿಚ್ಚಿದ ಘಳಿಗೆಗೇ
ಇಡೀ ಅಂಗಳವ ಸುತ್ತಿ ಒಣಗಲಿರುವ
ಅಡಿಕೆಯ ಕೆಡವಿಯೂ ಫಕ್ಕನೆ
ಪುಟ್ಟಿಯೆಡೆಗೆ ಮರಳಿ ಮೈಯ
ನೆಕ್ಕುವ ಕರುವು

ನಿರ್ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಇದಲ್ಲವೇ
ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ವಿಷಯ ಬಿಡಿ ಇದೆಲ್ಲ
ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಿತೆಂದು ಕರುವ
ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ
ಮಗುವ ಹೋಂ ವರ್ಕಲಿ ಕಟ್ಟಿ
ಕೂಡಿಸುವ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲ್ಲ.. ಇಲ್ಲ..

ಕರು ಹುಟ್ಟಿದಾಕ್ಷಣ ಅದು ಗಂಡೋ
ಹೆಣ್ಣೋ
ಹಣುಕಿ ನೋಡಿ ಲಾಭ ಗುಣಿಸುವ
ನಮಗೆಲ್ಲ
ನಿರ್ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಅರ್ಥ ಆಗೋ
ಸರಕಲ್ಲ..

ನಾರಾಯಣ ಪೊಸ್ತುತ್ತು

ಅವಿಯ ಗಂಗಿ !

ಅಪ್ಪಿ ಮನೆಯ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ಗೌರಿ ಎಂಬ ಗೋಮಾತೆ.
ಗೌರಿ ಹಸುವಿನ ಮುಟ್ಟ ಕಂದನೇ,
ಗಂಗಿ ಎಂಬ ತನುಜಾತೆ.
ಗಂಗಿಗೂ.. ಅಪ್ಪಿಗೂ..
ಯಾರು ಅರಿಯದ ಸಂಬಂಧ.

ದೇವನೆ ಏನೋ ಮಾಡಿದ ಮೋಡಿ,
ಗಂಗಿ ಅಪ್ಪಿಯ ಅನುಬಂಧ.
ಓದಲು ಕುಳಿತರು, ಅಂಬಾ ಎಂದರೆ,
ಅಪ್ಪಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುವಳು.
ದಾಂಬನು ಹಿಡಿದು, ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡೆದು,
ಗಂಗಿಯ ಕೊಂಡಾಡುವಳು.

ಬೆಳಗಿನ ದೋಸೆ, ಗಂಗಿಗೂ ಆಸೆ,
ಅಪ್ಪಿಯ ಬರುವನು ಕಾಯುವಳು.
ಬಾಲವನೆತ್ತಿ, ಅಪ್ಪಿಯ ಮುತ್ತಿ,
ಮೆಲ್ಲನೆ ದೋಸೆಯ ತಿನ್ನುವಳು.
ಹಸಿರಿನ ಹುಲ್ಲು ಹಿಂಡಿಯ ಕಲ್ಲು,

ಗಂಗಿಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ
ತೋಟಕ ಹೋಗಿ, ಸೊಂಟವ ಬಾಗಿ,
ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದು ಕಷ್ಟ
ಕಷ್ಟದಿ ಸಾಗಿ, ತೋಟಕ ಹೋಗಿ,
ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ಯುವಳು.

ಬಾಲವ ಬಡಿಯುತ್ತ, ಮೈಯನು ತಿಕ್ಕುತ್ತ,
ಮೆಲ್ಲನೇ ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುವಳು.
ಅಪ್ಪಿಯ ಪ್ರೀತಿ, ಜಗಕದು ನೀತಿ,
ಎಲ್ಲರು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿಯನು.
ಪ್ರಾಣಿಯ ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಕರುಣೆಯ ತೋರಿಸಿ,
ಸಕಲವು ಕಾಣಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನು.

ಬೀರಣ್ಣ ನಾಯಕ ಮೊಗಟಾ

ಬಚ್ಚ ಸಿಕ್ಕಿದಾ!

ಬಚ್ಚನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ನೋಡಿದ್ದು ಈ ಎಲ್ಲ ನೆನಪಗಳು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಶುರುವಾಯ್ತು. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಈ ಬಚ್ಚ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಬಚ್ಚನ ನಿಜದ ಹೆಸರು ಬೇರೆನೋ ಇದೆ, ಆ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ನ್ಯಾವಾರೂ ಕರೆದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ನನಗದು ನೆನಪೂ ಇಲ್ಲ.

ಬಚ್ಚನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಯಾವ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಚ್ಚ! ಅದೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನಾನೇ ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಟವೆಲ್ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಊರಲ್ಲ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದವ ಅವತ್ತು ಪ್ಯಾಂಟ್ ಧರಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು ಬೇರೆ ರೀತಿಯೇ ಕಂಡ. ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎಸ್ಕೇಟರ್‌ನ ಸರಸರ ಹತ್ತಿ ಯಾವುದೋ ಅಂಗಡಿ ಹೊಕ್ಕುಬಿಟ್ಟು.

ಬಚ್ಚ ಕುಂದಾಪುರದವನು. ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ತಂಡದವರ ಪೈಕಿಯಲ್ಲಿ ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ದೀಪಾವಳಿಯ ಮರುದಿನ ತಂತಮ್ಮ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಬ್ಯಾಗು, ಅದು ಇದು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಶೇರುಗಾರನನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಎಂಟು ಹತ್ತರ ಗುಂಪೊಂದು ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಗ್ಗೆ ಮನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಚಹಾ ತಿಂಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ ನಂತರ ಮನೆಯ ಹಿಂಬದಿಯ ಬ್ಯಾಗಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಬಿಡಾರದತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಊರು ತುಂಬ ಬರೇ 'ಹೊಯ್ತ ಬತ್ತ' ಗಳ ಹಾಡೇ. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೀನು ಸುಟ್ಟ ವಾಸನೆ ನಿಕ್ಕಿಯೇ. ನಾವು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲೊಂದಿಬ್ಬರು ಹಾರ್ಸಿಕಟ್ಟಾ ಕಡೆ ಹೊರಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರು ಸಿಗುವುದು ಕಾನೂಕೊಪ್ಪ ವಿನಲ್ಲಿಯೇ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತುಂಬು ಕೈನ ಶರ್ಟು ತೊಟ್ಟು ಲುಂಗಿ ಉಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿದ ಕೂದಲ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಚಿ, ಕೈಲೊಂದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲವನ್ನು ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣದಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಡಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ ಸರನೆ ಹೋಗುತ್ತ ನೆಗೆ ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರೆಂದರೆ ಆದಂಥದೋ ಮಕ್ಕಳು ನಮಗೆ!

ವಾಪಾಸು ಬರುವಾಗ ಅವರು ಮರೆಯದೇ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ರಸಗುಲ್ಲ, ಶೇಂಗಾ ಪ್ಯಾಕೇಟುಗಳೆಂದರೆ ಬರಿ ಆಸೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿ. ಆಗಲ್ಲ ಎಷ್ಟೊಗೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬ ಆದಂಥದೋ ಹುಚ್ಚು ಅವರಂತೆಯೇ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂಬ ಖಿಯಾತಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟದ ನಂತರ ಅಪ್ಪ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ನಾವೂ ಅಪ್ಪನ ಬನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ಬಿಡಾರದಲ್ಲೊಂದು ಬೇರೆಯದೇ ಘಮವಿತ್ತು. ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಡೆ, ಸೋಗೆಯ ಮೇಲ್ಪಾಪಣೆ, ಅಡಿಕೆ ದಣ್ಣೆಗಳ ಮಂಚ, ಹೆರಕು ಚಾಪೆ, ಮರದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಹುಟ್ಟುಗಳು, ಅಲ್ಪಮಿನಿಯಮಿನ ಬೊಡ್ಡೆಗಳು, ಹಿತ್ತಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಬೆ ಹಾಯುವ ಹೆಂಡೆ, ಯಾವುದೋ ಹಾಡು ಗುನುಗುತ್ತ ಮಿಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಕರಿಯ, ಸೂರ, ದೊಡ್ಡ ಬಚ್ಚ ಮತ್ತು ಇಂಥದ್ದೇ ಮಜಾ ಹೆಸರುಗಳ ಇನ್ನೊಂದಷ್ಟು ಜನ. ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ನೋಡಿರದ ಬೇರೆಯದೇ ಲೋಕದಂತೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಅದು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಾವು ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೇ ಅವರು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಿರುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಗ ಅವರ ಬಾಳೆಯ ತುದಿಗಿದ್ದ ಒಣ ಮೀನು ನೋಡಿ ಇತ್ತೀ ಎನ್ನುತ್ತ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಓಡಿಬಂದಿದ್ದೆ.

ಬಚ್ಚನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ನೋಡಿದ್ದು ಈ ಎಲ್ಲ ನೆನಪಗಳು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಶುರುವಾಯ್ತು. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಈ ಬಚ್ಚ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಬಚ್ಚನ ನಿಜದ ಹೆಸರು ಬೇರೆನೋ ಇದೆ, ಆ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ನಾವಾರೂ ಕರೆದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ನನಗದು ನೆನಪೂ ಇಲ್ಲ. ಶೇರುಗಾರನ ತಮ್ಮನಾದರೂ ಬಚ್ಚನಲ್ಲಿ ಶೇರುಗಾರನಿಗಿದ್ದ ಗತ್ತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಶೇರುಗಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಬಿಡಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ತಾಕತ್ತಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೂ ಮುಳ್ಳನೆಂಬುವುದೇ ಅವನ ತನವಾಗಿತ್ತು. ಮಾತಾಡುವುದಿದ್ದರೂ ದೊಡ್ಡಕ್ಕೆ ದನಿಯೆತ್ತದೆ ಮಣ ಮಣ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಲೋಟ ಹಾಲಾಗಿ ಮನೆಗೆ

ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬಚ್ಚ ಅಮ್ಮನೋ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನೋ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗಿ ಹಾಲು ತಂದು ಅವನ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕುವಷ್ಟು ಹೊತ್ತೂ ಟಿವಿಯನ್ನು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ನೋಡಿರದವನಂತೆ ಶಿರಬಳಿಯಾಚೆಯೇ ನಿಂತು ಕಣ್ಣು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಚೊಳಚಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮನೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಗೌರಿಯ ಮಗಳು ಚೊಳಚಿ. ಅವಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಬಚ್ಚನ ಕಿವಿಗಳೇ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನಗಾಗ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಚ್ಚನಿಗೆ ಅವಳೆಂದರೆ ಇಷ್ಟ ಎಂದು, ಅವಳು ಅಡಕೆ ಸುಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಅಡಕೆ ಹೆಕ್ಕಲು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಬಚ್ಚ ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಕೊಯ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚ ಕಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕೊನೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸಂಕ ದಾಟುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಹೊರಡಕೆ, ಹಣ್ಣುಡಕೆ ಬೇರೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕರಿಯ, ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಸೂರ 'ಬಚ್ಚ' ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಗ ಅಲ್ಲೇ ಏನೋ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತ ಕೂತಿರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನಣ್ಣ ಮತ್ತು ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಲು ಉಳಿದುಕೊಂಡ ನೀರುಭಾವ ಇಬ್ಬರೂ 'ಬಚ್ಚೋ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದ್ದಾವುದರ ಹಿಂದೆಮುಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನೂ ಅವರ ಜೊತೆ ದನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಚೊಳಚಿ ಅಡಕೆ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಅಣ್ಣನಿಗೂ, ನೀರುಭಾವನಿಗೂ

ಬಚ್ಚ ಕುಂದಾಪುರದವನು. ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ತಂಡದವರ ಪೈಕಿಯಲ್ಲಿ ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ದೀಪಾವಳಿಯ ಮರುದಿನ ತಂತಮ್ಮ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಬ್ಯಾಗು, ಅದು ಇದು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಶೇರುಗಾರನನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಜನರ ಗುಂಪೊಂದು ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಗ್ಗೆ ಮನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಚ್ಚ ಮಾತ್ರ 'ಏ ಮಳ್ಳನ್ನ..' ಎಂದು ನಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಬಚ್ಚ ಬಂದರೆ 'ಚೊಳಚಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು, ಚೊಳಚಿ ಬಂದರೆ 'ಬಚ್ಚ' ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಣ್ಣ ಮತ್ತು ನೀರುಭಾವನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾನು ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಚೊಳಚಿಯಿಂದ ಬೈಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಬಚ್ಚ ಕಿವಿಯ ಬಳಿ ಬಂದು "ಹಣ್ಣೆ ಆಪ್ತ ಲಾಯ್ಡ್ ತುಳಸಿ ಹೇಳಿ ಹೆಸರಿತ್ತು, ಅದಂತೆ ಅದು ಚೊಳಚಿ" ಎಂದು ನಕ್ಕಿದ್ದ.

ನನಗೂ ಒಂಭತ್ತನೆ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆಯೇ ಇದ್ದಲ್ಲದರ ಒಳ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕೂತಿರುತ್ತಿದ್ದ ಮನವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಹಿಡಿದು ನನಗೆ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಕಾಡಿಸಿದಾಗ ಚೊಳಚಿ ಸಿಡುಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಾನೂ ಸಿಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅತ್ತಿಗೆಯರು, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಹುಡುಗರು 'ನೀರು ಭಾವನೇ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಕೂಸೇ' ಎಂದು ಕಾಡಿಸುವಾಗ ಬಚ್ಚ ನಾಚುವಂತೆ ನಾನೂ ನಾಚುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಂಡದವರು ಬಂದಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಚ್ಚನನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು ಚೊಳಚಿ ಬಂದಾಗ ಹೇಗಿರುತ್ತಾನೆಂದು ನೋಡಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೇಡಿಗೆ ಮೇಲೆ ತಂಡದವರಲ್ಲ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದಾಗ ಬಚ್ಚನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಅಂಗಳ ಗುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚೊಳಚಿ ಮೇಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಲ್ಲ ನಗುತ್ತ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಚ್ಚನೂ ಅವನಷ್ಟಕ್ಕವನೇ ನಗುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಕೊನೆಕೊಯ್ತಿನಲ್ಲಿ ದಿನಾ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗಲ್ಲ ಮಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಅಡಕೆ ಸುಲಿಯುತ್ತ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದಳು ಚೊಳಚಿ. ಆಗ ಬಚ್ಚ ಕೊನೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಾನು "ಬಚ್ಚ ಬಂದ ಬಚ್ಚ" ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಉಸುರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಳು ಯಾವತ್ತಿನಂತೆ ಅಡಕೆ ಸಿಪ್ಪೆ ಎಸೆಯದೇ, "ಕೂಸೆ ನಿನ್ ಕಾಲ್ ಮುದುರ್ ಕೈಗ ಕೊಡ್ತೆ" ಎನ್ನದೇ 'ನೀರು ಭಾವ' ಎಂದು ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಸುಮ್ಮನಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನಗಾಗ ನೀರು ಭಾವ ಎಂದರೆ ಬರೇ ಇಷ್ಟವಾಗಿತ್ತೇ? ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಹೊಸವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವನ ಕಾಲೇಜಿನ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರೇ ಬರೆಯದೇ ಗ್ರೇಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡೊಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಯಾರು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ಅವನು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಳಗೊಳಗೇ ಮಿಷಿಪಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮುಗಿಸಿ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಭಾವ ಮತ್ತು ನನ್ನಣ್ಣ ಕಾಲೇಜು ಮುಗಿಸಿ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಲ್ಲ ನೀರು ಭಾವ ನನ್ನ ಬುರುಡೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಡೆದು ಪಾಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗಂತೂ ಹೇಳತೀರದ ಮಿಷಿ ಇನ್ನು ರವಿವಾರ ಅವನು ಮತ್ತು ಅಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟ ಬ್ಯಾಗ ತಿರುಗಲು ಹೊರಟರೆ ನಾನೂ ಹೆರ ಮಾಡಿ ಜೊತೆಗೇ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ತಲು ನೀರು ಭಾವ ಮರ ಹತ್ತಿದರೆ ನಾನು ಲಂಗದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ್ಣಿನ ಗೊಂಚಲು ಬೀಳಿಸಿ ಕಡಕೆಗೆ ಹಣ್ಣು ತಿಂದು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಲಂಗವೆಲ್ಲ ನೇರಳೆಯ ಕಲೆಯಾಗಿ ತೊಳೆದರೂ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಜೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅತ್ತೆ ಅತ್ತಿಗೆಯರೆಲ್ಲ ಅಜ್ಜನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ನೀರುಭಾವನದು ಉಲ್ಟಾ. ಅವನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗಂತೂ ಈ ರಜೆ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲೂ ಆ ವರ್ಷ ಅವನು ಸೆಕೆಂಡ್ ಖಿಯೂಸಿ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲೇ ಎಕ್ಸಾಮು ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಆ ವರ್ಷದಷ್ಟು ನೀರಸವಾದ ವರ್ಷ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಅನಿಸಿತ್ತು.

ಗೊಬ್ಬರ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಯಾವತ್ತೋ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಿದ್ದ ತೆಗೆನ ಕಾಯಿಗಳು, ಕಸದ ಜೊತೆ ಹೋದ ನನ್ನ ಕೈಪುಳಗಳು, ಹಳೆಯ ಬಳೆಗಳು, ಅಣ್ಣನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬಾಲು ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಸಿಗುವುದು ಮಾಮೂಲು. ಅವತ್ತು ನೀರುಭಾವನ ಹಳೆಯದೊಂದು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಬಚ್ಚ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು "ನಿಂದಾ ನೋಡು ಹಣ್ಣೇ" ಎಂದು ತೊಳೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ನೀರುಭಾವ ಬಂದಾಗ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನೂ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಭಾವ ಬರುವುದೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಜನ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಂದು ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದ. ಅದೇ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಸಿಕಟ್ಟಾದ ಗೌಡರ ಬ್ಯಾಗಿನಲ್ಲಿ ಪೆಡರ್ನ ಮೇಳದವರ ನಾಗವಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವಿದ್ದಾಗ ನೀರು ಭಾವ ಅತ್ತೆಯ ಜೊತೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಸಂಜೆ ಏಳೆಂಟು ಸ್ವೆಟರು ಹಾಕಿ ನಾನು, ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಅಣ್ಣ ನೀರು ಭಾವ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ಅತ್ತೆ ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೌರಿ, ಚೊಳಚಿ, ಮತ್ತವಳ ತಮ್ಮ ಸುರೇಶ್ ಹಾರ್ಸಿಕಟ್ಟಾಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಹೊರಟೆವು.

ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯ ಟಿಕೆಟಿನ ಆರಾಮ ಕುರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯಕ್ಷಗಾನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕುಡಿದು ಟೈಟಾಗಿದ್ದ ಕರಿಯ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣನ ಕೈಗೆ ಶೇಂಗಾ ಪ್ಯಾಕೇಟು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದ. ಇನ್ನು ಬಚ್ಚನಂತೂ ಯಕ್ಷಗಾನ ನೋಡಿದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದರ ಚೊಳಚಿಯನ್ನಂತೂ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಅವಳು ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಗುಡುಗುಡಿ ಅಟಿ ನೋಡಲು ಎದ್ದಾಗ ಅಣ್ಣ ಮತ್ತು ನೀರು ಭಾವನೂ ಹೊರಟಿದ್ದರು, ಆಗ ನಾನು ಹಟ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ ಬೋಟಿ ಪ್ಯಾಕೇಟು ಕೊಂಡು ನಂತರ ಅಣ್ಣನ ಬಳಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅಣ್ಣ ನೀರು ಭಾವ ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಾವಲಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಣ್ಣ ನೀರುಭಾವನಿಗೆ 'ಎನ್ನಿ ಎನ್ನಿ' ಎಂದು ಕಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅದೇನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾಗ ನೀರುಭಾವ ಹೇಳಬೇಡ ಎಂದು ತಾಕೇತು ಮಾಡಿದ್ದ. ಹುಬ್ಬಿ ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಅನುವ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನೀರು ಭಾವ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಕಡೆಗೂ ಅಣ್ಣ ಹೇಳಿದ್ದ. ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇನೋ ಒಂಥರ ಬೇಜಾರು. ಬೋಟಿ ಪ್ಯಾಕೇಟನ್ನೂ ಒಡೆಯದೇ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಪ್ಪನ ಭುಜಕ್ಕೆ ಒರೆಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಮರುದಿನ ನೀರು ಭಾವ ವಾಪಾಸು ಹೊರಟರೂ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಕಂಪಾಸು ತೋರಿಸಲೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ಕಟ್ಟಲ ಮೇಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ

ನನ್ನನ್ನು ಗೊಬ್ಬರಗುಂಡಿಯ ಮುರ್ಕಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದರೂ ಚೊರೂ ತಿರುಗಿ ನೋಡದೇ ನೀರುಭಾವ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದ.. ಮನಸ್ಸಿನದ ಹೋಗಿದ್ದನೇ..? ಉತ್ತರ ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಅದೇ ವರ್ಷ ಚೊಳಚಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೌರಿ ಗಂಡು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ವಿಷಯ ಬಚ್ಚನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವನೂ ತಂಡಾಗಿದ್ದ ನಾನೂ ಬಚ್ಚ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲ ಚೊಳಚಿಯನ್ನು ಕಾಡಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಡದವರು ಊರಿಗೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟರು. ಚೊಳಚಿಯೂ ಗದ್ದೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಎಸ್ಕೆಲಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಓದುವುದೊಂದೇ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು, ನೀರು ಭಾವನ ಸುದ್ದಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕಂಪಾಸನ್ನೂ ಮೇಲಿನ ಮೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆ ವರ್ಷದ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ತಂಡದವರು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಲ್ಲ ಚೊಳಚಿಯ ಮದುವೆಯಿತ್ತು. ಗೌರಿ ತಂಡದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮದುವೆಗೆ ಕರೆದಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಬಚ್ಚ ಜ್ವರ ಎಂದು ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ. ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪನ ಹೊರತಾಗಿ ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಬಚ್ಚ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಂಡಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮನೆಗೆ ಟೀವಿ ನೋಡಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರ ತೆಗೆಯುವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಉತ್ಸಾಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮೇ ತಿಂಗಳೂ ಮುಗಿದು ನಮ್ಮನೆಯ ಅಟ್ಟವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಚಾಲಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಹಾಸಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮರುದಿನವೇ ತಂಡದವರು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಊರಿಗೂ ಹೊರಟಿದ್ದರು, ಹೊರಡುವಾಗ ಶೇರುಗಾರ "ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬರುವು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಬಳಿ ಹೇಳಿದ್ದ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೊದಲಿನಷ್ಟು ಜನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಮುಂಬೈಗೆ ಹೋಗಿ ಹೋಟೆಲ್ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲೂ ಎರಡುಮೂರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೂ ಲಾಭವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ತಂಡದವರು ಬಂದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಕೇರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ತಂಡದವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಂಡದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಊರಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೇ ಮಳೆಗಾಲದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಕೇರಿಯವರನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು, ಆಗಲ್ಲ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೇಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಮರುವರ್ಷ ತಂಡದವರು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಪ್ಪ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕೆಂದು ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಫೋನು ಮಾಡಿದ್ದಾಗ, ಶೇರುಗಾರ "ಆಗುದಿಲ್ಲಾ ಹೆಗ್ಗಡ್ಡು. ಬಚ್ಚಂದೂ ಮದ್ದೆ ಆಯ್ತು, ನಂಗೂ ಕಾಲು ನೋವು, ಮತ್ತೆ ಜನವೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದಿದ್ದನಂತೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ "ತಂಡದವರಾಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇನ್ನಾವೊ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂದು. ಅದು ನಿಜವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಚೊಳಚಿಯ ಗಂಡ ಸತ್ತು ಅವಳು ಮಕ್ಕಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸಾಗಿದ್ದಳು. ಆ ನಂತರ ನಮ್ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಳು, ಆಗಾಗ ಬಚ್ಚನನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. "ಅಯ್ಯೋ ಆ ಬಚ್ಚ ಮುಳ್ಳ ಆಗಿದ್ದ" ಎಂದು ನಗುತ್ತಿದ್ದಳು. "ನನ್ನೇ ನೋಡಿದ್ದೆ, ಚೊಲ್ ಚೊಲೋ ಕೊನೇನ ತಂದು ನನ್ ಕಾಲ್ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. "ಮಟನ್ ಮಾಡ್ತಾಗ ನನ್ ಕೇರಿಗ ಬತ್ತಿದ್ದೆ ಆಗಂತೂ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಜೀವ ತಿಂತಿದ್ದ. ಈಗ ಮದ್ದೆ ಆಗಿ ಮಕ್ಕಾಗಿರ್ತವೆ ಬಿಡು" ಎಂದು ಮೂತಿ ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಪಾಲಿಗೆ ಬಚ್ಚನ್ನೊಬ್ಬ ಮುಳ್ಳ. ಇನ್ನು ನನಗೆ ಲವ್ ಗುರುವೇ..? ಬೇಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ನನ್ನಷ್ಟೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಈ ಬಚ್ಚ ಚೊಳಚಿಯರ ಕಥೆ ನೆನಪಾದಾಗೆಲ್ಲ ನೀರುಭಾವನ ಮೇಲೆ ನನಗಿದ್ದ ಸಳತೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಉಳಿದು ಹೋದ ಗೊಬ್ಬರಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಅವನ ಲಿಂಬು ಬಣ್ಣದ ಕಂಪಾಸೂ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂವತ್ತಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಬಾಕಿ ಇದೆಯೆಂದು ಅಮ್ಮ ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಮದುವೆ ಆಗು ಎಂದು ತಲೆ ತಿನ್ನುತ್ತ "ನೀರು ನಿಂಗಂತಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಡ, ಅವನ ಮನೇಲೂ ಕೂಸು ಹುಡುಕಿದ್ದ ನೋಡೂ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಮಾತ್ರ "ಶೀ.. ನೀರುಭಾವ ಬ್ಯಾಡ" ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇತ್ತೇ? ಚೊಳಚಿಯೂ "ಕೂಸೇ ಭಾವನೇ ಐದಾನು, ಮದ್ದೆ ಆಗು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಹೌದು ನನಗಾಕೆ ನೀರು ಭಾವ ಬೇಡವಾದ..? ಬಹುಶಃ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಅಗ್ಗಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದಕ್ಕೆ? ಅಥವಾ ಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ? ಡಿಗ್ರಿ ಓದಲು ಹುಬ್ಬಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಾರಿದ ಮೇಲೇ ಅವನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಮಾತಾಡದೇ ಬದಲಾಗಿದಕ್ಕೇ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕವನಗಳು ಮನದಲ್ಲರಳುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾವಪೂರ್ವ

ಪ್ರಧಾನ್ ಎನ್. ನಂದಾ

ರಜೆ ಸಿಕ್ಕು ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವುದು ಎಂಬ ಗೊಂದಲದಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮನೆತುಂಬ ಪುಸ್ತಕ ತುಂಬಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಗತಿ ತಾನೆ? ಅಷ್ಟೂ ಪುಸ್ತಕ ತಂದಿಟ್ಟು ಓದಿದ್ದ ಅಪ್ಪ ಎಂದಾದರೂ ತಾವೇ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಯೋಚಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆ ಕನಸು ಕೊನೆಗೂ ನನಸಾಗಿದ್ದು ಈ ರಜೆಯಲ್ಲಿ.

ಈ ಬಾರಿ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿ ಪುಸ್ತಕ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವಾಗ ಧೂಳಿಡಿದ, ಅರೆಬರೆಯಾಗಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡ ಒಂದು ಕಿಂಗ್ ಸೈಜ್ ನೋಟ್‌ಬುಕ್ ಸಿಕ್ಕಿತು. ತೆರೆದು ನೋಡಿದರೆ ಅಪ್ಪನ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದ್ದವು. ಆ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಅವರದ್ದೇ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 15-17 ವರುಷ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಶಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಬರೆದ ಮಹಾಗ್ರಂಥ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬರೆಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಓದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು.

ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಮೊದಲ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿಳಾಸ ನನಗೆ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಅವರ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿದ್ದ. ಎರಡನೆ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ಹುಚ್ಚು ಮನದ ಹಲವು ಮುಖ' ಎಂಬ ಸಾಲು. ಪುಟಗಳನ್ನ ತಿರುವುತ್ತ ಅದು ಅಪ್ಪನ

ಹದಿಹರೆಯದ ಮನದ ಕವನ ಸಂಕಲನವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಕೊನೆ ಪುಟ ತಲುಪುವಾಗ ಯಾರೋ ಕೊಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಪತ್ರವೊಂದು ಕೈಗೆ ಜಾರಿತು. ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತೆರೆದು ಓದಿದರೆ, ಅನಾಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಅವರ ಕವನಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 'ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ಜ್ಞಾನ ಕೊಳೆಯುತ್ತದೆ, ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಜ್ಞಾನ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಸಾಲನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಸಾಲನ್ನು ಓದಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಭಾವವೊಂದು ಮನವನ್ನ ಆವರಿಸಿತು.

ನಂತರ ಅಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಸುತ್ತಿದಾಗ, ಆ 82-85ರ ಕವನಗಳೆಲ್ಲ ರಕ್ತ ಬಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಾಗಿ ಹಾರಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. (ಕವನಗಳು ಮನದಲ್ಲಿಳಿದು ಅರಳುವ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಫಾರ್ಮ್! ಓದಿದಾಗ, ನೆನೆದಾಗ - ಆ ಹೊಗಳಿಗೆ ನೀರೆರದಾಗಲೆಲ್ಲ ಮನದ ಬನದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.) ಅವರ ಕವನಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿ, ನೆನಪುಗಳ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿ, ಅಮ್ಮನ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕಾಲೆಳೆದು.. ಹೀಗೆ ರಜೆ ಕಳೆಯಿತು.

ಕಾಲೇಜು ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ ನಂತರವಾದರೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೊಂದು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ರಜೆ ಅನುಭವ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖುಷಿಪಡುವ ಹೊತ್ತಲ್ಲೇ.. ಇದಿನ್ನೂ ಸ್ವಡಿ ಹಾಲಿಡೇಸ್, ಎಕ್ಸಾಮ್ಸ್ ಅಭಿ ಭಿ ಬಾಕಿ ಹೈ ಎಂದು ನೆನಪಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಪಕ್ಕಕ್ಕಿಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನೋಡಬೇಕಷ್ಟೆ

(ಲೇಖಕರು ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್ ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿಎ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ)

ಚಂಚಲ ಮಾಯಾವಿ

ಮನಸ್ಸು ಮರ್ಕಟದಂತೆ. ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿಗಾದರೂ ಹಾರಲು ಅಂತರದ ಮಿತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಶರವೇಗದ ಸರದಾರ ಈ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟವೇ. ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಅದು ಸಾಧ್ಯ.

ಬಿಂದು ಅವಧಾನಿ

ನಮಗಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, 'ಮನಸ್ಸು' ಎಂದಾಕ್ಷಣ 'ಚಂಚಲ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದು. ಹಾಗೆ ಚಂಚಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾರು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ನಾವೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯಬಹುದೇನೋ! ಮನಸ್ಸೆಂಬುದು ಭಾವನೆಗಳ ತಾಣ. ಒಮ್ಮೆ ಬೇಸರ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಖುಷಿ, ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಆಳು, ಕೋಪ ಹೀಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ತನೆಗಳ ತಂಗುಡಾವೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು. ಕನಸಿಗೆ ಹೇಗೆ ಲಗಾಮು ಹಾಕಲಾಗದೋ ಮನಸಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ! ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕನಸಿಗೂ ಮನಸಿಗೂ ನಿಜ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ಶುಭವಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಬಹುದು.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯಾದರೆ, ಅದು ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ಆವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸೋಲಾದರೆ, ಅವರಿವರು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಧನಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಜಯತಾಲಿಯಾಗಬಹುದು. ಆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಎಂಬುದೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

'ಕೈಲಾಗದು ಎಂದು ಕೈ ಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತರೆ ಸಾಗದು ಕೆಲಸವು ಮುಂದೆ' ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಈಗಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಯಸ್ಸರವರೆಗೂ ಏನೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೂ 'ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ನಾವು ಏನೇ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎಂದು ನಂಬಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಮನಸ್ಸೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಆಗಿದೆ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳು ಸಹಜ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರಬಹುದು. ದೇವರೋ, ಸಂಬಂಧಿಗಳೋ ಇಲ್ಲವೇ ಆಪ್ತರೋ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಷ್ಟದ ದವಡೆಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಕುಳಿತರೆ

(ಲೇಖಕರು ಕುಮಟಾದ ಕಮಲಾ ಬಾಳಿಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಿಎಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ. ಬರವಣಿಗೆ, ಓದು, ನಿರೂಪಣೆ ಇವರ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು)

ನಗೆ ಮಂದಾರ

ನಂಜುಂಡ ಸ್ವಾಮಿ

ಎಲಕ್ಸನ್ ಟೈಮ್ ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಬಡ್ತೋರೋದು ನಮ್ಮ ಧಣಿ....ಗಿದ್ದಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡ್ತೋರೋದು...ಅಲ್ಲಾ....!!

"ಹಂಗಾದ್ರೇ ನಾವೂ ಹೋಗ್ತೀಕಾಗುತ್ತೇ"....!!

ಮಾಸದ ಸಾಲುಗಳು

ಅತ್ಯಂತ ಆಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಏಕಾಂಗಿಯೇ. ನಮ್ಮ ದುಃಖ ಕೇವಲ ನಮ್ಮದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿವರು ಅವರದೇ ಅನುಕೂಲ ಅವಲಂಬನೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೂ, ಆ ದುಃಖದ ಅಥವಾ ಸುಖದ ಪೂರ್ಣ ತೀವ್ರತೆ ತಟ್ಟುವುದು ಅನುಭವಿಸುವವನೊಬ್ಬನಿಗೆ. ಅವರವರ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ, ಸಮಯಾನುಸಾರ, ಸ್ವಾರ್ಥಾನುಸಾರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೋರಾಡಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು.

ನೇಮಿಚಂದ್ರ

'ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಿಯರಿ' ನೀಳ್ಕೆ

ಬರವಣಿಗೆಯಂತೆ ಓದು ಕೂಡ ಸೃಷ್ಟಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯೇ.

ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ

'ಶಿಕಾರಿ' ಕಾದಂಬರಿ

ಹನಿಸಿದ್ರು

ಪರಿಸರ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಡದಿಯ ಕೋಪ ಕೊಡಿಸದಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಸರ
ಭೂ ಮಾತೆಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳಿಗೂ ಬರುವುದು ಕೋಪ ಕಾಪಾಡದಿದ್ದರೆ ಪರಿ ಸರ

ಕಾಯಕ

ಯಾವುದು ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ? ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬರಲು ಹೇಳುವುದು ನಾಳೆಗೆ.

ಶ್ರೀಧರ ಕಾಡೂರು

Stepping into 16th year

100% RESULTS

Congratulations!

PUC TOPPERS -2023

Out of 40
28 DISTINCTION
12 FIRST CLASS

583
97.16%

563
93.8%

561
93.5%

559
93.1%

ADMISSIONS OPEN

PUC-CET-NEET

8TH, 9TH, 10TH - MATHS, SCIENCE

9008983294, 9900722108

ಗುಟ್ಟು ಕೇಳುವ ಮೊಬೈಲ್

ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕುತೂಹಲವಿದೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡಿರುವ ವಿಚಾರ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಟಿವಿ ನೋಡುವಾಗ ಮೊಬೈಲ್ ಲಾಕ್‌ಸ್ಟೇನ್ ಆನ್ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಗೂಗಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಾಯ್ಸ್ ರೆಕಗ್ನಿಷನ್ ಆ್ಯಪ್‌ಗಳು ಬ್ಯಾಕ್‌ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರೌಸಿಂಗ್ ಹಿಸ್ಟರಿ ಹಾಗೂ ಕೆಲ ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ಆ್ಯಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಸರ್ಚ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಆ್ಯಪ್‌ಗೆ ಲಿಂಕ್ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆಯ ಅಂಶಗಳು ಬೇರೆ ಆ್ಯಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಣುಕುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿಡುವ ಅವಕಾಶ ನಿಮಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನೆಗೆಟಿವಿಟಿ, ಅಶ್ಲೀಲತೆ, ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಆಗಾಗ ಜನರು ಬೈಯುವುದನ್ನು ಇದೇ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಪ್ರೋಫೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡವರ ಹರಟೆ ಕೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇಂತಹ ಋಣಾತ್ಮಕ ವಿಚಾರ ನಿಜವೇ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸಲ ನಿಮಗೂ ಅನ್ನಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಬಾರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮೆಳಗಿನ ಮನಸಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನೋಡುವ ಬಹುತೇಕ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯ ಪಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೇ ಸಿಇಒ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಕ್ಕೂ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಹರಟೆ ಕೆಟ್ಟಿಗೂ ಯಾವುದೇ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅಗಾಧತೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅದೇ ಹರಟೆಕೆಟ್ಟಿಯೇ ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಹರಟೆ ಕೆಟ್ಟಿಯ ಸುದ್ದಿ ಪಕ್ಕದ ಊರು ಅಥವಾ ಬೇರೊಂದು ಹರಟೆ ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಿದ್ದರೆ ನೆಂಟರ ಆಗಮನ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು. ಈಗ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕವಿದ್ದರಾಯಿತಷ್ಟೆ.

ಹರಟೆ ಕೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಜನರು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ನಾಲಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಊರಿನ ಕೃಷಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರ ಸಂಬಂಧ, ಗಲಾಟೆ, ಅಂತೆ-ಕಂತೆಗಳೇ ಆಡಂಡಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮನಸಿನ ಕನ್ನಡಿ ಹೇಗೆ?
ಇನ್‌ಸ್ಟಾಗ್ರಾಂ ಹಾಗೂ ಯೂಟ್ಯೂಬ್‌ನ್ನು ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಮುಖಪುಟ ಹಾಗೂ ಕಂಟೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದ ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಶೇ.90ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಬಳಕೆದಾರರ ಆಸಕ್ತಿ ಆಧರಿಸಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ಇನ್‌ಸ್ಟಾಗ್ರಾಂ ಹಾಗೂ ಹಳೆಯ ಟಿಕ್ಟಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಣಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಸವಿರುಚಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ವಿಡಿಯೋ ಜತೆಗೆ ರೀಲ್ಸ್, ಶಾರ್ಟ್ಸ್ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ನಾವು ಬಳಕೆದಾರರು ಒಂದು ಕಂಟೆಂಟ್‌ನ ಅಥವಾ ಆಯಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಯ, ಮಾಡುವ ಲೈಕ್, ಕಾಮೆಂಟ್, ಶೇರ್ ಆಧರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಬರಲು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಕಟು ಸತ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಪ್ರೋಫೈಲ್ ಕಾಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪ ತಾಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕಂಟೆಂಟ್ ನೋಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಲಾಗದ ಮತ್ತೊಂದು ಮೋಡ್ ಹೋಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ಕಂಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜೇಷನ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಕಂಟೆಂಟ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಳಕೆದಾರರ ವರ್ತನೆ ಆಧರಿಸಿ ಆಯಾ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ (ಎಐ - ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ) ಹಾಗೂ ಅಲ್ಗಾರಿದಮ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ.10ರಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಚ್ ಇತಿಹಾಸ, ನಿಮ್ಮ ಬ್ರೌಸಿಂಗ್ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಲೈಕ್, ಶೇರ್, ಕಾಮೆಂಟ್ ಆಧರಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಕಂಟೆಂಟ್ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಲಾಜಿಕ್ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಟೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣ. ಜಗತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೆರಳ ತುದಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ಬೆರಳು ಎಲ್ಲಿ ಲೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಸ್ವೈಪ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ.

ರಾಜೀವ ಹೆಗಡೆ
ಪತ್ರಕರ್ತ

ನಿಮ್ಮ ಮನಸಿನ ಪುಟಕ್ಕೆ ಜಾಲತಾಣವೇ ಕೈಗನ್ನಡಿ!

ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಟೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣ. ಜಗತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೆರಳ ತುದಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ಬೆರಳು ಎಲ್ಲಿ ಲೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಸ್ವೈಪ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ.

ಮಾಧ್ಯಮವೂ ಬದಲಾಗಲಿದೆ!

ಮಾಧ್ಯಮ ಜಗತ್ತು ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಬದಲಾಗಲಿದೆ. ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ ಅಥವಾ ಪತ್ರಕರ್ತರು ನೀಡುವ ಸೀಮಿತ ಸುದ್ದಿಮನೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಟೆಂಟ್ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಂತೆ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಕೆದಾರರ ಆಸಕ್ತಿ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕಂಟೆಂಟ್ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ದಿನ ಶೀಘ್ರವೇ ಬರಲಿದೆ. ಬಳಕೆದಾರರ ಆಸಕ್ತಿ, ಇತಿಹಾಸ ಆಧರಿಸಿ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಐ ನೀಡಲಿದೆ. ಇದರ ಜತೆಗೆ ಚಾಟ್ ಜಿಪಿಟಿಯಂಥ ಎಐಗಳು ಕಂಟೆಂಟ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ ನೀಡುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಸೀಮಿತ ಸುದ್ದಿ ಓಡುವ ದಿನಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಸುದ್ದಿಗಳು ನಮ್ಮದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲಿವೆ.

16ನೇ ಪುಟದಿಂದ..

ಬಚ್ಚ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ!

ಅವತ್ತು ಕಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಗೊಬ್ಬರಗುಂಡಿಯ ಮುಕೀಯವರೆಗೆ ನಡೆದರೂ ಚೂರು ತಿರುಗಿ ನೋಡದೇ ನೀರುಭಾವ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದ.. ಮನಸ್ಸಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದನೇ..? ಉತ್ತರ ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ

ಅವನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಅವನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಇಟ್ಟು ಗ್ರೇಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಬಳಿಯಿದೆ. ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟವಳು ನಾನೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನೀರು ಭಾವನಿಗೂ ಮದುವೆಯಾಯಿತು, ಇನ್ನಾವತ್ತು ತಾನೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ? ಈಗೇನಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗಿಂತ ಚಂದದ, ಅವನಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸವಿರುವ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಟವಷ್ಟೆ ಆದರೂ ಈ ಹಠ ಯಾಕೆ? ಅಸಲಿ ಕಾರಣ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ನೋಡಿ ನಾನು ಬಚ್ಚನ ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಹೋಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ನನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹೌದು ಈ ಬಚ್ಚನ ಕಥೆಯಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಕಥೆ ಇರುವುದು. ಬಚ್ಚ ಚೊಳಚಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಅಥವಾ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಭಾವವೊಂದು ನನ್ನಲ್ಲೂ ಅರಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಶುರು ಆಗಿದ್ದೂ ಬಚ್ಚನೊಬ್ಬ ಬಂದುವಿನಿಂದಲೇ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನೂ, ನೀರೂ ಭಾವನೂ, ಬಚ್ಚನೂ, ಚೊಳಚಿಯೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ದೂರ ಹೋಗಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅದೇ ಬಿಂದುವಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಲು ಯಾವತ್ತೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬಚ್ಚ ಹೀಗೇ ಆಚಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಲ್ ಅ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮಾತಾಡಿಸದೇ ಹೇಗೇ ಹೋಗಲಿ? ಮಾತಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಹೊಕ್ಕ ಆಂಗಡಿಯನ್ನೇ ಹೊಕ್ಕಿದೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನು ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಗಿಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಮೇಲಿರುವ ಫುಡ್ ಕೋರ್ಟ್ ಸೇರಿದ್ದ. ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಿ “ಬಚ್ಚ ಅಲ್ಲಾ?” ಎಂದೆ. ಅವನು ಮತ್ತವನ ಜೊತೆಯಿದ್ದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಗಳು ಮತ್ತೊಂದಿಬ್ಬರಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನೇ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನೋಟಕ್ಕೆ ನಾನು ಮತ್ತಾರನ್ನೋ ಬಚ್ಚ ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಸಿದನೇ ಎಂದು ಹೆದರುವಂತಾಯಿತು.

ಆದರೂ ಆಗಿದ್ದಾಗಲಿ ಎಂದು “ಬಚ್ಚ ಗುರ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲನ? ಹಾರ್ಸೀಕಟ್ಟಾ ನೆರಸಿಂಹ ಹೆಗಡೇರ ಮಗಳು ನಾನು” ಎಂದೆ. ಬಚ್ಚ ನಗುತ್ತ “ಆಯ್ಯೋ ಹೆಣ್ಣೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದೆ ಮಾಲಾಯ್” ಎಂದು ನಗುತ್ತ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾವನ ಹೋಟೆಲ್ಲಿನಲ್ಲೇ ಈಗ ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಕಡೆಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ಚಂದ ಕಣ್ಣುಗಳ, ಗುಂಗುರು ಕೊದಲಿನ ಮಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ “ತುಳಸಿ” ಎಂದ. ನಾನೇನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವನು ತುಳಸಿ ಎಂದೇ ಹೇಳಿದನೇ? ಎಂದು ಮತ್ತೆ “ಹೆಸರೇನು?” ಕೇಳಿದೆ. “ತುಳಸಿ” ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿದ. ನಂತರ ಅಪ್ಪ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ, ಅಪ್ಪ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಕ್ಕೆ ನೊಂದುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣುಂಬಿಕೊಂಡ. ಚೊಳಚಿಯ ಗಂಡನೂ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಚೊಳಚಿ ಈಗ ಅಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಅವನ ಬಳಿ ಹೇಳಲು ಯಾಕೋ ಮನಸಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಹೋಗಲಿ ಚೊಳಚಿಗಾದರೂ ನನಗೆ ಬಚ್ಚ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಅವನ ಮಗಳಿಗೆ ನನ್ನದೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಚಿತ್ರಾ ಹೆಗಡೆ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಕಂಚೀಮನೆಯವರು. ಓದಿದ್ದು ಬಿ.ಕಾಂ. ಧಾರಾವಾಹಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆಯುವುದು ಇವರ ವೃತ್ತಿ. ಕವಿತೆ, ಕಥೆ ಬರವಣಿಗೆ ಹವ್ಯಾಸ. ‘ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಸ್ಯಾಫಿರ್’ ಇವರ ಕಥಾಸಂಕಲನ.

12ನೇ ಪುಟದಿಂದ..

ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್

ಎಂಬ ಮನಸ್ಸಿನ ಶೃತಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ

ಇದೇ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕೋಣೆಯ ಘಂಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದೂ ಸುಸ್ಥಿರ ನುಡಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 100 -150 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಘಂಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಒತ್ತಾಳೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಇಂಥ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಲೋಹದಿಂದ ಘಂಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಘಂಟೆಗಳು ಓಂಕಾರ ಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ ಡಣ ಡಣ ಸದ್ದನ್ನಷ್ಟೇ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮೀಯರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಷಟ್ ಚಕ್ರಗಳ ಉದ್ದೀಪನಕ್ಕೂ ಇದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 92.7 ಟ್ಯೂನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಚಾನೆಲ್ ಬರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿ ಚಕ್ರಕ್ಕೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಒಂದು ವೈಬ್ರೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕನಾದ ವೈಬ್ರೇಷನ್ ಇರುವ ಬೌಲ್ ಬಳಸಿ ಆ ಚಕ್ರವನ್ನು ಉದ್ದೀಪನ ಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಲ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಘಂಟೆಯನ್ನು ದೇವರ ಮನಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತ

ಗೊಳಿಸದೇ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಂತ ನೀವು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಘಂಟೆಯನ್ನು ಆಚೆ ಇಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್ ಇಡುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್ ನಿಮ್ಮ ಬೆಡ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗ ಮ್ಯಾಟ್ ಜೊತೆಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಗಳು ನಿಮ್ಮದಾಗಲಿವೆ. ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಗೂಗಲ್ ಯುಗ ಇದು. ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅದರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಲಾಭ ನಿಮ್ಮ ಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾದರೆ..

ಇದನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ. ಇದು ಲೋಹದಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಗಾಜಿಗಿಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದು ಅರ್ಧ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೂ ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಸ್ತೂರಿಯ ತುತ್ತೂರಿಯಂತೆ ಅಪಸ್ವರ ಸಹ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್‌ಗಳ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೀಲಿಂಗ್ ವೀಡಿಯೋಗಳು ಯೂಟ್ಯೂಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ವಾಕಿಂಗ್ ಜಾಗಿಂಗ್ ಆದು ಇದು ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಹಾಡಿನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದರಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಂಜೆ ಈ ನಾಡವನ್ನು ಆಲಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಆನಂದ ಖಂಡಿತ ನಿಮ್ಮದಾಗಲಿದೆ.

(ಲೇಖಕರು ಪತ್ರಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಖ್ಯಾತ ಚಿಂತಕರು)

ಮಂದಾರ ಮೋಸಾಫೀಸು

ಸಂಪಾದಕರ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪತ್ರಗಳು..

“ತಾವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಂದಾರ ಸಂಚಿಕೆ ಓದಿದೆ. ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ, ತಪ್ಪಿಲ್ಲದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಿತವೆನ್ನಿಸುವ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದಕೊಡುವ ಬರಹಗಳ ಜತೆಗೆ, ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಸಂಚಿಕೆ ಹೊರತಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ತಂಡದ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ, ನನಗೂ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಬರಹ ಬರೆಯಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಸಂಚಿಕೆ.

- ಜೋಗಿ

ಮರವಣಿ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು, ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಆರೆರೆರೆ ಮಂದಾರ !

ಮಂದಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹೊರಣ. ಯಾವುದೂ ಅತಿ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿಲ್ಲ, ಅಸಂಬಂಧವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಲೇಖನ ಇರಲಿ, ಕಥೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರಬಂಧವೇ ಆಗಿರಲಿ. ಎಲ್ಲವೂ ಚಿಕ್ಕ-ಚೊಕ್ಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ವಿಶೇಷ ಎಂದರೆ, ಪುಟಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ. ಒಂದೊಂದು ಪುಟವೂ ಪಕ್ಕಾ ವೃತ್ತಿಪರ ವಿನ್ಯಾಸಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಿದೆ. ಒಂದು ವಿರಾಮದ ಓದಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತಿದೆ. ಕಾಲೇಜು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಇದು ಮಾತ್ರ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ. ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗೆ ಒದಗಿ ಬರಲಿ ಎಂದಷ್ಟೇ ಹಾರೈಸುವೆ.

- ರವಿಶಂಕರ ಕೆ. ಭಟ್, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರು, ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

‘ಮಂದಾರ’ ಇದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಯಾರೋ ಉದ್ಯಮಿ ಮಾಡಿದ್ದಾ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಇದು. ಪೇಜ್ ಲೇಔಟ್ ಡಿಜೈನ್ ಆಫ್ ದ ಬಾಕ್ಸ್ ರಾಜಕೀಯ, ಧರ್ಮ ರಹಿತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಕಂಟಿಂಟು ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

- ಶಿವಪ್ರಸಾದ ತಂಕಜೈಲು

ಅಂತೂ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಕೈವೆಯಿಂದ ‘ಮಂದಾರ’ ಸಿಕ್ಕಿತು! ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್ಟಿಮೆಂ ಕಾಲೇಜಿನ ಹುಡುಗರ ಸಾಹಸದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿ ಯೂ ಇದೆಯೆಂದರೆ, ಧೋ, ನಾವೂ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಇಂತಹದ್ದಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ ಅನಿಸುವಷ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿದರೆ, ಇದರ ವಿನ್ಯಾಸ ವಿಶ್ವವಾಣಿ ವಿರಾಮದ ಮೊದಮೊದಲ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸುವಂತಿದೆ. ಕಂಟಿಂಟು ಯಾವ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲ.

- ಸುಶ್ರುತ ದೊಡ್ಡೇರಿ, ಲೇಖಕರು

ಆಹಾ... ಅದ್ಭುತ. ಪರಿಣತ ಪತ್ರಕರ್ತರೇ ರೂಪಿಸಿದಂತಿದೆ ಇಡೀ ಸಂಚಿಕೆ. ಆರಂಭದ ಈ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಕಳಕಳಿ ನನ್ನದು. ಜನಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಲೇ, ಸಮಾಜದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಯುವ ಓದುಗರ ಕಣ್ಣಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿ.

- ಕೀರ್ತಿ ಕೋಲ್ಹಾನ್, ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ

ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸವೇ ಮರಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ಮಂದಾರ’ ಮತ್ತು ಓದುಗರನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಸಮ್ಯೋಹಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು! ಉತ್ತಮ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಚಂದದ ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದಲೇ ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ. ಪುಟ ತೆರದಂತೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬರಹ ಚಂದದ ಚಿತ್ತಾರ ನಿಮಗೆ ‘ಭಾವನಾ’ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯೇನಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಆಪ್ತವೆನಿಸುವ ಬರಹಗಳು, ನಮ್ಮಿಷ್ಟದ ಬರಹಗಾರರು ಓದುಗರಿಗೆ ರಸದೌತಣವನ್ನೇ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ! ಚಂದದ ವಿನ್ಯಾಸ ಬರಹವನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಪ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ‘ಮಂದಾರ’ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ! ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಲ್ಲರಿಗೂ ‘ಮಂದಾರ’ ದ ಘಮ ಸದಾ ದೊರೆಯುತ್ತಿರಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ!

- ದತ್ತಾತ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್, ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಕಾರರು

ಮಂದಾರದ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಪುಟಗಳು ಧೇಟು ಕಾಮನಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪೇವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದಂಥ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯಿಲ್ಲದೇ ಮತ್ತಿನ್ನೇನು?

- ಸೌಮ್ಯ ಭಾಗತ್

ಕಳೆದರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೋವಿಡ್ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುರವಣಿಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿವೆ. ‘ಮಂದಾರ’ವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣಿರಿಯಾದ ಪುರವಣಿಯ ಪುಟಗಳು ಇನ್ನೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಈ ‘ಮಂದಾರ’ದ ಪಕಳಿಗಳಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣವಾಗಿ ತಾಜಾತನದಿಂದ ಅರಳಿ ನಿಂತಂತೆ ಅನಿಸಿತು. ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವಂತೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ ಮಂದಾರ.

- ಸಂದೇಶ ಎಚ್. ನಾಯ್ಕ್, ಹಕ್ಲಾಡಿ

ಬಹಳ ಚೆಂದದ ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ, ಕಲರ್‌ಫುಲ್ ಪುಟಗಳು, ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಲೇಖನಗಳು. ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಮೃದ್ಧ ಓದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಂತ ಅನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅನುಭವಿ ಪತ್ರಕರ್ತರೇ ರೂಪಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

- ರವಿಶಂಕರ್ ಜಿ.ಕೆ., ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಪತ್ರಿಕೆಯು ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿದ್ದು ಸದಭಿರುಚಿಯ ಓದಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಮಟ್ಟದ ಪತ್ರಿಕೆ ತರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಹಸವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂದಾರದ ಹಿಂದಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ನಿಂತುಹೋಗುವ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಜಾಹೀರಾತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆ ತರುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಎದುರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ದೀರ್ಘಕಾಲ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ‘ಮಂದಾರ’ ಅರಳುತ್ತಿರಲಿ.

- ಪ್ರೊ. ನಿರಂಜನ ವಾಸಳ್ಳಿ, ಕುಲಪತಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ವಿವಿ

‘ಮಂದಾರ’ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕೊಡನೆ ಅದರ ಅಂದಚಿಂದಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳ ತಾಜಾತನಕ್ಕೆ ಮನಸೋತುಬಿಟ್ಟ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಓದದೆಯೂ ಇಂತದೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಂದ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನಟ್ಟಲೇ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಕು ಕೊಸರೆಯಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿಗಾಗಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ ಹೊರತಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಕ್ಷರಕ್ಷರದಲ್ಲೂ ಕೇವಲ ಮಂದಾರದ ಘಮಲಿದೆ. ರಾಜಕೀಯದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದ, ಪರಿಶುದ್ಧ ಬರಹಗಳೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಇಂತದೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಯುವಮನಸ್ಸು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಕಾದಿತ್ತೇನೋ ಬಹುಶಃ.

- ಶುಭಶ್ರೀ ಭಟ್ಟ

ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹೊರತಂದಿದ್ದೀರಿ. ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಲವಲವಿಕೆಯಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ಅಭ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೇ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹ.

- ಕರ್ಕಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಕಥೆಗಾರರು

ಮಂದಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೈಸೇರಿತು. ನೋಡಿ, ಓದಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ನಿಮ್ಮ ತಂಡದ್ದು.

- ಸಹನಾ ಹರೇಕೃಷ್ಣ ಟೊರೊಂಟೋ

‘ಮಂದಾರ’ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ತುಂಬಾ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ಲೇಖನಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಓದುಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತಿದೆ.

- ಸಪ್ತ ಕೆ.ಎಸ್., ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ

ಸಂಪಾದಕರ ಚಂದದ ನುಡಿ ನನಗೆ ತೊದಲು ನುಡಿಯೆಂದು ಅನ್ನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ವಯುತ ಲೇಖನಗಳ ಜತೆಗೆ ಹಿರಿಯ ಚಿತ್ರಕಾರ ರಘುಪತಿ ಶೃಂಗೇರಿಯವರ ಕಲಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಗೆ ಮುದ ನೀಡಿತ್ತು.

- ಎಸ್. ಸುದರ್ಶನ, ಮಂಡ್ಯ

ಪುಟಗಳ ನಡುವಿನ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳು

ಮೇಘನಾ ಭಟ್
ತಿರಿಸಿ

ಈ ಆಕಾಲಿಕ ಮಳೆಗಳಿಗೂ, ಮಣ್ಣಿನ ಫಾಮವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬುವ ಗಾಳಿಗೂ, ತುಂಡು ತುಂಡು ಮೋಡಗಳಿಗೂ, ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳಿಗೂ ಏನೋ ಸಂಬಂಧ ಇರಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಡಲಾರವು.

ಮಳೆಬಂದು, ಕರೆಂಟು ಹೋಗಿ, ವೈಫೈ ನಿಂತು, ಮೊಬೈಲ್ ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ನೆನಪುಗಳು ಸಾಧಿಯಾಗಲೇ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತು ಹೀಗೆ ಆಗಿ ಮಳೆ ಬರುವಾಗ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದಂತಾದಾಗ ಕಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ಎರಡು ಜಡೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಕೂತೆ. “ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಕಥೆಪುಸ್ತಕವೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಫೇಟ್ ಮೂರನೆಯೇ” ಎಂದು ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದರು. ಅದಾಗಲೇ ಚೂರುಪಾರು ಮುಖ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ನೆನಪುಗಳು ಅಲೆಗಳಾಗಿ ಬಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಆಗಲ್ಲಾ ವಾರವಾರಕ್ಕೂ ಅಪ್ಪ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಯಾವಾಗ, ಚಂಪಕ, ತುಂತುರು ಬಾಲಮಂಗಳದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಗುವುದು ಯಾವಾಗ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲದಲ್ಲೇ ನಿದ್ದೆಗಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಳೆ ಬರಲಿ, ಇಳಿ ಜರಿಯಲಿ ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಪುಸ್ತಕವಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಧ್ಯೇಯ! ಅದರಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟಿತುಂದಿಲ್ಲ ಕೂತು, ಚೂರೇ ಚೂರು ಮಳೆನೀರು ಪಾದಕ್ಕೆ ತಗಲುವಂತೆ ಕಾಲು ನೀಡಿ, ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಹಬೆಯಾಡುವ ಕಷಾಯವನ್ನೂ ಮರೆತು ಹೊಸ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ಉತ್ಸುಕತೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ!

ಇನ್ನು ಫೋರ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಟ್ಟ ಹತ್ತಿ ಹಳೆಯ ಟ್ರಂಕುಗಳನ್ನು ಕೆದಕಿ ಅಕ್ಕ ಅವಳ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲಮಿತ್ರ, ಚಂದಮಾಮಗಳನ್ನೂ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು ಧೂಳು ಕೊಡುವ ಓದಿದ್ದುಂಟು. ಆದ್ಯಾವುದೋ ಹೆಸರು ನೆನಪಿಲ್ಲದ ನೀಲಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೆವ್ವದ ಕಥೆಗಳಿದ್ದವು,

ವಾರವಾರಕ್ಕೂ ಅಪ್ಪ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಯಾವಾಗ, ಚಂಪಕ, ತುಂತುರು ಬಾಲಮಂಗಳದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಗುವುದು ಯಾವಾಗ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲದಲ್ಲೇ ನಿದ್ದೆಗಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗೆಳತಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಭಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎಷ್ಟು ಚಂದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೆಂದರೆ ಈಗಲೂ ಕಪ್ಪು ಕುರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತ ಬಿಳಿ ಕೂದಲ ದಪ್ಪನೆಯ ಹೆಂಗಸು ತಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಕಥೆಗಳು, ಕಾಸೋಪನ ಕಥೆಗಳು, ಅಜ್ಜ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳು, ತೆನಾಲಿ ರಾಮನ ಕಥೆಗಳು, ಅಕ್ಷರ ಬೀರಬಲ್ಲ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ಚಂದ ಚಂದದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಪುಟಗಳಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಗಿದು ಛೇ ಇನ್ನೂ ಕಥೆಗಳು ಬೇಕೆತ್ತು ಎಂದೆನಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅದೇನೇ ಹೇಳಿ, ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಆಧುನಿಕತೆ ಪಡೆದರೂ ಎಲ್ಲೋ ಹೃದಯದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಪುಸ್ತಕದ ಮಕ್ಕಳು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಓದುತ್ತೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕ ತಂದು ಹಾಗೇ ಟೇಬಲ್ ತುದಿಗೆ ಕೂರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಪುಟ್ಟ ಕಾಲಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಘಮ್ನನವ ಪುಟಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನಾಜೂಕಾಗಿ ತೆಗೆದು, ಕಣ್ಣರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅದೇ ಗುಂಗಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ ಬಹಳಾ ಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತದೊಂದು ಬದುಕನ್ನು ನಾವು ಮತ್ತೆ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಬದುಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ವಿಷಯಾರ್ಹ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಿನಗಳು ಉರುಳುತ್ತವೆ, ಮಳೆಹನಿಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆ, ಪುಟಗಳ ನಡುವಿನ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾಸದೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

(ಲೇಖಕರು ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರ್ತಿ)

ಕನಸುಗಳು ಸಾಯುವುದು ಯಾಕೆ?

ನಾನು 5 ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋದು, ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಪ್ಯಾಷನ್ ಬೇರೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡೋನಿ ನಾನು ಅಂತಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು , ಆ ಐದು ವರ್ಷ ಹತ್ತಾಗಿ, ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತಾಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ರಿಟೈಮೆಂಟ್ ಆದ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಅದು ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತೆ.

ಅಶ್ವಿನ್ ಸಾರಥ್ಯ

ನನ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಮನ ಮುಂದಿನ ರೋಡ್ ದಿಟಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಇಬ್ಬರು 10-12 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕರು ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕಿಟ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಳಿ ಬಣ್ಣದ ಪ್ಯಾಂಟು ಶರ್ಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕೋಚಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರ್ತಾ ಇದ್ದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರನ್ನು ದಿಟಿಸಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದೆ. ಟೀ ಕಪ್ಪನ್ನು ತೋಳೀತಾ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನೆನಪಾಯ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಿನಿಮಂ 5% ಜನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡ್ತಾರೆ, ಆದರಲ್ಲಿ 1% ಜನ ಹೀಗೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗ ಆಗಬೇಕು ಅಂತಾ ಕೋಚಿಂಗ್ ಪಡೆಯೋಕೆ ಹೋದ್ರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಆಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು ಅಂತ ಆಯ್ತು.

ಬಿಸಿಟಿ 2021ರಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ದೇಶೀ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡೋಕೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಬರೀ 150 ಜನ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ! ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡಬೇಕು ಅಂತಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಡೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತೆ, ಹೀಗೆ ಅಡುವವರಲ್ಲಿ 10 -15 ವರ್ಷ ದೇಶದ ಟೀಮಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡೋದು ಬರೀ 10-20 ಜನ ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಹತ್ತ ಬಂದು, ಕನಸು ನುಚ್ಚು ನೂರಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರು. ಈಗ ಐಪಿಎಲ್ ಇದೆ, ಇನ್ನೊಂದು 500 ಜನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡ್ತಾರೆ, ಆದರಿಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಮಾಡ್ತಾರೆ. ಉಳಿದವರ ಕಥೆ ಏನಾಗುತ್ತೆ?

ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಆಫೀಸ್ ಕ್ಯೂಬಿಕಲ್ ಅಲ್ಲಿ ಕೂತ ವ್ಯಕ್ತಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ ಮದ್ದು ಕೊಟ್ಟ

ಡಾಕ್ಟರ್, ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸ್ ಕ್ಯಾಬ್ ಡೈವರ್ ಹೀಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುವ ಕನಸು ಕಂಡು, ಅದು ಆಗಲ್ಲ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಈಗ ಮಾಡ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವತ್ತ ಹೊರಟಿರಬಹುದು ಅಲ್ಲಾ? ಇದು ಬರೀ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಥೆ ಆಯ್ತು. ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಕಲೆ, ಬೇರೆ ಆಟಗಳು, ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವ, ಆ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೇನೋ ಮಾಡ್ತಾ ಇರುವ ಜನ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿಲ್ಲ ಹೇಳಿ! ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಒಂದೇ. ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಟೆಬಿಲಿಟಿ ಅನ್ನೋದು. ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡೋದು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ಗೇಣು ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಈಗ ಅವರು ಮಾಡ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಮಾಡ್ತಾ ಇರಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡ್ತಾ ಇರೋದು ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ!

ಆದರೆ ಹೀಗೆ ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ದುಡ್ಡಿತಾ, ತಮ್ಮ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾ ಬದುಕುವಾಗ,

ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ತಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತೆ. “ಇದೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ? ನಾನು ಖುಷಿಯಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಡೋದು ಯಾವಾಗ? ಸುಮ್ಮನೆ ಡಾನ್ಸ್ ಮಾಡೋದು, ತಲೆಬಿಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡೋದು ಯಾವಾಗ? ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡೋದು, ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗೋದು ಯಾವಾಗ?” ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬರ್ತಾ ಇರುತ್ತೆ ಅಲ್ಲಾ? ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಉದ್ಯೋಗ ಶುರು ಆದ್ರೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರೇಕ್ ಸಿಗಲ್ಲ. ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡೋದು ಯಾವಾಗ ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಇರಲ್ಲ. ನಾನು 5 ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋದು, ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಪ್ಯಾಷನ್ ಬೇರೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡೋನಿ ನಾನು ಅಂತಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು , ಆ ಐದು ವರ್ಷ ಹತ್ತಾಗಿ, ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತಾಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ರಿಟೈಮೆಂಟ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಅದು ಕನಸಾಗಿಯೇ

ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತೆ.

ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಟೆಬಿಲಿಟಿ. ದುಡ್ಡಿನ ಬಗೆಗಿನ ಹೆದರಿಕೆ ಅಲ್ಲಾ? ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಪ್ಯಾಷನ್ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೋಗಿ, ಅದು ನನಗೆ ಸ್ಟೆಬಿಲಿಟಿ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದೆ ಅನ್ನುವ ಆಲೋಚನೆ, ಇವತ್ತು ಆರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಬರ್ತಾ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೇನೋ ಮಾಡೋಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅದು ಕೈ ಹಿಡಿಯದೇ ಇದ್ದೆ ಮತ್ತೇನು ಮಾಡೋದು ಅನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೆದರಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೇ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕುವ ನಾವು, ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ 30 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಇಷ್ಟೇ ಅನ್ನುವ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದುಬಿಡ್ತೇವೆ! ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡೋದು, ಬದುಕನ್ನು ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡೋದು, ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಅಟ್ಲೆಸ್ಟ್ 40 ವರ್ಷ ಆದಾಗ ಬರುವ ಹಾಗೆ, ದುಡ್ಡಿನ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋದು ಹೇಗೆ? ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 10 -15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾಡುವ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದುಡ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಫರ್ಟಬಲ್ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೆ. ಈ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡೋಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಟೀಲ್ ಕಲಿಯೋದು, ಅದನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಪರಿಪಾಲಿಸೋದು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಫಾಲೋ ಮಾಡೋವಾ, ಅಥವಾ ಕನಸುಗಳು ಕನಸುಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾ ಅನ್ನೋದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕನಸು ಕಾಣ್ತಾ ಇರಿ! ದುಡ್ಡು ಉಳಿಸ್ತಾ ಇರಿ! ದುಡ್ಡು ಮತ್ತು ಕನಸು ಎರಡೂ ಬೇಕಿ.

(ಲೇಖಕರು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಉದ್ಯೋಗಿ ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕ್ರಿಯೇಟರ್)

ಮರೆಯಲಾಗದ ನೂರು ನೆನಪುಗಳು

ಅಜ್ಜಿ ಮನೇಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡೋ ತಿನಿಸು, ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಮಾತು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಿಹಿಯ ಖಾದ್ಯದಂತೆ ಮನನ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ರಜೆಯ ಬಹುಪಾಲು ಅಜ್ಜಿ ಮನೇಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು

ವೀಕ್ಷಿತಾ ಕೋಟ್ಯಾನ್

ಅಂದರೆ, ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರದ ರಜೆಗೆ!

ಇದೆಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಭಿ ತರ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಿದ್ದಂದರೆ ಅದು ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಗೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಬಂತು ಅಂದ್ರೆ ಸಾಕು. ವರ್ಷಪೂರ್ತಿಯ ಸಡಗರ, ಸಂಭ್ರಮ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೆ. ರಜೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಬರೋ ‘ಪಾಸ್-ಫೇಲ್’ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕೂಡ ಇದ್ದ ಜೊತೆ ಸೇಕೋಂಡಿಡೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ 10 ಅಂದ್ರೆ ಸಾಕು, ಅಯ್ಯೋ ನನ್ ರಿಸಲ್ಟ್ ಏನಾಗುತ್ತೋ, ಪಾಸ್ ಆಗ್ತೀನೋ ಇಲ್ಲೋ ಅನ್ನೋ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ತಲೆನೋವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ. ಐಎಎಸ್ ಅಂದ್ರೆ ಏನೂ ಅಂತಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದವರು ರಿಸಲ್ಟ್ ಕಾಯೋ ಥರಾನೇ ಇತ್ತು ನಮ್ಮ ಟೆನ್ಷನ್ ಕೂಡ.

ಏಪ್ರಿಲ್ 10 ಕ್ಕೆ ಪಾಸ್ ಎಂಬ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಆ ಖುಷಿಗೆ ಚಾಕಲೇಟು ತಿಂದು ಟೀಚರ್, ಸಹಪಾಠಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಟಾಟಾನೂ ಹೇಳಿ ಹೊರಟ ಮರುದಿನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರಿಸುಮಾರು 2 ತಿಂಗಳು ನಮ್ಮ ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಕೂಡ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ರಜೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅನ್ನೋ ಬೇಜಾರು ನಂಗಾಗ!

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಖುಷಿ ಬೇಜಾರು ನಡುವೆ ಅಂತೂ ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೋಗೋದು ಅನ್ನೋದೇ ಮೊದಲ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ. ರಜೆಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ತೇಕು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೋಗ್ತೇಕು ಅನ್ನೋ ತಯಾರಿ ಶುರು. ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ಅಂದ್ರೆ ಅದೊಂದು ರೀತಿ ಮದುವೆ, ಸೀಮಂತ, ಜಾತ್ರೆ ಪೂಜೆ ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರೋ ಸಮಯ. ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸೇರೋ ಖುಷಿನೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯದ್ದು. ಅತ್ತೆ ಮಾವ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾತಾಡೋ ಖುಷಿಗೆ ಆದರೇನಿದೆ ಆದ ಸೊಗಸಿದೆ. ಮದುವೆ ಅಂತೂ ಇದ್ದೆ ಸಾಕು, ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪಿನ ರೈಲು ನಾಲ್ಕೈದು ಸಲ ಓಡಾಡ್ತಾ ಇರ್ತಿತ್ತು.

ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೂ ಬಿಡುವನ್ನು ಕೊಡ್ತಾ ಇದ್ದ ಸಮಯ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಊರಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಭ್ರಮ ಆಪ್ತಾಯಮಾನ. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಂತೂ ಈ ಸಂಭ್ರಮದ ನಡುವಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ನಮ್ಮ ಗುಂಪು ಫೇಮಸ್

ಮರೆಯಲಾಗದ ನೂರು ನೆನಪುಗಳ ಗುಚ್ಛ ಬಾಲ್ಯ. ತಲೆ, ತುಂಟತನ, ಮೋಜು, ಮಸ್ತಿ ಗಲಾಟೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನ ಇವತ್ತು ಬೇಕು ಅಂದರೆ ಸಿಗಲಾರದು. ಉಳಿದದ್ದು ನೆನಪುಗಳ ಸರಮಾಲೆಯಷ್ಟೆ.

‘ಗಲ್ಲಿ ಕಚನ್’ನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆನೇಕಾಣಿಕೆ ರುಚಿ ರುಚಿಯ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನ ಮಾಡಹೊರಟರೆ, ಹುಡುಗರ ಗುಂಪು ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡಿನ ಫೇಮಸ್ ‘ಕೊತ್ತಲಿ’ಯಿಂದ ಬ್ಯಾಟ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡಲು ಹೊರಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಜೋರು ಬಿಸಿಲು, ಸೆಕೆ ಇದ್ದರೂ, ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ ನಾನು ಕಪ್ಪು ಆಗ್ರೀನಿ, ಅನ್ನೋ ಈಗಿನ ತರಹದ

ಯಾವ ಹುಚ್ಚು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇರದ ದಿನಗಳದು. ರಜೆಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಅನ್ನೋದ್ರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದ್ರೂ ಕೇಳಿದ್ದೆ ನಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಬರೋದೇ ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗ್ತೇಕು ಅನ್ನೋದು. ಅಜ್ಜಿ ಮನೇಲಿ ಆಡೋ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಟಕ್ಕೂ ಕೆಲವೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ವಿಶೇಷತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ತಿನಿಸು, ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಿಹಿಯ ಖಾದ್ಯದಂತೆ ಮನನನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೇನು ಶಾಲೆ ಶುರುವಾಗಲು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರಳಿ ಬರಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಜಾರು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯೆಂಬಂತೆ ಇನ್ನೆರಡು ದಿನ ಇದ್ದು ಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ಮಾತು ದುಃಖದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮರಳಿ ಬರೋವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಣ. ಯಾವ ಡಾಲರ್ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೂ ಸಿಗದ ಮೌಲ್ಯ ಆ ಹಣಕ್ಕಿತ್ತು. ಪ್ರತೀ ಬಾರಿ ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಕಾದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದಂತೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ.

ಮಾವು, ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ಇಲ್ಲದೆ ಇರೋ ರಜೇನ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದು ಬಹುಶಃ ಕಷ್ಟ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಮಾವಿನಹಣ್ಣುಗಳು, ಹಲಸಿನಹಣ್ಣುಗಳು ಬಾಲ್ಯದ ರಜೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಟ್ಟವೆ. ಮಾವಿನಹಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಹಲಸಿನಹಣ್ಣಿನ ತಿಂಡಿ, ಜೊತೆಗೆ ಮನೆಯವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಹಲಸಿನ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವುದು, ಮಾವಿನ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಹುಳಿ ಮಾವನ್ನು ಉಪ್ಪು ಮೆಣಸಿನಹುಡಿಯ ಮಿಶ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಿಂದಿರೋ ದಿನಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಬಾಲ್ಯದ ಬೇಸಿಗೆಯ ನೆನಪಿನ ಚಿಲದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಬಂಧಿ ಯಾಗಿದೆ.

ಬಾಲ್ಯದ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯ ಕುರಿತು ಎಷ್ಟು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮುಗಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಆಡ್ತಾ ಇದ್ದ ಆಟಗಳು, ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ ತಮಾಷೆ, ನೆಂಟರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋ ಸಂಭ್ರಮ, ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದ ಖುಷಿ, ನಮ್ಮ ಗಲಾಟೆ ತಡೆಯದೇ ಮನೆಯವರ ಕೈಯಿಂದ ತಿಂತಾ ಇದ್ದ ಪೆಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದೀವಿ ಅನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಗತ್ತು, ರಜೆ ಮುಗಿಯೋಕೆ ಇನ್ನೊಂದೇ ದಿನ ಇದ್ದಾಗ ಬರೀತಾ ಇದ್ದ ಕಾಸಿ ಪುಸ್ತಕ, ಮನೆ ಹತ್ತ ಇರೋ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮೀನು ಹಿಡಿತಾ ಇದ್ದ ಸಡಗರ.. ಹೀಗೆ ಮರೆಯಲಾಗದ ನೂರಾರು ನೆನಪುಗಳ ಗುಚ್ಛ ಬಾಲ್ಯ. ತಲೆ, ತುಂಟತನ, ಮೋಜು, ಮಸ್ತಿ, ಗಲಾಟೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನ ಇವತ್ತು ಬೇಕು ಅಂದರೆ ಸಿಗಲಾರದು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಈ ನೆನಪುಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗುವನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

(ಲೇಖಕರು ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ವರ್ಷದ ಬಿಎಸ್ಸಿ ವಿಶ್ವಾರ್ಥಿನಿ)

ನೀವೂ ಬರೆಯಿರಿ

ಮಂದಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಕೂಡ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು. ಕತೆ, ಪ್ರಬಂಧ, ನುಡಿಚಿತ್ರ, ಕವನಗಳು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನೇಕೆ ತಡ! ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿ.

ನಮ್ಮ ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ
editormandara@gmail.com

ವಾಟ್ಸಾಪ್ ನಂಬರ್
9353223669

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:
ಸಂಪಾದಕರು, ಮಂದಾರ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಮೂಹ ಸಂಪಾಕನ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ,
ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ), ಉಜಿರೆ, ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ - 574240

ಹನಿಸಿದ್ದು

ಬೇಡಿಕೆ

ಮದುವೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರೇಯಸಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನಿನಗೇನು ಬೇಕು ಹೇಳು ನಾ ತರುವೆ

ಮದುವೆ ನಂತರ ರೇಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಕೇಳದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಲು ನಾನೇನು ದುಡ್ಡಿನ ಮರವೆ?

ಶ್ರೀಧರ ಕಾಡ್ಲೂರು

ಮಂದಾರ ಮೋನ್ಸಾಫೀನು

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಓದು ಸುಖಕರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕುರಿತು ನಿಮಗೇನನಿಸಿತು? ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ನಮ್ಮ ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ
editormandara@gmail.com

ವಾಟ್ಸಾಪ್ ನಂಬರ್
9353223669

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:
ಸಂಪಾದಕರು, ಮಂದಾರ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಮೂಹ ಸಂಪಾಕನ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗ,
ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ), ಉಜಿರೆ, ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ - 574240

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸದಾ ಸುತ್ತುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಅನುಭವ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೇಯಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ತಯಾರಾಗುವ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬದುಕು ಎಂದು ಹೆಸರು! ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೀಗಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಚಿನ್ನದಳೆಗಳು ಅಂದರೆ ಅದು ಬಾಲ್ಯ. ಯಾವ ಜಂಜಾಟವಿಲ್ಲದೇ ಬದುಕಿನ ಬಗೆಗೆ ಭಾರವಾದ ಯೋಚನೆಗಳಿಲ್ಲದೇ ಬರೀ ಕನಸಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸುಂದರವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ ಕಾಲ ಅದು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಹೊಸ ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳು ಗೊಡುಕಟ್ಟುವ ಸಮಯ. ಕಲ್ಪನೆಯ ಕೂಸು ಅಚ್ಚರಿಯ ಆಟಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಎಲ್ಲವೂ ಸುಮಧುರ ಕ್ಷಣಗಳೇ. ನಕ್ಕಿದ್ದು, ಬಿದ್ದಿದ್ದು, ಅತ್ತಿದ್ದು, ಗೆದ್ದಿದ್ದು, ಸೋತಿದ್ದು ಹೀಗೆ ಸುಖದ್ದೇ ಆಗಲಿ ದುಃಖದ್ದೇ ಆಗಲಿ ಈಗ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮುಖದ ಮೇಲೊಂದು ನಗೆ ಎಳೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ವರ್ಣಕುಂಚಗಳು.

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನಿರಲಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲವೂ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲವೂ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂನಾ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿತ್ತು, ನಮಗೆ ಅಂತೊಂದು ಶಾಲೆ, ಗೆಳೆಯರು, ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಊರವರು, ಎಲ್ಲವೂ ಸಿಗುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ, ಸಿಟಿ ತಿನಿಸುಗಳು, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು, ಸ್ಕೋರ್ಡ್ ಡೇ, ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ, ಊರ ಜಾತ್ರೆ, ಎಳೆಯೋ ತೇರು, ಬಗೆಬಗೆಯ ಆಟಗಳು, ಹುರುಪು, ಬಿಸಿಲು, ಬೈಗುಳ, ಏಟುಗಳು, ಬೇಕಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮನೆಯವರ ನಿರಾಕರಣೆ, ಗಣಪತಿ, ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ.. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇತ್ತು. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬುದ್ಧಿಯ ಕಿಲುಬಿಲ್ಲದೇ ಅನುಭವಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿತ್ತು ಇತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊರತೆ ಅಂತಿದ್ದದ್ದು ದುಡ್ಡು ಒಂದೇ. ಈಗ ದುಡ್ಡಿದ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಾಲ್ಯದ ಮನಸ್ಸಿತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಲ್ಯವನ್ನೆ ಬಯಸಿ ಮಕ್ಕಳ ತರಹ ಆಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ಹಳೆಯ ಅನುಭೂತಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆ ಅನುಭವ ಸಿಕ್ಕದಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಪುಟ್ಟ ನಗುವೊಂದು ಮೂಡಿಯೇ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಿರುವ ಬಾಲ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯೆಂಬ ವೈಭವ ಬೇರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ತರಗತಿ ಮುಗಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸುವ ನಡುವಿನ ಬಿಡುವು ಅದು. ಶಾಲೆಗೆ ಆಗಲೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು; ಆಟವಾಡಲಿಕ್ಕೆ. ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಗೆ ಅಂತಲೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ರಾಶಿ ಅನಿಸುವಷ್ಟು ಮಗ್ಗಿ, ಕಾಗುಣಿತ, ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೂ ದಿನದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆ, ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನದ ಮನೆಗೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ 'ಇತಿಹಾಸ'ವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲ ಶಾಲೆ ಇನ್ನೇನು ಶುರುವಾಗುತ್ತೆ ಎನ್ನುವ ಕಡೆಯ ವಾರಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯ ಮೋಜು ನಮ್ಮನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಟೀಚರ್ ಸಿಕ್ಕು ಕೇಳಿದರೆ "ಹೂಂ ಸದಾ ದಿನಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋ" ಎಂಬ ಸಿದ್ಧ ಉತ್ತರ ಹುಸಿಯ ಹೊದಿಕೆ ಹೊದ್ದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮನೆಗೆಲಸ ಮುಗಿಸಲು ಅಂತಂದೇ ಶಾಲೆ ಶುರುವಾದ ಮೇಲೂ ಒಂದುವಾರ ಹೋಗದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ 'ಬಂಕ್ ಹೊಡ್ಡೋದು' ಎಂದು ಅನುತ್ತಾರೆಂದು ಆಗಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾಗಿ ಮುಗಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಸಿಗೆ ದಿಟವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಮಾಗುವ ಕಾಲ ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಮಾವಿನ ಕಾಲ. ಮಾವು ಎಂದು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಇಲ್ಲೇನೋ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಇದು ಆಗ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದು 'ಮಾನಣ್ಣ' ಎಂದು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮಾನಣ್ಣನ ಸುಗ್ಗಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ತೋಪಿನ ಮಾಲಿಕನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಮಾನಣ್ಣನ ಬೇಟೆ ಆಡಲು ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಬೇಟೆಗಾರ ಮುಟ್ಟುಮುಟ್ಟು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತನಾಗುತ್ತಿದ್ದ ನೆತ್ತಿ ಸುಡುವ, ಬೆವರಳಿಸುವ ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಊರಲ್ಲ ಮನೆಯೊಳಗೋ, ಹೊಲದ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ರಮಿಸುವಾಗ ಬೇಟೆ ಪಟಾಲಂ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸಂಜೆಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮುಗಿಸಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಜೆಗತ್ತಲಿನ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಯಾರ

ತೋಪಿನ ಮರಗಳು ಕಲ್ಲೇಟು ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು!

ಚುರುಚುರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಉಪ್ಪು, ಖಾರಪುಡಿ, ಜೀರಿಗೆಯನ್ನು ಪೊಟ್ಟಣ ಮಾಡಿ ಚಡ್ಡಿಯ ಕಿಸೆಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಚಲಕ ಸದ್ದಾಗದಂತೆ ತೆಗೆದೋ ಇಲ್ಲ ಹಿತ್ತಲಿನ ಬೇಲಿ ಹಾರಿಯೋ ಹೊರಬರುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಿನೆಮಾದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೀರೋಗಳು. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದಿದ್ದೇ ತಡ ಮನೆಯವರು ಕೂಗಿದರೂ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಕಿವುಡುತನ ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲುಗಳು ರಣವೇಗದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದವು. ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಂತೆ ತಂದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹರಟುತ್ತ ತೋಪಿಗೆ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ಅದರ ಮಾಲಿಕೆಗಡದ್ದಾಗಿ ಊಟಮಾಡಿ ನಿದ್ದೆಯ ಜೋಳಿಗೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಮೊದಲು ಮರ ಹತ್ತಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ದೋರಾಗಾಯಿ (ಕಾಯಿಯೂ ಅಲ್ಲದ ಹಣ್ಣು ಆಗಿರದ ಮಧ್ಯಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ಹಣ್ಣು) ಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಹಸಿರಾಗಿರುವ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲೇಟಿನ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮರದ ನೆರಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಉಪ್ಪು, ಖಾರ ಹದವಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬಾಯಿಗೂ ಕೈಗೂ ಜಗಳವೇರ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾವು ತಿಂದ ಮಾವಿನಕಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕುರುಹಾಗಿ ಸೋನೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಯ ಆಕೃಷ್ಣ ಮೆತ್ತಿ ಮಾರನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಗಾಯವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನೆಯವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಬೈಯಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಂಚದಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಿನ ನಡುವೆ ದೋರಾಗಾಯಿಗಳು ಮಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲ ಘಮಲು ತುಂಬಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ತೋಟದ ಮಾಲಿಕನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದಾಗ ಮಾವಿನಹಣ್ಣು-ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂಗಿಯನ್ನೇ ಜೋಳಿಗೆಯಂತೆ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡವನು ಓಡುವ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರೋದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬರೀ ಮಾವಿನಹಣ್ಣು ಅಂತಲ್ಪ ಪೇರಲ, ಪಪಾಯ, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು! ಈ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣಿನಂತೂ ಆಗ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದುದರ ಕಾಲುಭಾಗವೂ ತಿನ್ನುವುದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಂತನಿಸುತ್ತದೆ. ಹುಣಸೆಮರದಡಿಗೆ ನಿಂತು ದೊಡ್ಡ ಕೋಲನ್ನು ಎಸೆದು ಕಾಯಿಯನ್ನು ಬೀಳಿಸಿ ಅದರ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿದು, ಬೀಜ-ನಾರು ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು, ಖಾರಪುಡಿ, ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಹದವಾಗಿ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸುವ ಚಿಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುವ ವಿದ್ಯಮಾನ ಜರುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ರುಚಿಗೆ ಮನಸೋತು ಮಿತಿಮೀರಿ ತಿಂದು ನಾಲಿಗೆ ಬರಿತು ಮೂರು ದಿನ 'ಹೂ ಆ ಹೂ ಹಾ' ಎನ್ನುತ್ತ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಬುಗುರಿ, ಚಿನ್ನದಾಂಡು, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಲಗೋರಿ, ಸರಬಡಗಿ, ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಲೆ, ಒಟ್ಟೆಪ್ಪು ಗೋಲಿ, ಮರಕೋತಿ ಮುಂತಾದ ಆಟಗಳ ಅನುಭವದ ಹರಹೇ ಬೇರೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಜ್ಜಮನೆ, ಅತ್ತೆಮನೆ ಅಂತ ಬರುವ ಗೆಳೆಯರು ಒಂದಿಷ್ಟಿದ್ದರು, ಮುಂದಿನ ಸಲದಿಂದ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಓದಲು ಹೋಗುವ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಷ್ಟು ಹೀಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನೇ ಪಾಪ ಮೋಡಗಳ ಸಾಂಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳೂ ಹೆಚ್ಚೇ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೈ-ಕೈಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ ಬಿದ್ದು ಆಗುವ ಪೆಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯವರು ಕೊಡುವ ಪೆಟ್ಟುಗಳು ಸಾಧ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸದಾ ನೆನಪು ಆ ಸುಖ ಈಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಸಂತಸಪಡುವ ಸಿಹಿಸಂಕಟದ ಮುನ್ನಡಿ ನಮಗಿವಿಲ್ಲದೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

(ಮೈಸೂರಿನ ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರ)

ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ

ಹೊಲದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುವಾಗ ಬೇಟೆ ಪಟಾಲಂ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸಂಜೆಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮುಗಿಸಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಜೆಗತ್ತಲಿನ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಯಾರ ತೋಪಿನ ಮರಗಳು ಕಲ್ಲೇಟು ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು!

ಚಿದಂಬರ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯೆಂಬ ಬಾಲ್ಯದ ವೈಭೋಗ

ಬಾಲ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯೆಂಬ ವೈಭವ ಬೇರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ತರಗತಿ ಮುಗಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸುವ ನಡುವಿನ ಬಿಡುವು ಅದು. ಶಾಲೆಗೆ ಆಗಲೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು; ಆಟವಾಡಲಿಕ್ಕೆ. ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಗೆ ಅಂತಲೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ರಾಶಿ ಅನಿಸುವಷ್ಟು ಮಗ್ಗಿ, ಕಾಗುಣಿತ, ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯ ಮಜದ ಮಜಲುಗಳು

ಹಲಸಿನ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವ ಗೌಜಿಯೇ ಬೇರೆ. ಮನೆಮಂದಿಯಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫ್ ಲೇಬರ್ ಎಂಬಂತೆ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವುದರ ಗಮ್ಮತ್ತೇ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೇಯಾ ಮಿಂಚೆನಡ್ಡ

ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು ಬಂತೆಂದರೆ ಚೌಕ ತಿಂಗಳು ಬಂತೆಂದರೆ ಸಾಕು ಒಂದು ಕಡೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯಾದರೆ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಚಿಂತೆಗಿಂತಲೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಬಳಿಕ ಸಿಗುವ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯನ್ನು ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಚಿಂತೆಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ ಪ್ರತೀ ಸಲ ಕೊನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದು ಬಂದು ಮಿಷಿಯಿಂದ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ಮರುದಿನವೇ ಅಜ್ಜಮನೆಗೆಂದು ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಗಲೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲವೇ? ರಜೆಯೆಂದರೆ ಅಜ್ಜಮನೆ, ಅಜ್ಜಮನೆ ಊರಿನ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಆಟ... ಆದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯಂದಿರೂ ಇಲ್ಲ!

ನನಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎಂದಿಗೂ ನೆನಪಿರುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವರ್ಷಾವಧಿ ರಕ್ತಶೃಂಗ ಭೂತಕೋಲ. ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಆಚರಣೆ ಇದು. ಕೇವಲ ನನಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಿಂಚೆನಡ್ಡ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಸಮಯ ಒಂದು ತರಹ ಜಾತ್ರೆಯಂತೆ, ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲಾ ಜೊತೆಯಾಗುವುದು ಕೇವಲ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎನ್ನುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ! ಆದರೆ ಇಂದು ಅದೇಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂತಕೋಲ, ನಾಗತಂಬಿಲದಂತಹಾ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸೋ ಕಾಲ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇಂದಿನ ಯುವಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ

ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನಲ್ಲ.

ಆಗ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಫೋನ್ ಎಂಬ ವಸ್ತುವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಲೆ, ಕಳ್ಳಾ-ಪೊಲೀಸ್ ಎಂಬ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಟ ಆಡುವ ಜೊತೆಗಾರರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ 'ಶಾಲೆ ಯಾವಾಗ ಶುರು ಆಗುತ್ತೋ?' ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಬೇಸಿಗೆ ಎಂದರೆ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ಮಾವಿನಕಾಯಿಯ ಸುಗ್ಗಿ. ಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಸುವುದೇ ಇವುಗಳು. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಮಾವಿನಮರಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದು ಹಸಿ ಹಸಿಯಾದ ಮಾವಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಬೀಳಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಅದರ ತೊಟ್ಟು ತೆಗೆದು ಸೊನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆ, ಕಾಲಿಗೆ ತಟ್ಟುವಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೊಳೆದು ಅರೆಯುವ ಕಲಿಗೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿ, ಹಸಿ ಮೋಸಿನಕಾಯಿ, ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಜಜ್ಜಿ

ತಿನ್ನುವುದೆಂದರೆ ಅದರಷ್ಟು ರುಚಿ ಯಾವ ಆಹಾರವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಅದನ್ನ ನೆನಸಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರುವುದಿದೆ. ಇನ್ನು ಹಲಸಿನ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವ ಗೌಜಿಯೇ ಬೇರೆ. ಮನೆಮಂದಿಯಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫ್ ಲೇಬರ್ ಎಂಬಂತೆ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವುದರ ಗಮ್ಮತ್ತೇ ಬೇರೆ.

ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮರೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಂತಹ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಕ್ಷಣಗಳು. ಬಹುಶಃ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ಸಮಯವು ಒದಗುವುದೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಬಾಲ್ಯದ ರಜಾ ಕಾಲದ ನೆನಪುಗಳು, ಊಟದ-ಆಟದ ಸಮಿ-ರುಚಿಯ ಸಿಟಿ ನೆನಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜೀವಂತ.

(ಲೇಖಕರು ಪದವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ)

ನಂಬುಂಡೆ ಸಾವಿರಿ

ನಗೆ ಮಂದಾರ

ರೀ...ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಬಡ್ಕೊಂಡೀರಾ ತೋಗೋಲಿ ಇದು "ಮೈಕ್ ಅಲ್ಲ" ಐನ್ ಕ್ರೀಂ... ಚುನಾವಣೆ ಬಂದ್ರೇ ಹುಚ್ಚರಾಗ್ತೀರಾ.....!!

ಪೇ ಮಾಡಲು ಕೆಳಗಿನ ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ.

Mandara Kannada Practical Magazine, Published by Editor-in-Chief Chandan Bhat, Executive Editor Shobith MS on behalf of Department of Journalism & Mass Communication, Sri Dharmasthala Manjunatheshwara College (Autonomous), Ujire, Guided by Dr. Bhaskar Hegde, Printed at Manjushri Printers Ujire, Belthangady Talluk, (D.K.) Dist, Karnataka - 574240

Dealers for Laptops/Branded & Assembled Desktops,
Accessories and IT Consumables, Softwares

Computer Sales & Services

DDR5 RAM LAPTOPS &
SYSTEMS AVAILABLE

EMI with
0%
Interest

T&C apply. Financing at the sole discretion of financier.

CONTACT US
7204071717

SCAN ME
FOR OFFERS!!

Shenoy Sales Corporation

Indian Complex, College Road, Opp. Panchami Residency, Ujire - 574240

LUX EVENT PLANNERS

Whatever it takes!

*Successful events don't just
happen, they are planned*

**We are here to make your
event Deluxe**

A to Z event services

SERVICES WE PROVIDE

- * Decoration
- * Catering
- * Photography
- * Hosting
- * Entertainment
- * Management Team

**BOOK US FOR YOUR
DREAM EVENT**

CONTACT US 8296607417

@lux_event_planners

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮದುವೆ,
ಉಪನಯನ ಹಾಗೂ
ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ
ಪೋಟೋಗ್ರಾಫಿ ಹಾಗೂ
ವಿಡಿಯೋಗ್ರಾಫಿಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

For more details

Gururaj Bhat
Yellapur

9482699344
Phone: 7892817107